สมาคมหญิงไทยเพื่อหญิงไทย สวิตเซอร์แลนด์
Verein Thai Frauen für Thai Frauen
Postfach 11
CH-3038 Kirchlindach
Switzerland
โทรศัพท์สายตรง + 41 (0) 79 649 34 32
http://www.thaifrauenverein.ch
E-mail: vorstand@thaifrauenverein.ch
Facebook: Thaifrauen Swiss
บัญชีธนาคาร: PC-Konto: 87-677365-7
IBAN No.: CH26 0900 0000 8767 7365

สมาคมหญิงไทยเพื่อหญิงไทย สวิตเซอร์แลนด์

คู่มือการดำรงชีวิตในสวิตเซอร์แลนด์

เส้นทางสู่สวิตเซอร์แลนด์

คู่มือการดำรงชีวิตในสวิตเซอร์แลนด์

เส้นทางสู่สวิตเซอร์แลนด์

โครงการเผยแพร่ความรู้ทั่วไปและกฎหมายที่ควรทราบ เพื่อการดำรงชีวิตในสวิตเซอร์แลนด์

สนับสนุนโดย

กระทรวงการต่างประเทศ

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น

จัดทำโดย

สมาคมหญิงไทยเพื่อหญิงไทย สวิตเซอร์แลนด์

สารบัญ

สมาคมหญิงไทยเพื่อหญิงไทย 5
คำนิยม เอกอัครราชทูต ดร.ชัยยงค์ สัจจิพานนท์ 6
คำนิยม เอกอัครราชทูต นายเฉลิมพล ทันจิตต์ 8
บทนำ 10
1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสมาพันธรัฐสวิส 12
1.1 การก่อตั้งประเทศ 13
1.2 การปกครอง – การแบ่งเขตการปกครอง 14
1.3 ภูมิประเทศและภูมิอากาศ 18
1.4 ภาษา ศาสนา วันชาติ 20
1.5 เศรษฐกิจ 20
1.6 ระบบการศึกษา 16
1.7 วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี 24
2. การเตรียมตัวก่อนมาสวิตเซอร์แลนด์ 26
3. การปรับตัวเข้ากับสังคมสวิส 34
4. กฎหมายการเข้าเมืองและสิทธิพำนัก 44
4.1 ประเภทของวีซ่า 45
4.2 ความตกลงเชงเก้น 47
4.3 ขั้นตอนดำเนินการขอวีซ่า 49
4.4 สิทธิพำนัก และใบอนุญาตพำนัก 52
4.5 การขอสัญชาติสวิส และการถือสองสัญชาติ 56
5. กฎหมายครอบครัว 62
5.1 การจดทะเบียนสมรสในประเทศไทย 64
5.2 การจดทะเบียนสมรสในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ 66
5.3 การใช้ชื่อสกุลคู่สมรส 68
5.4 สัญญาสมรส 75
5.5 กฎหมายสินสมรส 76
5.6 การนำบุตรมาจากประเทศไทย 77
5.7 การตั้งครรภ์และการคลอด 78
5.8 การแจ้งเกิด และการขอสัญชาติไทยให้บุตร 81
5.9 การเลี้ยงดูบุตรในครอบครัวสองวัฒนธรรม 83
5.10 สิทธิเด็ก 89
6. การแยกอยู่และการหย่า 94
6.1 การแยกอยู่ 95
6.2 การหย่า 97
7. กฎหมายแรงงาน 104
7.1 เรื่องพื้นฐานทั่วไป 105
7.2 สัญญาจ้างงาน 105
7.3 การยกเลิกสัญญาจ้างงาน 109
7.4 การประกันการว่างงาน 111
7.5 ตกงาน 111
8. กฎหมายการประกันสังคม 116
8.1 การประกันสวัสดิการผู้สูงอายุ และเด็กกำพร้า 118
8.2 การประกันผู้ทุพพลภาพ 120
8.3 การประกันเงินทดแทนเงินเดือน 121
8.4 การประกันเงินช่วยเหลือกรณีขาดแคลน 121
8.5 การประกันเงินสะสม สำหรับผู้ทำงาน 121
8.6 การประกันเงินสะสมส่วนตัว 123
8.7 การประกันการว่างงาน 124
8.8 การประกันสุขภาพ 126
8.9 การประกันอุบัติเหตุระหว่างทำงาน 127
8.10 การประกันเงินช่วยเหลือบุตร 127
8.11 การประกันอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ 129
9. ระบบภาษีอากร 130
10. เตรียมย้ายกลับเมืองไทย 142
11. คำถามที่พบบ่อย 166
12. หน่วยงาน และองค์กรที่ควรทราบ 170
13. ท้ายบท 174

สมาคมหญิงไทยเพื่อหญิงไทย

ด้วยความสนับสนุนของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น และท่านเอกอัครราชทูต นายดอน ปรมัตถ์วินัย (ตำแหน่งในขณะนั้น) พร้อมกลุ่ม ชมรม สมาคมต่างๆ ในสวิตเซอร์แลนด์ มีมติจัดตั้งสมาคมหญิงไทยเพื่อหญิงไทย เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2541 (ค.ศ. 1998) และได้จดทะเบียนเป็นสมาคมตามกฎหมายสมาพันธรัฐสวิส เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2542 (ค.ศ. 1999) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหญิงไทยและชาวไทยทุกคนที่อาศัยในสวิตเซอร์แลนด์ ได้รับโอกาสวิเคราะห์ หาแนวทางในการลดและพร้อมแก้ปัญหาต่างๆ ของตนและของครอบครัว หลักการทำงานของสมาคมฯ คือเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับสิทธิทางกฎหมาย และหน้าที่ต่อสังคม ที่ควรทราบ นอกจากนี้ สมาคมยังให้ความช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหา โดยการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ ให้คำแนะนำเบื้องต้นและขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการแก้ปัญหานั้นๆ

คู่มือที่ท่านกำลังถืออยู่ในมือฉบับนี้เป็นโครงการเผยแพร่ความรู้การดำรงชีวิตในประเทศสวิตเซอร์แลนด์สำหรับชาวไทย กระทรวงการต่างประเทศได้มอบหมายให้ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น ร่วมกับสมาคมหญิงไทยเพื่อหญิงไทย ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ รวบรวมข้อมูลและจัดทำขึ้น เพื่อให้ผู้ที่จะเดินทางไปพำนักในประเทศสวิตเซอร์แลนด์หรือผู้ที่เพิ่งเข้าพำนัก ได้รับข้อมูลพื้นฐานที่ช่วยให้เข้าใจการดำเนินชีวิตในประเทศนี้ได้ดีหรือง่ายขึ้น

คำนิยม

ในปัจจุบัน มีคนไทยอพยพไปอาศัยอยู่ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์และยุโรปจำนวนมากโดยเฉพาะมีผู้หญิงไทยที่แต่งงานและติดตามครอบครัว เพื่อไปอยู่กับสามีชาวสวิสและชาวยุโรป มีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ หน่วยงานของรัฐโดยเฉพาะสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ ซึ่งมีภารกิจและหน้าที่โดยตรง ในการให้ความคุ้มครองดูแลคนไทยในต่างประเทศ ตามแนวนโยบายการทูตเพื่อประชาชน จึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการที่จะเข้าถึงกลุ่มชุมชนไทยในยุโรปทั้งหลาย การก่อตั้งสมาคมหญิงไทยเพื่อหญิงไทยสวิตเซอร์แลนด์ จึงเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์และดียิ่ง ซึ่งนอกเหนือจากจะเป็นการช่วยงานของทางราชการโดยตรงแล้ว ยังได้ก่อประโยชน์ในการให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้หญิงไทยในสวิตเซอร์แลนด์และยุโรปได้เป็นอย่างดี ความริเริ่มต่างๆ ในการจัดทำกิจกรรมของสมาคมหญิงไทยเพื่อหญิงไทยในสวิตเซอร์แลนด์ ทั้งการจัดการอบรม การเรียน การสอนภาษาไทยแก่ครูอาสาสมัคร การเชิญจิตแพทย์มาให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาที่หลายคนประสบ การให้ความช่วยเหลือฉุกเฉินแก่หญิงไทย โดยเฉพาะการตอบคำถามทางโทรศัพท์ กิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ ล้วนเป็นกิจกรรมที่เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่ครอบครัวหรือชุมชนชาวไทยในต่างประเทศ ในส่วนตัวผมเองมีความยินดีและปลาบปลื้มใจที่ได้ร่วมงานกับคณะกรรมการสมาคมหญิงไทยเพื่อหญิงไทยในสวิตเซอร์แลนด์ ตลอดจนได้ให้การสนับสนุนสมาคมฯในด้านงบประมาณ และการร่วมกิจกรรมอันจะเป็นประโยชน์แก่พี่น้องชาวไทยในสวิตเซอร์แลนด์และยุโรป การจัดทำคู่มือการดำรงชีวิตในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เส้นทางสู่สวิตเซอร์แลนด์ เป็นกิจกรรมอันหนึ่งของสมาคมหญิงไทยเพื่อหญิงไทยสวิตเซอร์แลนด์ ที่มีประโยชน์และสำคัญยิ่ง สมาคมฯได้จัดพิมพ์หนังสือมาต่อเนื่องเป็นเวลาหลายปีและมีการปรับปรุงแก้ไขให้มีความทันสมัยโดยตลอด ในการจัดทำฉบับปรับปรุงแก้ไขครั้งนี้ มีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์เพิ่มขึ้นมาก ซึ่งผมเชื่อว่าพี่น้องชาวไทยในสวิตเซอร์แลนด์จะนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตอยู่ในสวิตเซอร์แลนด์ได้อย่างดียิ่ง

ในโอกาสนี้ ผมขอขอบคุณคณะกรรมการสมาคมหญิงไทยเพื่อหญิงไทยและทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำคู่มือการดำรงชีวิตในสวิตเซอร์แลนด์ เส้นทางสู่สวิตเซอร์แลนด์ และขอให้ผลแห่งการการกระทำความดีนี้จงดลบันดาลให้ท่านทั้งหลายประสบแต่ความสุข ความเจริญและบรรลุเป้าหมายในชีวิต ทุกประการ

ดร.ชัยยงค์ สัจจิพานนท์
อดีตเอกอัครราชทูตไทยประจำสมาพันธรัฐสวิส

คำนิยม

การใช้ชีวิตในต่างแดนไม่ใช่เป็นเรื่องที่ง่ายนัก ไม่ว่าท่านจะไปอยู่ในฐานะอะไร นักศึกษา ข้าราชการ ไปทำงาน แต่งงานไปอยู่กับคู่สมรส หรือแม้แต่ไปท่องเที่ยว ดูงานระยะสั้น ๆ ก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากไปอยู่นาน ๆ หรือที่เรียกว่า ไปตั้งรกราก สร้างครอบครัว ก็ยิ่งเป็นเรื่องยากเข้าไปใหญ่ ท่านต้องรู้ ต้องทำความเข้าใจกับแง่มุมต่าง ๆ ของประเทศนั้น ๆ ต้องรู้หรือควรจะรู้ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย วัฒนธรรม ประเพณี แนวปฏิบัติ ภาษา ฯลฯ รวมทั้งในส่วนของไทยที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะให้ชีวิตของท่าน มีสุข มีความสบายมากขึ้น ยุ่งยากน้อยลง

ในส่วนของสวิตเซอร์แลนด์ ในนามของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น ผมขอแสดงความชื่นชม ยินดี ต่อสมาคมหญิงไทยเพื่อหญิงไทย โดยมีพี่จารีย์ เคลเลอร์เป็นประธาน ที่ได้มีความริเริ่มและจัดทำ "คู่มือการดำรงชีวิตในประเทศสวิตเซอร์แลนด์" ขึ้นมา เนื่องในโอกาสครบรอบ 16 ปีของการก่อตั้งสมาคม ฯ หนังสือคู่มือนี้จะยังประโยชน์เป็นอย่างมากแก่ผู้ที่ได้มาอยู่ในสวิตเซอร์แลนด์แล้ว หรือกำลังคิด มีแผนที่จะมาอยู่ในประเทศนี้ แทนที่ท่านจะต้องไปค้นหา เสาะหาข้อมูลต่าง ๆ จากแหล่งหลากหลายมากมาย ซึ่งบางครั้งก็หายากเสียเหลือเกิน สมาคมหญิงไทยเพื่อหญิงไทยได้รวบรวมข้อมูล กฎหมาย ระเบียบ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตในสวิตเซอร์แลนด์มาอยู่ในหนังสือเล่มเดียวกัน นับเป็นวิทยาทานอันยิ่งใหญ่ครับ

ในนามของภาครัฐในสวิตเซอร์แลนด์ ซึ่งก็คือสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น ที่ต้องมีหน้าที่ ความรับผิดชอบ ในการดูแล คุ้มครอง ปกป้อง ช่วยเหลือพวกเราชาวไทยในสวิตเซอร์แลนด์ ผมขอขอบพระคุณพี่จารีย์ เคลเลอร์ สมาคมหญิงไทยเพื่อหญิงไทย รวมทั้งทุก ๆ ท่านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำ "คู่มือการดำรงชีวิตในประเทศสวิตเซอร์แลนด์" ท่านทั้งหลายได้ทำให้การใช้ชีวิตของคนไทยในสวิตเซอร์แลนด์ โดยเฉพาะท่านสุภาพสตรีทั้งหลายที่ได้ตัดสินใจจากบ้านเกิดเมืองนอนมาใช้ชีวิตในสวิตเซอร์แลนด์นั้นง่ายขึ้น น่าอยู่ขึ้น น่าภิรมย์ขึ้น น่ากลัวน้อยลง น่าวิตกกังวลและยุ่งยากน้อยลง เมื่อท่านได้ศึกษาคู่มือนี้ และมีไว้ใกล้ตัว

ย้ำอีกครั้งครับ การใช้ชีวิตในต่างแดนไม่ใช่เรื่องที่ง่ายนัก แม้แต่ในสวิตเซอร์แลนด์ แต่หากท่านได้ "รู้เขา รู้เรา" ก็ใช่ว่าจะเป็นเรื่องยากเสียทีเดียว

ขอขอบพระคุณอีกครั้งครับ และขอให้สมาคมหญิงไทยเพื่อหญิงไทยเจริญก้าวหน้า และคงอยู่คู่ชุมชนชาวไทย ช่วยเหลือสังคมไทยในประเทศสวิตเซอร์แลนด์เป็นอย่างดีดังเช่นที่ผ่านมา ต่อไปอีกนานเท่านานครับ

เฉลิมพล ทันจิตต์
เอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น

บทนำ

เมื่อเราศึกษาประวัติศาสตร์ และอารยธรรมโลก จะพบว่ามนุษย์อยู่รวมกันเป็นหมู่ เป็นกลุ่ม ชุมชน และประเทศ โดยมีการแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบ ต่อกลุ่ม ต่อชุมชน และต่อประเทศของตน ด้วยความมุ่งหมายที่จะยังชีวิตให้ดีขึ้น กลุ่มหรือประเทศต่างๆ ได้พัฒนาลักษณะประจำกลุ่มหรือประจำชาติของตน ซึ่งมีความหมายคลุมถึงลักษณะสังคม การเมือง เศรษฐกิจ หลักความคิด ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ

ลักษณะประจำชาติดังกล่าวนี้ได้ถูกปรุงแต่งขึ้นจากสภาพธรรมชาติ เพื่อให้การดำรงชีวิตเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมนั้นๆ

หากเรามีโอกาสได้ศึกษาข้อมูลก่อนเข้าไปอยู่ในกลุ่มหรือสังคม ซึ่งแตกต่างไปจากกลุ่มหรือสังคมที่เราคุ้นเคยอาจช่วยให้เราเข้าใจพฤติกรรมของชนกลุ่มนั้นๆได้ดีขึ้น

เมื่อพูดถึงสวิตเซอร์แลนด์ เราจะมองเห็นภาพภูเขาสูงเสียดฟ้า หิมะขาวปกคลุม มโนภาพต่อไปเป็นทะเลสาปน้ำใสดั่งตาตั๊กแตน เห็นสีครามของน้ำ ในฤดูร้อนบนภูเขามีวัวตัวโตๆ ซึ่งให้ผลผลิตน้ำนมมากกว่า 20 ลิตรต่อวัน เพราะพื้นดินชุ่มชื้น ต้นหญ้าเขียวขจี จากน้ำนมคุณภาพ แปลงเป็นเนย เนยแข็ง เป็นส่วนหนึ่งของชอคโกแลตหอมอร่อย สภาพบ้านเมืองเป็นระเบียบ สะอาดตา ถนนหนทาง การคมนาคมสะดวกสบาย

คนสวิส ขึ้นชื่อในเรื่องความมีระเบียบเรียบร้อย บางคนจนถึงขั้นที่เรียกว่า เจ้าระเบียบ มีความละเอียดในการทำงาน

ทั้งหลายนี้เป็นสิ่งที่คนภายนอกได้ยินมาในฐานะนักท่องเที่ยว สวิตเซอร์แลนด์คือสวรรค์ ที่เราขอมาสัมผัสสักครั้ง แต่มีคนไทยหลายหมื่นมีโอกาสได้มาอยู่อาศัย พักพิง มีครอบครัวสร้างรากฐานที่นี่ ในจำนวนคนเหล่านี้ มาด้วยเหตุปัจจัยที่แตกต่างกัน เราจะมาจากไหน มีพื้นฐานมาอย่างไร คงเป็นส่วนหนึ่งที่อาจสำคัญหรือไม่สำคัญ แต่อย่างหนึ่งที่ทุกคนจะต้องเริ่ม คือการเรียนรู้บ้านใหม่แห่งนี้ให้มากกว่าการมาท่องเที่ยว เรียนรู้ในทุกๆด้าน เรียนรู้ภาษา วัฒนธรรม ผู้คน ชุมชน ความเป็นอยู่ของท้องถิ่น เรียนรู้สิทธิหน้าที่ของการเป็นส่วนหนึ่งในสังคมที่นี่ เพื่อการใช้ชีวิตที่เป็นสุข สงบ ตามแบบอย่างของชาวสวิส

ก็เมื่อมาด้วยความเต็มใจ เพราะได้ยินกิตติศัพท์อันเลื่องลือ ฉะนั้นก็ต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งที่เคยชื่นชมนั้น เราชาวหญิงไทยกล่าวเปรียบตนเองดั่งเมล็ดข้าวเปลือก เมื่อมาตกอยู่ในดินแดนที่อุดมสมบูรณ์แล้ว น่าที่จะแตกหน่อเป็นต้นกล้าที่แข็งแรง เจริญก้าวหน้าต่อไปเป็นต้นข้าวที่ออก “รวงข้าว” สมบูรณ์ ได้แพร่ขยายเมล็ดพันธ์ชั้นหนึ่งให้ไพศาลยิ่งๆ ขึ้นไป

ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน ประเทศไทย หรือประเทศสวิตฯ เรามีปณิธานที่จะทำตนให้มีประโยชน์ส่วนตนและเพื่อคนรอบข้าง สร้างตนให้มีคุณภาพ เพื่อสร้างชุมชนไทยที่เข้มแข็ง จึงเป็นที่มาของการรวบรวมความรู้ทั่วไปของประเทศสวิตฯ เกี่ยวกับกฎหมายซึ่งสมควรแก่พวกเรา ในการพำนักและเป็นประชากรที่มีคุณภาพ และเนื่องในโอกาสที่สมาคมหญิงไทยเพื่อหญิงไทย ครบรอบปีที่ 16 ของงานจิตอาสาเพื่อชุมชนไทยในสวิตเซอร์แลนด์

และเพื่อมิให้หนังสือเล่มนี้ หนักวิชาการมากไป จึงเสริมด้วยรูปภาพการ์ตูนประกอบเรื่อง เห็นหน้าปกแล้วอาจคิดว่าหนังสือนำเที่ยว นั่นแสดงว่าหนังสือเล่มนี้ น่าหยิบจับ น่าอ่าน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์แก่ทั้งผู้ที่เตรียมตัวไป หรือผู้ที่ได้อยู่ในประเทศสวิตฯ แล้ว

ขอขอบพระคุณกระทรวงการต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น ท่านเอกอัครราชทูตเฉลิมพล ทันจิตต์ พร้อมข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่สนับสนุนการดำเนินงานครั้งนี้ ขอบคุณทีมงานซึ่งรวบรวม ค้นคว้า ข้อมูลบรรจุอยู่ในหนังสือเล่มนี้ ขอบคุณคณะบรรณาธิการ ตลอดจนผู้ตรวจอักษร ผู้วางรูปเล่ม ผู้วาดภาพ และอีกหลายๆคน ซึ่งไม่อาจกล่าวนามได้ทั้งหมด และที่สำคัญคือชุมชนไทยซึ่งให้ความสนับสนุนเป็นกำลังใจในการทำงานของสมาคมฯตลอด 16 ปี ที่ผ่านมา ขอบคุณมากค่ะ

คณะกรรมการหญิงไทยเพื่อหญิงไทย

บทที่ 1

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสมาพันธรัฐสวิส

ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ชื่อประเทศเรียกในภาษาต่างๆ ดังนี้ อังกฤษ: Switzerland; เยอรมัน: die Schweiz; ฝรั่งเศส: la Suisse; อิตาลี: Svizzera;โรมานช์: Svizra คำว่าสวิตฯ มีรากศัพท์จากชื่อรัฐ Schwyz ชวิทซ์ ซึ่งเป็นรัฐหนึ่งที่ร่วมก่อตั้งประเทศ

มีชื่อทางการว่า **สมาพันธรัฐสวิส** อังกฤษ: Swiss Confederation; เยอรมัน: Schweizerische Eidgenossenschaft; ฝรั่งเศส: Confédération Suisse; อิตาลี: Confederazione Svizzera; โรมานช์: Confederaziun Svizva และ ละติน: Confoederatio Helvetica คำภาษาละติน Confoederatio Helvetica หรือ Helvetia เฮลวิเชีย คำนี้เก่าแก่กว่าคำว่า Schwyz ชวิทซ์ ชาวเฮลวิเชียเป็นชนเผ่าโบราณที่อาศัยในประเทศนี้ ชื่อ Helvetia เฮลวิเชีย ถือเป็นภาษากลาง เป็นคำสั้นๆ ซึ่งนำมาใช้ในดวงตราไปรษณีย์ ในเหรียญเงิน แต่ในธนบัตรจะลงชื่อทางการทั้งสี่ภาษา นอกจากนี้ คำย่อคือ CH และใช้เป็นโดเมน “.ch” สำหรับเว็บไซต์

1.1 การก่อตั้งประเทศ

สมาพันธรัฐสวิส ก่อตั้งเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม ค.ศ. 1291 โดยการร่วมสาบาน (Eid) ระหว่างรัฐ 3 รัฐในเขตเทือกเขาแอลป์ คือ อูรี (Uri), ชวิทซ์ (Schwyz) และ อุนเทอร์วัลเดน (Unterwalden) เป็นสหาย (Genossen) รวมตัวกันขึ้นเป็น สมาพันธรัฐสวิส ที่เรียกเป็นภาษาเยอรมันว่า Schweizerische Eidgenossenschaft หลังจากนั้นมีรัฐต่างๆ เข้ามาร่วมด้วย ในปี ค.ศ. 1513 รวมมีทั้งหมด 13 รัฐ จนถึง ค.ศ. 1815 มีทั้งหมด 22 รัฐ

ในปี ค.ศ. 1815 ที่คองเกรสแห่งเวียนนา (The Congress of Vienna) ได้มีการลงนามให้ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เป็นประเทศที่เป็นกลางทางการเมือง โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ประเทศสวิตเซอร์แลนด์เป็นกันชนป้องกันการขยายดินแดนและการทำสงครามระหว่างประเทศฝรั่งเศส เยอรมัน และออสเตรีย

ในปี ค.ศ. 1848 ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ (Federal Constitution) ซึ่งระบุให้เมืองเบิร์น เป็นเมืองหลวงของสมาพันธรัฐ โดยมีภาษาที่ใช้เป็นภาษาราชการ 3 ภาษา คือ ภาษาเยอรมัน ภาษาฝรั่งเศส และภาษาอิตาเลียน

ปี ค.ศ. 1979 ได้เพิ่มรัฐล่าสุด คือ รัฐยูรา Jura รวมเป็น 23 รัฐ เนื่องจากรัฐทั้งสาม ได้แก่ รัฐอัพเพนเซล (Appenzell), บาเซิล (Basel) และ อุนเทอร์วัลเดน (Unterwalden) แต่ละรัฐถูกแบ่งสองส่วนเป็นกึ่งรัฐ จึงนับรวมได้ 26 รัฐ

1.2 การปกครอง – การแบ่งเขตการปกครอง

นับตั้งแต่ ค.ศ. 1848 สวิตเซอร์แลนด์ได้เริ่มใช้การปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภาประชาธิปไตยแบบสมาพันธรัฐ ประกอบด้วย 26 รัฐ (Cantons) อยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลกลางเรียกว่า สมาพันธรัฐ (Confederation) แต่ละรัฐมีรัฐธรรมนูญและรัฐบาลของตนเอง เป็นอิสระจากการบริหารส่วนกลาง ส่วนอำนาจบริหารส่วนกลางอยู่ที่**คณะมนตรีแห่งสมาพันธ์** (Federal Council) เทียบเท่าคณะรัฐมนตรี ซึ่งเรียกว่า **มนตรีแห่งสมาพันธ์** (Federal Councillor) มี 7 คน ทำหน้าที่ควบคุมบริหารงานในหน่วยงานระดับกระทรวง 7 แห่ง ดำรงตำแหน่งวาระละ 4 ปี และใน 7 คน จะได้รับเลือกจาก**รัฐสภาแห่งสมาพันธรัฐ** (Federal Assembly) ให้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีผลัดเปลี่ยนกันวาระละ 1 ปี

ในส่วนของการปกครองระดับสมาพันธรัฐ อำนาจนิติบัญญัติของสมาพันธรัฐ อยู่ที่ รัฐสภาแห่งสมาพันธ์ (Federal Assembly) ซึ่งประกอบด้วย 2 สภา คือ **สภาแห่งชาติ** (National Council) และ**สภาแห่งรัฐ** (Council of States) ทั้งสองสภามีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกัน

- **สภาแห่งชาติ** (National Council) ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง มีจำนวน200 คน แต่ละรัฐจะมีจำนวนผู้แทนของตนมากน้อยตามจำนวนประชากร (1:34,000) อย่างไรก็ตาม แต่ละรัฐจะต้องมีผู้แทนอย่างน้อย 1 คน
- **สภาแห่งรัฐ** (Council of States) มีจำนวนผู้แทน 46 คน โดยแต่ละรัฐ มีผู้แทน 2 คน

นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2011 คณะรัฐมนตรีประกอบด้วยมนตรีจากพรรคต่างๆ เป็นสัดส่วนดังนี้

- 1 ที่นั่ง จากพรรค Christian Democratic People‘s Party (CVP/PDC)
- 1 ที่นั่ง จากพรรค Conservative Democratic Party (BDP/PBD)
- 2 ที่นั่ง จากพรรค Free Democratic Party (FDP/PRD)
- 2 ที่นั่ง จากพรรค Social Democratic Party (SPS/PSS)
- 1 ที่นั่ง จากพรรค Swiss People‘s Party (SVP/UDC)

สมาพันธรัฐสวิส ประกอบด้วย 26 รัฐ ในจำนวนนี้ 3 รัฐ ถูกแบ่งออกเป็นกึ่งรัฐ (half-canton) 6 แห่ง ได้แก่

ตราประจำรัฐ	อักษรย่อ	ชื่อรัฐ	ภาษาที่ใช้
	AG	Aargau	German
	AR	Appenzell Ausserrhoden	German
	AI	Appenzell Innerrhoden	German
	BL	Basel-Land	German
	BS	Basel-Stadt	German
	BE	Bern	German, French
	FR	Fribourg	French, German
	GE	Geneva	French
	GL	Glarus	German
	GR	Graubunden	German, Romansh, Italian
	JU	Jura	French
	LU	Lucerne	German
	NE	Neuchatel	French
	NW	Nidwalden	German
	OW	Obwalden	German
	SG	St. Gallen	German
	SH	Schaffhausen	German
	SZ	Schwyz	German
	SO	Solothurn	German
	TI	Ticino	Italian
	TG	Thurgau	German
	UR	Uri	German
	VD	Vaud	French
	VS	Valais	French, German
	ZG	Zug	German
	ZH	Zurich	German

ลักษณะพิเศษของระบบประชาธิปไตยของสวิส คือ อำนาจสูงสุดในทางนิติบัญญัติมิได้อยู่ที่สภาแต่อยู่ที่ประชาชน เพราะตามรัฐธรรมนูญประชาชนมีสิทธิในการออกเสียงประชามติ (referendum) และการริเริ่ม (initiative) กล่าวคือ กฎหมายทุกฉบับที่ผ่านสภาแห่งสมาพันธ์รัฐแล้วจะยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย จะต้องรอให้ครบ 100 วันเสียก่อน ในระหว่างเวลานั้น ประชาชนจะมีสิทธิคัดค้าน โดยจะต้องเข้าชื่อร่วมกัน ไม่น้อยกว่า 50,000 คน เพื่อให้มีการจัดประชามติ (referendum) ส่วนอำนาจในการริเริ่ม(initiative) ของประชาชนจะสามารถใช้ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยประชาชนต้องเข้าชื่อร่วมกันไม่น้อยกว่า 100,000 คน ภายในเวลา 18 เดือน เพื่อให้รัฐสภาพิจารณา และอาจใช้เวลา 2-3 ปี กว่าที่ประชาชนทั้งประเทศจะได้ลงคะแนนเสียง

ด้านอำนาจตุลาการ ศาลชั้นต้นและศาลชั้นกลางจะเป็นศาลของรัฐ โดยใช้กฎหมายสมาพันธ์ร่วมด้วย ส่วนศาลฎีกาแห่งสมาพันธ์ (Federal Supreme Court) ตั้งอยู่ที่เมืองโลซานน์

ศาลฎีกาเป็นทั้งศาลแพ่งและศาลอาญา ประกอบด้วยผู้พิพากษาประมาณ 30 คน ที่ได้รับเลือกตั้งจากรัฐสภาแห่งสมาพันธ์

ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคือ ชาวสวิสทุกคนทั้งชายและหญิง ที่มีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ และไม่มีลักษณะต้องห้าม เช่น เป็นผู้ป่วยโรคจิตหรือปัญญาอ่อน

1.3 ภูมิประเทศและภูมิอากาศ

ที่ตั้ง - สมาพันธรัฐสวิสหรือประเทศสวิตเซอร์แลนด์ตั้งอยู่กลางทวีปยุโรป ล้อมรอบด้วยเทือกเขาแอลป์ เป็นประเทศที่ไม่มีทางออกทะเล ทิศเหนือติดกับสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ทิศตะวันออกติดกับประเทศออสเตรีย และประเทศลิคเตนสไตน์ ทิศใต้ติดกับประเทศอิตาลี ทิศตะวันตกติดกับประเทศฝรั่งเศส

พื้นที่ - 41,285 ตารางกิโลเมตร ถ้าลองเปรียบเทียบกับประเทศไทยก็เห็นว่าประเทศสวิตเซอร์แลนด์มีขนาดเล็กกว่าถึง 10 เท่า

เมืองหลวง - กรุงเบิร์น

ประชากร จากสถิติเดือนมีนาคม ปี ค.ศ. 2013 จำนวน 8,058,100 คน [เป็นชาวต่างชาติ 1,884,900 คน (ประมาณ 23 %)]

ภูมิอากาศ - ภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงไปตามระดับความสูงของพื้นที่และได้รับผลกระทบมาจากมหาสมุทรแอตแลนติก โดยลมฝั่งตะวันตกจะเป็นปัจจัยหนึ่งต่อปริมาณฝนตกในประเทศ นอกจากนี้ลมหนาวทางฝั่งเหนือจะทำให้อุณหภูมิภายในประเทศลดลงอย่างรวดเร็ว ภูมิประเทศของประเทศสวิตเซอร์แลนด์เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อภูมิอากาศในประเทศ ส่วนทางตอนใต้ของประเทศมีอุณหภูมิที่อบอุ่นกว่า เพราะได้รับอิทธิพลจากทะเลเมดิเตอเรเนียน

1.4 ภาษา ศาสนา วันชาติ

ภาษา – ภาษาที่ใช้ในภาคต่างๆ มี 4 ภาษา คือ เยอรมัน (ร้อยละ 65.60) ฝรั่งเศส (ร้อยละ 22.80) อิตาเลียน (ร้อยละ 8.40) ภาษาโรมานช์ (ร้อยละ 0.60) ซึ่งประกาศใช้เป็นภาษาราชการ เมื่อปี ค.ศ. 2001 และมีการใช้ภาษาอื่นๆที่ไม่ใช่ภาษาราชการอีกร้อยละ 2.60

ศาสนา - ประชาชนร้อยละ 48 นับถือนิกายโรมันคาธอลิก ร้อยละ 44 นับถือนิกายโปรเตสแตนท์ ร้อยละ 8 นับถือศาสนาอื่นๆหรือมิได้นับถือศาสนา

วันชาติ - 1 สิงหาคม ธงชาติของประเทศสวิตเซอร์แลนด์ คือ เครื่องหมายกากบาทสีขาวบนพื้นแดง ลักษณะเด่นอย่างหนึ่งของธงประจำชาติสวิตเซอร์แลนด์ คือ ธงจะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจตุรัส ซึ่งจะมีเพียงแต่ธงชาติของประเทศสวิตเซอร์แลนด์และนครวาติกันเท่านั้น ซึ่งมีธงเป็นรูปสี่เหลี่ยมจตุรัส ในขณะที่ทุกประเทศจะมีธงเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

หน่วยเงินตรา - สวิสฟรังค์

1.5 เศรษฐกิจ

สวิตเซอร์แลนด์เป็นประเทศเล็กที่ไม่มีทางออกทะเล แต่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคง เป็นประเทศผู้ลงทุนสำคัญ เป็นศูนย์กลางการเงินและผู้นำระดับโลกด้านเวชกรรมเภสัชกรรม เครื่องจักรและการทำนาฬิกา โดยมีบริษัทชั้นนำของโลก อาทิ Novartis, Roche, UBS, ABB และ Credit Suisse เป็นต้น

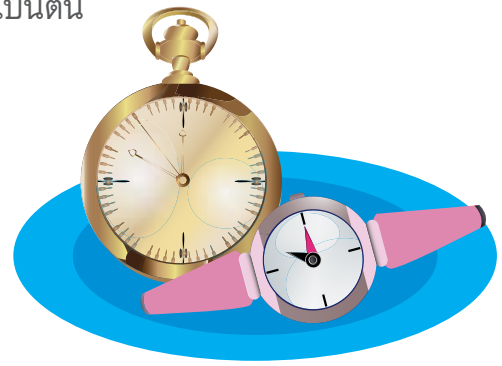

จำนวนแรงงานสองในสามของประเทศ ทำงานด้านการให้บริการที่สำคัญ ได้แก่ ภาคบริการผู้ผลิต อาทิ การเงิน ประกันภัย ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ภาคบริการจำหน่าย เช่น การค้า สื่อสารโทรคมนาคม ภาคบริการสังคม เช่น สุขภาพ การศึกษา และภาคบริการบุคคล อาทิ การท่องเที่ยว เป็นต้น

รายได้ต่อหัวของประชากร อยู่ในอันดับที่ 5 ของโลก (ปีค.ศ. 2012)

1.6 ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาของสวิตเซอร์แลนด์ แบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้

1.6.1 ระดับอนุบาล

ก่อนที่เด็กจะเข้าเรียนระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่มักจะเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลก่อน แต่อย่างไรก็ตามการเรียนในระดับชั้นอนุบาลนั้นไม่ถือว่าเป็นระบบการศึกษาภาคบังคับ เมื่อเด็กมีอายุตั้งแต่ 4-6 ปี เด็กเข้าเรียนระดับอนุบาล ระยะเวลาเรียนอย่างต่ำ 1 ปีขึ้นไป

1.6.2 ระดับประถมศึกษา

เป็นระบบการศึกษาภาคบังคับ เด็กสวิสทุกคนจะต้องเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาเมื่ออายุ 6 ปีขึ้นไป จำนวนปีที่เรียนในระดับประถมศึกษาแตกต่างกันไป แล้วแต่ละรัฐจะจัด ส่วนใหญ่เป็น 6 ปี แต่บางรัฐจัดเป็น 4 ปี หรือ 5 ปี

1.6.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยทั่วไปจะต่อจากประถมศึกษา(6 ปี) อีก 3 ปี คือชั้นเรียนปีที่7 ถึงชั้นเรียนปีที่9 แต่ในบางรัฐซึ่งเรียนประถมศึกษาเพียง 4 ปี จะเรียนต่อขั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอีก 5 ปี และบางรัฐเรียนประถมศึกษา 5 ปี แล้วต่อด้วยมัธยมศึกษาตอนต้นอีก 4 ปีนั่นคือการศึกษาภาคบังคับสำหรับนักเรียน นับรวมทั้งสองระดับ 9 ปี

ชั้นเรียนปีที่10 Tenth School year เป็นชั้นเรียนที่ต่อจากการศึกษาภาคบังคับ เพื่อให้นักเรียนที่ยังไม่ได้ตัดสินใจว่าจะเรียนวิชาชีพใด หรือนักเรียนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา เช่น เรียนช้า หรือนักเรียนที่ต้องการเรียนเพื่อให้มีความรู้แน่นโดยเรียนอีก 1 ปี ก่อนที่จะเรียนต่อในระดับสูงขึ้น

1.6.4 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระดับนี้จะแยกระหว่างนักเรียนที่ต้องการเรียนสายสามัญและสายอาชีพ โดยนักเรียนที่เรียนสายสามัญจะเลือกเรียนในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา (Matura School / Gymnasien) หรือโรงเรียนเฉพาะทาง (Specialised Middle Schools / Fachmittelschulen) ส่วนนักเรียนที่ต้องการจะมุ่งสู่สายอาชีพโดยตรงจะเข้าสู่การศึกษาในสายอาชีวะซึ่งระบบการศึกษาอาชีวะจะขึ้นตรงต่อกฎหมายตามรัฐบาลกลางของประเทศ

- **โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา** (Matura School / Gymnasien) มีอยู่ในทุกรัฐของประเทศ นักเรียนจะเริ่มเรียนได้เมื่อจบชั้นปีที่ 9 หรือชั้นปีที่ 10 จากนั้นจึงเรียนต่ออีก 4 ปี ในบางรัฐที่ใช้ภาษาเยอรมันในการสื่อสารอาจจะมีโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาเริ่มตั้งแต่เกรด 7 ใช้ระยะเวลาเรียนอีก 6 ปี หลังจากผ่านการสอบในระดับเตรียมอุดมศึกษาแล้ว นักเรียนจะได้รับใบรับรองจากโรงเรียน ซึ่งสามารถนำใบรับรองนี้เป็นเอกสารในการเข้าเรียนระดับมหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีแห่งชาติ หรือระดับวิทยาลัย

- **โรงเรียนเฉพาะทาง** (Specialised Middle Schools / Fachmittelschulen) เป็นโรงเรียนทางด้านสายสามัญซึ่งพัฒนามาจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาและในระดับการศึกษาทางอาชีพ ซึ่งเหมาะสำหรับนักเรียนที่จะเตรียมตัวเข้าเรียนในระดับสายอาชีพในวิทยาลัยอาชีวะระดับสูง และในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์ โดยสาขาที่เข้าเรียนได้แก่ สาขาสุขภาพและการทำงานเพื่อสังคม การศึกษาและการออกแบบ ศิลปะ โดยจะใช้เวลาเรียนทั้งหมด 3 ปี

- **การศึกษาในระดับอาชีวะ** ซึ่งนักเรียนประมาณ 2 ใน 3 ของประเทศสวิตเซอร์แลนด์เลือกเรียนระดับอาชีวะ ซึ่งมีการเรียนการสอนมากกว่า 250 สายอาชีพ

1.6.5 ระดับอุดมศึกษา

- **การศึกษาในระดับอาชีวะขั้นสูง** (Higher Vocational Education and Training) ให้การศึกษาในระดับอุดมศึกษานอกมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของการศึกษาในประเทศสวิตฯ ซึ่งหาได้ยากในประเทศอื่นๆ โดยที่หลักสูตรการเรียนจะเป็นสายอาชีพและบทบาทความเป็นผู้นำเพื่อฝึกพนักงานและบุคคลที่ผ่านการศึกษาอาชีวะระดับพื้นฐานแล้ว

- **มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์** (Universities of Applied Science) เป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรีทางด้านอาชีพและยังเปิดสอนในระดับปริญญาโท ซึ่งจะสอนวิชาเฉพาะทาง แบบลงลึกและมีงานวิจัยมาสนับสนุน โดยแบ่งเป็น มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์ของรัฐทั้งหมด 7 แห่ง และของเอกชน 2 แห่ง

- **มหาวิทยาลัย** มีมหาวิทยาลัยของรัฐทั้งหมด 12 มหาวิทยาลัย โดย 10 แห่งเป็นมหาวิทยาลัยของแต่ละรัฐ (Basel, Bern, Lucerne, St. Gall, Zurich, Geneva, Lausanne, Neuchatel, Fribourg และ Lugano) ส่วนอีก 2 แห่งเป็นสถาบันเทคโนโลยีแห่งชาติ (Lausanne และ Zurich)

1.7 วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี

จากการที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์มีประชากรหลายเชื้อชาติ หลายภาษานี้เอง ส่งผลให้ประเทศสวิตเซอร์แลนด์มีวัฒนธรรมพื้นเมืองหลายหลาก วัฒนธรรมพื้นเมืองของสวิตเซอร์แลนด์นั้น เต็มไปด้วยความมีชีวิตชีวา เช่น การร้องรำทำเพลง การเต้นรำ งานแกะสลักไม้ และงานฝีมือ เช่น การปักผ้าลูกไม้

สิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ อีกอย่างหนึ่ง คือ การร้องเพลงแบบ Yodeling เครื่องดนตรีพื้นเมือง ที่เรียกว่า Alphorn เป็นเครื่องเป่าซึ่งทำจากไม้ มีรูปร่างเหมือนไปป์ แต่ขนาดยาวกว่า 1 เมตร และเครื่องดนตรีพื้นเมืองอีกชนิดหนึ่ง คือ Accordion ท้องถิ่นที่ทำงานแกะสลักไม้ จะอยู่ในเขตภูเขาด้านเหนือของรัฐเบิร์น เช่น เมือง Brienz และบริเวณใกล้เมือง Interlaken

ประเพณีการผลิตผ้าลูกไม้ ในอดีตทำเป็นอุตสาหกรรมครัวเรือน ในเขตภาคเหนือ และภาคตะวันออก เช่น ในรัฐ St. Gallen ปัจจุบันความนิยมการใช้ผ้าลูกไม้น้อยลง การผลิตส่วนใหญ่ใช้เพื่อขายให้แก่นักท่องเที่ยว

เอกสารอ้างอิง

- *ICSC International Cooperation Study Center Thammasat University*
- *วิกิพีเดีย - Wikipidia*
- *สำนักงานดูแลนักเรียนในประเทศฝรั่งเศส*
- *HTMI Hotel and Tourism Management Institute*
- *www.indexmundi.com/switzerland/demographics__prole.html*
- *www.swissworld.org*
- *http://www.educatepark.com/switzerland/education.php*

บทที่ 2
การเตรียมตัวก่อนมาสวิตเซอร์แลนด์

สิ่งที่สำคัญก่อนการเดินทาง คือ การเตรียมพร้อม ทั้งการเตรียมตัว เตรียมใจ เพื่อความมั่นใจก่อนการเดินทาง ช่วยให้การใช้ชีวิตในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เป็นไปอย่างราบรื่น เรื่องที่เราต้องเตรียม ได้แก่

1. เตรียมใจ สำคัญที่สุด เราต้องทำใจไว้เลยว่า จะต้องห่างไกลบ้าน จากครอบครัวที่รัก มาอยู่ต่างประเทศอย่างโดดเดี่ยว ถึงแม้จะมีสามี แต่เขาก็ไม่ได้พูดภาษาเดียวกันกับเรา เจอผู้คนที่แตกต่าง วัฒนธรรมที่แตกต่าง ถนนหนทาง การเดินทาง การใช้ชีวิตต้องต่างออกไป แล้วเราก็ต้องเตรียมใจ และเตรียมตัวเพื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ๆนี้ และพร้อมที่จะปรับตัวเข้ากับสังคมใหม่

นอกจากจากนี้ยังต้องเตรียมพร้อมเรื่องการติดต่อกับคนที่บ้าน และใช้การสื่อสารทางอินเตอร์เน็ตให้เป็นประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็น โทรศัพท์ Line หรือ Skype หรือ Facebook เป็นต้น

2. ภาษา ภาษาเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเราต้องใช้ในการสื่อสาร ในสวิตเซอร์แลนด์ มีภาษาราชการ 3 ภาษา คือเยอรมัน ฝรั่งเศส และอิตาเลียน เพราะฉะนั้น ก่อนมาควรรู้แล้วว่า เมืองที่เราจะมาอยู่นั้นใช้ภาษาอะไร จึงควรที่จะได้เรียนภาษานั้นมาบ้างจากเมืองไทย หรืออาจจะเรียนทางอินเตอร์เน็ต เพื่อรู้แนวทางของภาษาในเบื้องต้น เช่น การทักทาย การแนะนำตัว การซื้อของ เป็นต้น หรืออย่างน้อย ก็ควรจะสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ที่พอจะช่วยเหลือตัวเองได้ในยามคับขัน

3. ข้อมูลประเทศ เพื่อความมั่นใจในการเดินทาง ก่อนเดินทางมาประเทศสวิตฯนั้น ควรศึกษาข้อมูลประเทศบ้าง ด้านประวัติศาสตร์ ภูมิประเทศ เชื้อชาติ ศาสนา จุดเด่น ความน่าสนใจ วิถีชีวิต ที่อยู่ที่พัก อาหาร สภาพอากาศ สกุลเงิน สถานที่สำคัญ เบอร์โทรติดต่อสถานที่สำคัญ เช่น สถานีตำรวจ สถานทูตไทย โดยสามารถอ่านในเว็บไซต์การท่องเที่ยว หรือหาซื้อและอ่านหนังสือเกี่ยวกับประเทศ ซึ่งสามารถใช้เป็นไกด์ในการเดินทางได้อีกด้วย

4. ข้อมูลด้านวัฒนธรรม แน่นอนว่ามีความแตกต่างด้านวัฒนธรรม เราควรเรียนรู้วัฒธรรมของประเทศสวิตฯ และให้ความเคารพ นอกจากนี้ควรศึกษาข้อห้าม สิ่งที่ห้ามทำในประเทศ และมารยาทที่ควรปฏิบัติ

5. ข้อมูลด้านกฎหมาย ควรศึกษากฎหมายของประเทศ เช่นสิทธิพำนัก กฎหมายแรงงาน รวมไปถึงกฎหมายศุลกากร สิ่งของที่ห้ามนำเข้าประเทศ เป็นต้น หากทำผิดกฎหมาย อาจทำให้คุณไม่ได้เข้าประเทศอีกเลย หรืออาจติดคุก เสียค่าปรับ เสียทั้งความรู้สึก เสียเงิน และเสียเวลา ดังนั้นควรศึกษา และปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

6. ข้อมูลการเดินทาง ตั้งแต่การเตรียมตั๋วเครื่องบิน สายการบินที่เข้าประเทศมีหลายสาย ขึ้นกับราคา เวลา และคุณภาพ การให้บริการ นอกจากนี้ควรศึกษาการเดินทางภายในประเทศ ว่าสามารถเดินทางได้อย่างไร เช่น รถไฟ รถโดยสารประจำทาง รถไฟฟ้า รถแท็กซี่ การเดินทางภายในสวิตฯ ใช้รถไฟสะดวกที่สุด

7. ข้อมูลสถานทูตไทยในประเทศสวิตฯ ควรจดที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์ของสถานทูตไทย เพื่อติดต่อขอความช่วยเหลือยามฉุกเฉิน

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น
Royal Thai Embassy
Kirchstrasse 56
3097 Liebefeld bei Bern
โทรศัพท์ 031 970 30 30- 34
info@thaiembassybern.com
www.thaiembassybern.com

สถานเอกอัครราชฑูต ชวนเชิญให้คนไทยในสวิตฯทุกคนลงทะเบียน นอกเหนือจากเตรียมความช่วยเหลือยามฉุกเฉินแล้ว ยังต้องการสำรวจจำนวนประชากรไทยในสวิตฯ และเชิญชวนให้ลงทะเบียนเพื่อใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร จึงควรแจ้งการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ทุกครั้ง

8. หนังสือเดินทาง และวีซ่า ตรวจสอบอายุหนังสือเดินทาง ควรให้มีอายุ 6 เดือนก่อนเดินทาง และควรอ่านข้อปฏิบัติวีซ่าของแต่ละประเทศให้เข้าใจ และไม่อยู่เกินกำหนดวีซ่า หรือใช้วีซ่าผิดประเภท ที่สำคัญควรถ่ายสำเนาเอกสารหนังสือเดินทางและวีซ่าเก็บไว้อย่างน้อย 1-2 ชุด ในกรณีที่หนังสือเดินทางหายให้แจ้งความต่อตำรวจท้องถิ่นและนำใบแจ้งความมา ติดต่อเจ้าหน้าที่สถานทูต หรือสถานกงสุลไทยที่อยู่ใกล้ที่สุดทันที เพื่อขอเอกสาร หนังสือเดินทางชั่วคราว หากมีบัตรประจำตัวประชาชนมาแสดงก็จะช่วยให้ออกเอกสารเร็วขึ้น

9. เสื้อผ้า ตรวจสอบดูสภาพภูมิอากาศของประเทศที่จะเดินทางไป เพื่อเลือกเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ ว่าเป็นฤดูร้อน หรือ ฤดูหนาว และควรวางแผนกิจกรรมในการท่องเที่ยว เพื่อเลือกเสื้อผ้าอย่างเหมาะสม หากเดินทางไปแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ควรมีชุดประจำชาติพร้อมเครื่องประดับ และแต่งกายให้สุภาพ เหมาะสมกับกาละเทศะ

10. การเงิน และสกุลเงิน แน่นอนว่าไปต่างประเทศนั้นควรเตรียมพร้อมด้านการเงิน ปัจจุบันไม่นิยมใช้ตั๋วแลกเงิน (Traveller Cheque) แล้ว แต่จะใช้บัตรเดบิต บัตรเดรดิต ซึ่งปลอดภัยเมื่อสูญหาย ไม่ควรพกพาเงินสดเป็นจำนวนมาก ถ้าหากไปอยู่ต่างประเทศนานๆ แนะนำให้เปิดบัญชีธนาคารที่ต่างประเทศ และหากต้องการส่งเงินกลับบ้าน หรือให้คนทางบ้านส่งเงินมาให้ที่ต่างประเทศ สามารถใช้บริการของธนาคาร ของ Western Union และ Money Gram ถ้าให้ทันสมัยก็ขอใช้บริการไอแบ้งก์กิ้ง ซึ่งค่าธรรมเนียมการโอนเงินระหว่างประเทศ จะน้อยกว่าวิธีอื่น

11. ประกันภัยและประกันสุขภาพ การเดินทางควรทำประกันภัย ทั้งเรื่องกระเป๋าเดินทาง สุขภาพ และประกันชีวิต เนื่องจากค่ารักษาพยาบาลในสวิตเซอร์แลนด์นั้นสูงมาก การทำประกันก่อนการเดินทางจะช่วยป้องกันการเสียค่าใช้จ่ายในคราวเกิดอุบัติเหตุซึ่งคาดไม่ถึง ที่สำคัญการตรวจสุขภาพและทำฟัน หรือการฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่างๆ เป็นสิ่งที่จำเป็นก่อนการเดินทางไปต่างประเทศ โดยปกติในการขอวีซ่า จะต้องแสดงใบประกันสุขภาพด้วย ถึงอย่างไรเมื่อเข้าพำนักในประเทศสวิตฯ แล้วกฎหมายบังคับให้ทุกคนทำประกันสุขภาพ (ดูในบทที่ 8 กฎหมายการประกันสังคม)

อย่างไรก็ตาม ผู้มีโรคประจำตัว ควรพกยาติดตัวไว้ พร้อมใบกำกับรับรองจากแพทย์ นอกจากนี้ควรเขียนวิธีใช้อย่างละเอียดไว้ด้วย หากเกิดเหตุฉุกเฉิน ต้องการให้คนช่วยเหลือ คนอื่นสามารถอ่านข้อปฏิบัติและให้ยาได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ควรเตรียมยาสามัญประจำบ้าน เช่น ยาแก้ปวด ยาลดน้ำมูก ยาแก้ท้องเสีย ยาคลายกล้ามเนื้อ เป็นต้น ไว้ใช้ยามเจ็บป่วยเล็กน้อย

12. เตรียมตัวเป็นแม่บ้าน อยู่เมืองไทยเราเคยทำงาน ในอาชีพที่รัก (แม้บางทีจะไม่ได้รักนัก แต่ต้องทำเพื่อความอยู่รอด) มีความสุขกับงาน มีรายได้เป็นของตัวเอง จะใช้จ่ายอย่างไรก็ได้ แต่เมื่อย้ายมาอยู่ประเทศสวิตฯ แล้ว เราคงยังหางานไม่ได้ง่ายๆ สำหรับบางคนอาจต้องหนักใจ เพราะเราไม่มีอิสระ เหมือนแต่ก่อนอีกต่อไป จะต้องมาพึ่งคนอื่น (ถึงแม้จะเป็นคู่ชีวิตของเราก็ตาม) เป็นความรู้สึกที่อึดอัด พอสมควร กับความเปลี่ยนแปลงตรงนี้ ซึ่งเราควรจะเตรียมพร้อมรับอาการนี้ไว้ แต่ในทางกลับกัน ก็เป็นการดี เพื่อให้เวลากับการปรับตัวของตัวเอง ในสังคมใหม่ งานแม่บ้าน ก็นับว่าเหมาะสมที่สุด ที่เรามีเวลาให้กับคู่ชีวิต และครอบครัวของเขาหรือเธอ รวมทั้งเรียนภาษาไปด้วย บางคนอาจจะคิดว่าง่าย แต่สำหรับคนที่เคยทำงาน ก็ทำใจยากนัก ถ้าใครยังทำอาหารไม่เก่ง ควรเรียนทำอาหารมาบ้าง จะกลับไปเรียนกับคุณแม่ก็ได้ ไม่ว่ากัน เพราะมาอยู่ที่นี่ต้องทำกินเอง หรือหาคอร์สสั้นๆเรียนงานฝีมือเพิ่มเติมติดตัวไป เช่น เย็บปักถักร้อย งานประดิษฐ์ต่างๆ ทำผมตัดผม อะไรก็แล้วแต่ที่เราชอบและสนใจ วิชาพวกนี้จะเป็นตัวช่วยเราได้ดีทีเดียว

13. เตรียมเอกสารส่วนตัวที่สำคัญ เช่น ใบวุฒิการศึกษาทั้งหมดที่มี สามารถขอเป็นภาษาอังกฤษ ได้จากสถาบันที่จบการศึกษา ใบรับรองการทำงาน เช่นเดียวกัน สามารถขอให้ที่ทำงานออกเป็นภาษาอังกฤษได้ เพื่อนำมาเทียบวุฒิ ในการหางานทำ เมื่อภาษาเราดีแล้ว พร้อมกันนั้นก็เตรียมรูป ขนาดใช้ทำพาสปอร์ตมาด้วย เพราะมีหลายอย่างต้องใช้รูป เช่น ทำบัตรลดครึ่งราคาของการขนส่งสาธารณะในสวิตฯ หรือ สมัครงาน เป็นต้น

การเตรียมความพร้อมที่กล่าวมาข้างต้น น่าจะช่วยให้การมาอยู่ในสวิตเซอร์แลนด์ แดนในฝันของเรา ได้อย่างมั่นใจขึ้น และไม่รู้สึกวิตกกังวลใจมากอีกต่อไป

บทที่ 3

การปรับตัวเข้ากับสังคมสวิส

"การเรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่าง คือการให้ความสนใจและปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมนั้น"

การปรับตัวเข้ากับสังคมสวิส ถือได้ว่าเป็นการเรียนรู้ เพื่อความผาสุกของชีวิตคู่ในสวิตเซอร์แลนด์ เพราะการแต่งงาน จดทะเบียนสมรส เป็นการเริ่มต้นของการใช้ชีวิตคู่ และไม่มีคู่รักคู่ใดที่ไม่เคยมีอุปสรรคในชีวิต เพียงแต่มีมากบ้าง น้อยบ้าง แตกต่างกันไป และหลายคนอาจจะคิดว่า การได้แต่งงานกับชาวสวิส ได้มาอยู่เมืองนอก ในประเทศที่หลายคนใฝ่ฝันที่จะมาอยู่ หรือได้มาเที่ยวก็ยังดี เพราะเป็นประเทศที่มีธรรมชาติสวยงาม บ้านเมืองมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความเจริญก้าวหน้าในทุกด้าน ใครได้มีโอกาสมาอยู่ที่นี่นั้นแสนสบาย ดีพร้อม และมีอนาคตที่ดีรออยู่ แต่ในความเป็นจริงนั้น เมื่อท่านย้ายถิ่นพำนักมายังประเทศสวิตเซอร์แลนด์แล้ว ท่านจะได้พบเห็นชีวิต สภาพอากาศ สังคม และภาษา รวมถึงวัฒนธรรมที่แตกต่างกับประเทศไทยโดยสิ้นเชิง

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับสังคมสวิส

ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ได้แก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพิ่มเติมสำหรับคนต่างชาติที่พำนักอยู่ในประเทศนี้มีผลบังคับใช้มาตั้งแต่ มกราคม ค.ศ 2008 เป็นต้นมา และในกฎหมายใหม่นั้น มีคำว่า Integration บัญญัติไว้ เพื่อให้คนต่างชาติที่เข้ามาอยู่ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ รู้จักการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เรียนรู้วัฒนธรรมความเป็นอยู่ การใช้ชีวิต เรียนรู้ระเบียบกฎหมาย ระเบียบสังคมของคนที่นี่ ชาวต่างชาติที่ย้ายถิ่นฐานมาอยู่ในสวิตฯ จะถูกคาดหวังจากเจ้าของประเทศว่า เป็นผู้ที่สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ และพึ่งพาตนเองได้ ในเรื่อง ความเป็นอยู่ การทำมาหากิน ไม่อยู่เป็นภาระของเจ้าของประเทศ และที่สำคัญที่สุดคือ ภาษา ที่จะต้องเรียนตามที่บังคับไว้ ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์สำคัญที่สุด ในการพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อให้คนต่างชาติสามารถประกอบอาชีพตามความถนัดของตน ซึ่งในเขตที่พำนักแต่ละเขตจะมีหลักสูตรของ Integration นี้ให้บริการ พอจะมองเห็นภาพลางๆ แล้วใช่ไหมคะว่า การเริ่มต้นชีวิตใหม่และการปรับตัวเข้ากับสังคมใหม่ๆ ให้มีความสุขและราบรื่นนั้น ไม่ใช่เรื่องง่ายเลย

แต่ทั้งนี้ก็ไม่ได้เป็นเรื่องยากเกินไป เพียงแต่ท่านจะต้องมีทัศนคติที่ดีในการดำเนินชีวิต มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร หมั่นใฝ่หาความรู้ พัฒนาทักษะของตน ติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวรอบตัวเราอยู่เสมอ ก็จะช่วยให้เราปรับตัวได้เร็วยิ่งขึ้น และพึงระลึกไว้เสมอว่า ชีวิตคู่ที่ยั่งยืนและเป็นสุข จำเป็นต้องอาศัย “ความรัก” และที่สำคัญ ต้องมีความพร้อมในเรื่องของ “ภาษา” เป็นองค์ประกอบด้วย

การปรับตัวเข้าสู่สังคมสวิส

1. การปรับตัวเรื่องภาษา

ภาษา คือ ประตู ที่จะเปิดโอกาสให้เราก้าวไปข้างหน้า คู่ชีวิต ย่อมต้องการผู้ที่เขาสามารถ พูดคุย ปรับทุกข์ ให้คำปรึกษาได้ในบางเวลา หรือแสดงความยินดี เมื่อเขาประสบความสำเร็จ การได้ยินคู่ชีวิตของเราพูดคำหวานๆ ก็คือ การเติมน้ำตาลให้ชีวิตคู่ การที่ต้องอดทน และพยายามทำความเข้าใจกับการพูดภาษา งู งู ปลา ปลา ของอีกฝ่าย นานๆ ไปอาจเปลี่ยนเป็นความเบื่อหน่าย รำคาญ คงไม่มีใครอยากเป็นแบบนั้นแน่ เพราะฉะนั้น การปรับตัวอันดับแรก ที่เราสามารถวางแผนได้ คือ การเรียนภาษา ควรได้เรียนรู้ก่อนเดินทางไป หรือหลังจากที่ได้ย้ายถิ่นพำนักมายังประเทศสวิตเซอร์แลนด์แล้ว ควรเป็นการเรียนรู้ภาษาทั้งฟัง พูด อ่าน และเขียน การฟังออกและพูดภาษาของเขาได้ จะทำให้เราสามารถสื่อสารกับคู่สมรส บุคคลในครอบครัว ญาติๆของคู่ชีวิตและเพื่อนบ้านได้ดี

ทำไม การเรียนรู้เรื่อง ภาษา จึงมีความสำคัญ

เพราะมนุษย์บนโลกกลมๆใบนี้ มีการใช้ภาษาในการสื่อสาร เป็นพื้นฐานการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญา ซึ่งในแต่ละประเทศมีการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน เพราะฉะนั้นจึงมีความจำเป็นต้องเรียนรู้ ภาษาที่คนในประเทศนั้นๆ ใช้ในการสื่อสาร เช่น คนต่างชาติ ต้องการที่จะมาอยู่ในประเทศไทย เขาก็ต้องเรียนภาษาไทย และเมื่อเราต้องมาอยู่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เราก็ต้องเรียนภาษาที่คนที่นั่นเขาใช้กัน แต่ที่ประหลาดหน่อยก็คือ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ภายในประเทศเดียวกัน ใช้ภาษาราชการถึง 4 ภาษา คือ เยอรมัน ฝรั่งเศส อิตาเลี่ยน และโรมัน.....เท่านั้นยังไม่พอ ยังมีภาษาท้องถิ่น ของแต่ละรัฐด้วย เช่น เดียวกับบ้านเราก็มี ภาษาใต้ ภาษาอีสาน ภาษาเหนือ เป็นต้น เรียกว่าคนสวิสเองคุยกันบางทีก็ไม่รู้เรื่อง ภาษาเยอรมันของคนสวิสก็เป็นเยอรมันท้องถิ่นที่ชาวเยอรมันแท้ๆ ฟังแล้ว บางคำก็งง ! เราไม่จำเป็นต้องเรียนพูด

ภาษาท้องถิ่นอย่างสมบูรณ์แบบ แต่มันจะง่ายขึ้นในการใช้ชีวิตประจำวัน ถ้าเราเข้าใจภาษาท้องถิ่นของเขา เรามีความจำเป็นต้องรู้ว่า เราจะไปอยู่ที่ใดในสวิตเซอร์แลนด์ และถิ่นนั้นใช้ภาษาอะไรเป็นภาษาราชการ ซึ่งนั่นแหละที่เราจำเป็นต้องเรียน ให้สามารถ ฟัง พูด อ่าน เขียน ได้ และเมื่อเราสามารถใช้ภาษาของเขาในการสื่อสารได้ สิ่งต่างๆ ที่เราต้องการก็จะง่ายขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การหางาน การทำงาน เป็นต้น และการเรียนภาษา เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่ต้องใช้ทักษะ ในการสั่งสม บ่มเพาะ กระทำซ้ำๆ จนเกิดความชำนาญ และสามารถใช้ภาษาของเขาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เราจะมีความภาคภูมิใจในตัวเอง และแน่นอน คู่ชีวิต บุตร และบุคคลรอบข้างย่อมมีความภาคภูมิใจในตัวเราด้วย

2. การปรับตัวเรื่องการใช้ชีวิตคู่

ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน หมายถึง การเปิดรับอารมณ์ความรู้สึก และความต้องการของกันและกัน สิ่งสำคัญ คือ ควรที่จะบอกเล่าถึงความรู้สึก ความคิดเห็น และความต้องการของตนเองอย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมา ให้คู่ครองได้รับรู้ ไม่มีใครอ่านใจอีกฝ่ายได้ การพูดคุยอย่างเปิดเผย คือหัวใจสำคัญ ในการสร้างความเข้าอกเข้าใจระหว่างกัน และทั้งสองฝ่ายมีหน้าที่ ที่จะต้องสร้างบทสนทนา ที่เกิดประโยชน์ ทักษะในการพูดและการฟังจึงมีค่า เสมือนโซ่ทองที่จะคล้องความสัมพันธ์เอาไว้

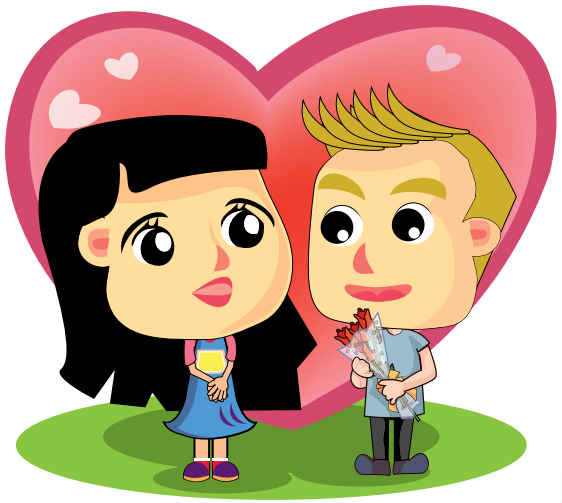

การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพเป็นพื้นฐานการสร้างความสุข ในชีวิตคู่ แต่ก็ไม่ใช่เรื่องง่ายเสมอไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อทั้งสองฝ่ายไม่ได้พูดคุยกันด้วยภาษาแม่ของตนเอง จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ทั้งคู่ต้องมั่นใจว่าจะสามารถใช้ภาษาใด ภาษาหนึ่ง เป็นหลักในการสนทนาได้เป็นอย่างดี

นอกจาก จะสร้างปฏิสัมพันธ์ด้วยการสื่อสารทางวาจาแล้ว ควรจะเรียนรู้ การสื่อสารทางกายด้วย ทักษะเหล่านี้เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้และควรค่าแก่การศึกษาเป็นอย่างยิ่ง **กฎทองของการสื่อสาร** ได้แก่

- เรียบเรียงคำพูดให้ดี เพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งเข้าใจคุณได้ง่าย และไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด **พูดกับอีกฝ่ายด้วยความเคารพ**
- เป็นผู้ฟังที่ดี คือ ตั้งใจฟัง และพยายามเข้าใจในคำพูดนั้น พยายามเข้าใจสถานการณ์ของเขาหรือเธอ แม้ว่า จะมีความเห็นขัดแย้งในเรื่องนั้นๆ

การใช้ชีวิตคู่ ไม่ว่าจะกับคนชาติใด แม้กระทั่งกับคนไทยด้วยกันเอง เราก็ต้องศึกษาซึ่งกันและกันอย่างละเอียดถ่องแท้ ก่อนการตัดสินใจใช้ชีวิตร่วมกัน แต่ถ้าเราตัดสินใจแต่งงานกับชาวสวิสหรือชาวต่างชาติ ควรที่จะได้ศึกษา สภาพความเป็นอยู่ ครอบครัว และอาชีพของคู่สมรส ทำความเข้าใจระบบสังคม สิ่งแวดล้อม ประเพณี วัฒนธรรม ต่าง ๆ ก่อนที่จะตัดสินใจเดินทางเข้ามา อาศัยอยู่ในสวิตเซอร์แลนด์ เพราะจะมีความแตกต่างจากชีวิตความเป็นอยู่ในประเทศไทยอย่างสิ้นเชิง และการปรับตัวนั้นต้องใช้ความอดทน ต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และสิ่งสำคัญ คือการได้เรียนรู้กฎหมายทั่วไปที่ควรทราบ เช่น สิทธิ และหน้าที่ ของผู้ใช้ชีวิตร่วมกัน เรื่องทรัพย์สิน การประกันสังคม และการเสียภาษี เป็นต้น

ความสำคัญ ของการอยู่ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ประเภทใด การให้เกียรติซึ่งกันและกัน ย่อมเป็นสิ่งที่เราทุกคนพึงปฏิบัติ คำนี้ให้มีไว้ในใจเสมอ " ใจเขา ใจเรา" เราต้องการให้ใครปฏิบัติกับเราเช่นไร เราก็ต้องปฏิบัติ กับเขาเช่นนั้น เราไม่ชอบที่ใครมาทำแบบนี้กับเรา เราก็ไม่ทำแบบนั้นกับเขา และการมีอุดมคติร่วมกันในชีวิต ช่วยกันทำมาหากิน ปรึกษาหารือกันในเรื่องการใช้จ่าย เรื่องลูกๆ มีอะไรต้องพูดออกมา ไม่ใช่เรื่องทุกอย่างต้องให้ฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง คิดเองทำเอง ชาวต่างชาติจะมองคนไทยที่เงียบและไม่แสดงความคิดเห็น ว่าไม่ให้ความร่วมมือ ดังนั้นควรที่จะกล้าแสดงความคิดเห็น

3. ต้องรู้จักสร้างสังคมใหม่

ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เป็นประเทศที่มีคนหลายชาติ หลายภาษา ประชากรจากประมาณ 140 ประเทศ

1 ใน 5 ของประชากร เป็นชาวต่างชาติ และ1 ใน 3 ของคู่แต่งงานเป็นการแต่งงานระหว่าง 2 เชื้อชาติ

การอยู่ร่วมกัน มีความจำเป็นต้องรู้สิทธิขั้นพื้นฐานที่สำคัญ

ประชากร หญิงและชายมีสิทธิเท่าเทียมกัน มีสิทธิที่จะเลือกอาชีพหรือเลือกคู่ครอง ทุกคนมีสิทธิที่จะเลือกนับถือศาสนา และปรัชญาของตนเอง มีกฎที่เป็นลายลักษณ์อักษร แต่ก็มีกฎที่ไม่ได้เขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร มีบางสิ่งเล็กๆน้อยๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีความสำคัญสำหรับการอยู่อาศัยร่วมกัน แม้แต่เรื่องการซักผ้า ใครจะใช้เมื่อใด การพูดคุยเสียงดังที่ระเบียงบ้านเวลาค่ำคืนได้ถึงเวลาใด หรือเด็กๆเล่นที่บันไดทางเดิน เราต้องเคารพกฎการอยู่ร่วมกัน การเคารพในสิทธิของกันและกัน และการพูดคุยถึงปัญหาต่างๆร่วมกัน เป็นขั้นแรกของการเป็นเพื่อนบ้านที่ดี

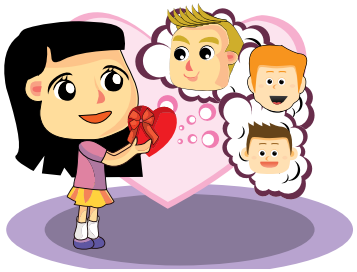

การสร้างความสัมพันธ์กับผู้คนรอบตัว การมีเพื่อนใหม่ จะช่วยทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ มีความสุขและราบรื่นมากขึ้น นอกจากเป็นโอกาสในการฝึกฝนการใช้ภาษา ยังเป็นการขยายโอกาสในการทำงานในอนาคตอีกด้วย ในระยะแรก การเข้าเรียนภาษาเป็นช่องทางหนึ่ง ที่จะได้รู้จักเพื่อนใหม่ๆ ถึงแม้ว่าส่วนใหญ่จะเป็นชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ก็ตาม แต่เป็นการเริ่มต้นที่ดีในการสร้างสังคมใหม่

การเข้าร่วมทำกิจกรรมของชุมชน สมาคม สโมสร ชมรมต่างๆ ก็เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะพบปะเพื่อนใหม่ที่เป็นชาวสวิสอีกด้วย ในระยะแรกนั้น การหางานทำ คงเป็นเรื่องยาก หากไม่มีความรู้ทางภาษา หรือไม่มีทักษะทางวิชาชีพตามความต้องการของตลาดแรงงานในขณะนั้น การเข้าร่วมกิจกรรมอาสาสมัครขององค์กรต่างๆ เป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และช่องทางที่จะเปิดประตูสู่การสร้างเครือข่าย และสังคมใหม่ให้ตนเอง นอกจากนี้ ยังเป็นโอกาสในการฝึกภาษาและสร้างประสบการณ์ชีวิตที่ดีอีกด้วย ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์มีองค์กรอิสระมากมาย ที่เปิดโอกาสให้ชาวต่างชาติเข้าร่วมกิจกรรม เช่น การเป็นอาสาสมัครสภากาชาดสวิส หรือบ้านพักคนชรา เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีสมาคมและกลุ่มต่าง ๆ ของชาวไทย ซึ่งมีการจัดกิจกรรมให้สมาชิกทั้งชาวไทยและชาวสวิส เช่น หลักสูตรการสอนภาษาต่างๆ สอนทำอาหารไทย การออกร้าน งานเทศกาลไทยต่าง ๆ และการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย ท่านสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมกับองค์กรเหล่านี้ได้ตามความสนใจของท่าน เพียงให้ความสนใจ แจ้งความจำนงเข้าร่วมกิจกรรมกับองค์กรนั้นๆ และขอรับรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมที่ท่านสนใจ

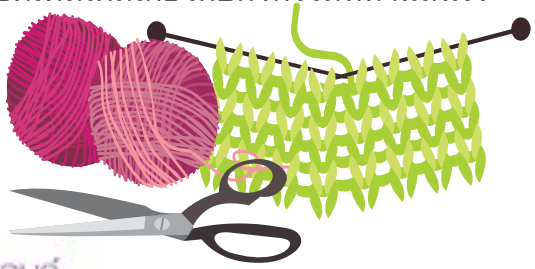

4. ช่องทางในการลดความเครียด

เมื่อเราได้พยายามที่จะปรับตัว ให้เข้ากับสังคมใหม่ของเราแล้ว แต่บางครั้ง ก็มีความยุ่งยากใจ เกิดความเครียด ความเหงา เป็นครั้งคราว อย่างหลีกเลี่ยงได้ยาก เพราะฉะนั้น การติดต่อกับครอบครัวและเพื่อนในเมืองไทยอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้ไม่เหงา และมีที่ระบายความอึดอัดคับข้องใจบางเรื่อง ไม่เกิดอาการอกแตกตายเสียก่อน วิธีการติดต่อมีมากมาย เช่น ง่ายที่สุดคือส่งอีเมล์ ได้ทั้งข้อความและรูปถ่าย เวลาที่ต่างกัน 5 - 6 ชั่วโมง ไม่ใช่ปัญหา ต้องหัดพิมพ์ดีดให้เป็น หรือจะโทรศัพท์คุยกัน การโทรศัพท์จากประเทศสวิตเซอร์แลนด์ มาเมืองไทยจะประหยัดมากกว่า เพราะที่ประเทศสวิตฯมีบัตรโทรศัพท์ราคาประหยัด ราคาไม่กี่ร้อยบาทไทย โทรได้นานหลายชั่วโมง นอกจากนั้นการมีเพื่อนคนไทยในแถบถิ่นที่อาศัย เพื่อพึ่งพาอาศัยกัน พบปะสังสรรค์ ทำเรื่องที่มีประโยชน์และสร้างสรรค์ การอยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุข ก็เป็นการช่วยลดความเครียดได้อีกวิธีหนึ่ง การหัดเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ หรือรู้จักคนใหม่ๆ เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและทัศนคติในแง่มุมใหม่ๆ เช่น การเรียนทำอาหาร ฝึกอาชีพที่สนใจ เป็นต้น

ก่อนเดินทางไปสวิตเซอร์แลนด์ ก็ควรเรียนรู้สิ่งดีๆ ของไทย เพื่อนำไปเผยแพร่ เช่น อาหารไทย และการนวดแผนไทย เป็นวัฒนธรรมที่ชาวต่างประเทศโปรดปรานมาก ถ้าเราทำอาหารไทยได้ดี ก็ช่วยสอนเพื่อนบ้านชาวฝรั่งได้ หรือนวดไทยก็กำลังเป็นที่นิยม นวดแผนโบราณให้สามีสอนให้เขานวดบ้าง ถ้าเราเมื่อย เขาจะได้นวดให้เราได้บ้าง เป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสามีภรรยา ต่อมาก็ควรหางานทำ หลังจากที่ภาษาเราดีขึ้น ในสวิตเซอร์แลนด์ เราอาจทำงานพียง 40 – 80 % เพื่อมีเวลาให้ครอบครัว ในขณะที่มีรายได้เป็นของตนเอง ให้เกิดความภาคภูมิใจในชีวิต มีเงินจับจ่ายใช้สอยซื้อของส่วนตัวบ้าง โดยไม่ต้องมาขออนุญาตสามี ผู้เป็นเจ้าของเงินให้ตัดสินใจก่อน จะได้ไม่เครียด

ฉะนั้นการแต่งงานกับชาวสวิส หรือชาวต่างชาติ ไม่ได้มีความหมายแค่การปรับตัวกับความเป็นฝรั่งในตัวสามี แต่ในด้านของสังคมวัฒนธรรมและกฎหมายที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งเป็นเรื่องที่หญิงไทยต้องศึกษาเรียนรู้เพื่อการดำรงชีวิตคู่ที่ยั่งยืนและมีความสุข

เอกสารอ้างอิง

- *นพ. สุกมล วิภาวีพลกุล http://women.sanook.com/wedding/tips/tips__06255.php*
- *www.binational.ch*
- *“Willkommen in der Schweiz“ Schweizerische Eidgenossenschaft*
- *Eidgenössisches Justiz-und Polizeidepartment EJPD*
- *Bundesamt für Migration BFM*

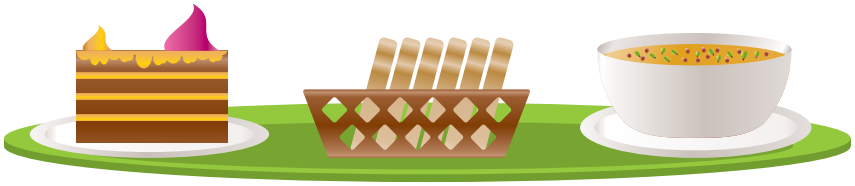

บทที่ 4
กฎหมายการเข้าเมืองและสิทธิพำนัก

4.1 ประเภทของวีซ่าและการขอวีซ่า

ประเภทของวีซ่า

วีซ่าเข้าประเทศสวิตเซอร์แลนด์ แยกได้เป็น 2 หมวด ขึ้นกับ**วัตถุประสงค์** ของการเข้าประเทศ และขึ้นกับ**ระยะเวลา** ที่จะพำนัก

หมวด วัตถุประสงค์

ประเภทวีซ่า มีดังนี้

1. **วีซ่าท่องเที่ยว** สำหรับบุคคลที่ต้องการเดินทางท่องเที่ยว โดยพักในโรงแรม หรือเช่าอพาทเม้นต์ ไม่มีสิทธิทำงาน หากพบว่ามีการลักลอบทำงาน จะถูกจับดำเนินคดี และถูกส่งกลับทันที
2. **วีซ่าเยี่ยมเยียน** สำหรับบุคคลที่ต้องการไปเยี่ยมญาติ หรือเพื่อนที่มีถิ่นพำนัก ในประเทศสวิตฯ ไม่มีสิทธิทำงาน เช่นเดียวกับวีซ่าท่องเที่ยว
3. **วีซ่านักธุรกิจ** สำหรับบุคคลที่ได้รับเชิญจากเจ้าของธุรกิจ ซึ่งมีบริษัทอยู่ในประเทศสวิตฯ
4. **วีซ่าเพื่อจัดงานแสดงด้านวัฒนธรรม** สำหรับศิลปินและกลุ่มบุคคลที่มาช่วยจัดงานแสดงหรือนิทรรศการด้านวัฒนธรรม
5. **วีซ่านักกีฬา** รวมนักกีฬา ครูผู้ฝึก ผู้ดูแลทีม ที่เกี่ยวข้องในการแข่งขันกีฬานั้น
6. **วีซ่านักวิชาการ** สำหรับผู้ที่ได้รับเชิญมาประชุม สัมมนา องค์กรระหว่างประเทศ เช่น องค์การสหประชาชาติ หรือองค์การยูเนสโก เป็นต้น
7. **วีซ่าผู้ป่วย** ผู้ป่วยที่จำเป็นต้องได้รับการรักษาพยาบาล โดยแพทย์เฉพาะทาง
8. **วีซ่านักศึกษา** สำหรับผู้ที่ต้องการมาศึกษาเล่าเรียน โดยที่มีเอกสารรับรองจากสถานศึกษาว่าเป็นผู้มีสิทธิเข้ารับการศึกษาจริง
9. **วีซ่าทำงาน** สำหรับผู้ที่จะมาทำงานในประเทศสวิตฯ
10. **วีซ่าติดตามครอบครัว** บุคคลที่มีงานทำเป็นหลักเป็นฐาน สามารถขอให้ สามี หรือภรรยา และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ มาอยู่ด้วย

หมวด ระยะเวลา

1. **วีซ่าพำนักระยะสั้น** (ไม่เกิน 90 วัน) ดำเนินการขอวีซ่าที่สถานทูตสวิสในประเทศไทย (ดูรายละเอียดในหัวข้อเรื่องขั้นตอนการขอวีซ่า) สถานทูตสวิส มีสิทธิที่จะพิจารณาการให้วีซ่า ที่ไม่เกิน 90 วัน
2. **วีซ่าพำนักระยะยาว** (มากกว่า 90 วัน) การพิจารณาให้วีซ่า พำนักมากกว่า 90 วัน เป็นอำนาจของตำรวจตรวจคนเข้าเมืองประจำรัฐ เช่นกรณีของผู้ที่ต้องการเยี่ยมเยียนหรือติดตามครอบครัว ผู้เชิญจะต้องติดต่อเจ้าหน้าที่ในรัฐที่อยู่อาศัย เพื่อดำเนินการขอวีซ่า ให้แก่ผู้รับเชิญ

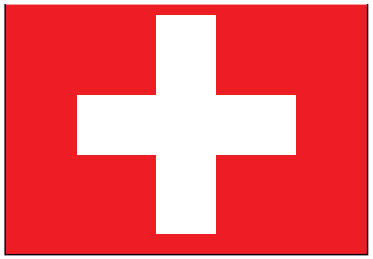

4.2 ความตกลงเชงเก้น

เนื่องจากประเทศสวิตเซอร์แลนด์เป็นประเทศที่ตั้งอยู่ใจกลางทวีปยุโรป ดังนั้น ถึงแม้ว่าประเทศสวิตเซอร์แลนด์ไม่ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป (European Union – EU) แต่ก็มีสัญญาความร่วมมือระหว่างประเทศส่วนใหญ่ในทวีปยุโรป เกี่ยวกับการข้ามแดน ที่เรียกว่าความตกลงเชงเก้น (Schengen Agreement) ซึ่งมีประเทศในสหภาพยุโรปจำนวน 24 ประเทศ (21 ธันวาคม 2550) ลงนามในความตกลง รวมถึงประเทศนอกสหภาพ อีก 3 ประเทศ ได้แก่ สวิตเซอร์แลนด์ ไอซแลนด์ และนอร์เวย์ สาระสำคัญในความตกลง คือ การอนุญาตให้ประชาชนในกลุ่มเชงเก้น สามารถเดินทางระหว่างประเทศโดยไม่ต้องมีวีซ่า นอกจากนั้นยังอนุญาตให้ประชาชนจากประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มเชงเก้น แต่มีวีซ่าเชงเก้น สามารถเดินทางชั่วคราวระหว่างประเทศในกลุ่มสมาชิกได้

วีซ่าเชงเก้น

กรณีของการขอวีซ่าไม่เกิน 90 วัน และต้องการเดินทางเข้าออกหลายครั้งในกลุ่มประเทศเชงเก้น ให้ขอวีซ่าเชงเก้น ของประเทศที่จะไปพำนักนานที่สุด โดยไม่คำนึงว่า จะเดินทางไปถึงประเทศใดเป็นประเทศแรก

กรณีขอวีซ่าพำนักนานกว่า 90 วัน ไม่สามารถขอวีซ่าเชงเก้นและไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งในข้อตกลงเชงเก้น ดังนั้นถ้าต้องการพำนักระยะยาวต้องขอวีซ่าจากประเทศนั้นโดยเฉพาะ ผู้ที่มีวีซ่าพำนักระยะยาว ได้แก่

- ผู้ทำงาน
- นักศึกษา
- เยี่ยมส่วนตัว
- ติดตามไปอยู่กับครอบครัว
- คู่สมรสของชาวสวิส

บุคคลเหล่านี้ จะได้ใบอนุญาตพำนักในประเทศ ซึ่งสามารถเดินทางเข้าประเทศเชงเก้นได้อย่างเสรี

เอกสารประกอบการขอวีซ่า

1. แบบคำร้อง ผู้เดินทางต้องมายื่นคำร้องด้วยตนเอง
2. หนังสือเดินทาง มีอายุมากกว่า 6 เดือน ก่อนวันเดินทาง
3. รูปถ่าย ภาพสี ขนาด 3.5 X 4 เซนติเมตร จำนวน 2 ใบ (คมชัด พื้นหลังเป็นสีขาว เห็นเฉพาะใบหน้าและลำคอ) เป็นภาพถ่ายปัจจุบัน
4. หลักฐานการจองตั๋วเครื่องบินไปและกลับ (เป็นการจองเท่านั้น ยังไม่ต้องซื้อตั๋ว)
5. หลักฐานทางการเงิน (เอกสารรับรองฐานะทางการเงินจากธนาคาร)
6. ประกันการเดินทาง ที่ครอบคลุมระยะเวลาในการเดินทางภายในเขตเชงเก้นทั้งหมด โดยมีวงเงินประกัน 1,500,000 บาท ทั้งนี้เป็นการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสหภาพยุโรป เพื่อแก้ไขปัญหาด้านค่าใช้จ่าย ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในกรณีฉุกเฉิน เมื่อเจ็บป่วย หรืออุบัติเหตุ หรือมีกรณีที่อาจต้องส่งตัวกลับ
7. กรณีเดินทางท่องเที่ยว ต้องแสดงเอกสารการสำรองที่พักตลอดช่วงระยะเวลาเดินทางนั้น
8. กรณีมีผู้เชิญ หรือผู้รับรองจากสวิตเซอร์แลนด์ ต้องมีหลักฐานเพิ่มเติมคือ จดหมายเชิญ ที่ต้องยื่นพร้อม แบบฟอร์มขอวีซ่า และผู้ยื่นขอวีซ่าต้องกรอกแบบฟอร์มรับประกันของผู้เชิญ ซึ่งต้องค้ำประกันว่าจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดของผู้เดินทาง ในระหว่างที่มาพักอยู่ด้วย แล้วให้ส่งแบบฟอร์มรับประกันนี้ ให้ผู้เชิญ ซึ่งผู้เชิญจะต้องลงนาม แล้วนำไปยื่นต่ออำเภอที่พักอาศัย เพื่อดำเนินการ ยืนยันการรับรองผู้เดินทางต่อไป
9. กรณีของผู้ทำงาน ต้องมีเอกสารสัญญาจ้างงาน จากนายจ้าง
10. กรณีของนักศึกษาหนังสือรับรองจากทางโรงเรียน / มหาวิทยาลัย หนังสือรับรองเกี่ยวกับการจ่ายค่าเล่าเรียนของผู้สมัคร เช่น หลักฐานการเงินของผู้ปกครอง

11. กรณีติดตามครอบครัว ต้องแสดงเอกสารแสดงความสัมพันธ์ของครอบครัว เช่น ทะเบียนสมรส สูติบัตร เป็นต้น
12. กรณีผู้ขอวีซ่ามีอายุต่ำกว่า 18 ปี จะต้องยื่นเอกสารเพิ่มเติม ได้แก่ สูติบัตร หนังสือยินยอมจากผู้ปกครอง (ซึ่งได้รับการรับรองจากที่ว่าการอำเภอ) และผู้ปกครองจะต้องลงนามในแบบคำร้องขอวีซ่า

4.3 ขั้นตอนดำเนินการขอวีซ่า

กฎเกณฑ์ใหม่การขอวีซ่า มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 12 มีนาคม 2557 มีความว่า สถานเอกอัครราชทูตสวิตเซอร์แลนด์ได้มอบเรื่อง การนัดหมายและรับคำร้องขอวีซ่าให้แก่บริษัท ~~TLS contact~~ เป็นผู้ดำเนินการ

ผู้ขอวีซ่าทุกคนต้องยื่นคำร้องด้วยตนเอง ที่ ~~TLS contact~~ เพื่อพิมพ์ลายนิ้วมือและถ่ายรูป (personal biometric data) ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะถูกเก็บไว้ในฐานข้อมูลวีซ่า (Visa Informationssystem, VIS) นาน 5 ปี

กรณีที่เคยขอวีซ่า ประเภทเชงเก้นแล้ว และในวีซ่าระบุคำว่า “VIS “ เมื่อขอวีซ่าเชงเก้นครั้งต่อไป จะไม่จำเป็นต้องพิมพ์ลายนิ้วใหม่อีก และกรณีที่เคยพิมพ์ลายนิ้วมือแล้ว แต่ไม่ได้ขอวีซ่าเชงเก้น เมื่อขอวีซ่าใหม่ จะต้องพิมพ์ลายนิ้วอีกครั้ง

ขั้นตอนการยื่นขอวีซ่าที่ TLS contact

1. **ลงทะเบียน** ขอยื่นวีซ่าที่ เวปไซต์ https://www.tlscontact.com/th2ch
2. **เตรียมเอกสารประกอบการขอวีซ่า**เมื่อลงทะเบียนและแจ้งประเภทของวีซ่าที่ต้องการทางบริษัทจะส่งรายการเอกสารประกอบการขอวีซ่าประเภทนั้นๆให้ผู้ลงทะเบียน
3. **การนัดหมาย** ยื่นเอกสารที่บริษัท ผู้ลงทะเบียนสามารถเลือกวันและเวลา ในการยื่นเอกสารที่บริษัท TLS contact โดยการนัดหมายผ่านทางอินเตอร์เนต https://www.tlscontact.com/th2ch/login.php. แล้วพิมพ์ใบนัดหมาย เพื่อนำไปแสดงในวันนัดหมาย กรณีไม่ไปตามนัด ข้อมูลของผู้ลงทะเบียนทั้งหมดจะถูกลบ ต้องลงทะเบียนและนัดหมายใหม่
4. **ยื่นเอกสารที่บริษัท** ในวันนัดหมายต้องนำคำร้อง หนังสือเดินทางและเอกสารประกอบทั้งหมด ไปด้วยตนเอง ไม่สามารถส่งตัวแทน ทั้งนี้เพื่อไปพิมพ์ลายนิ้วมือและถ่ายรูป บริษัทจะเป็นผู้ตรวจสอบเอกสารก่อนที่จะส่งให้แผนกวีซ่าของสถานทูต เพื่อพิจารณาการให้วีซ่า
5. **การนัดหมายกับสถานทูตสวิส** บริษัทจะเป็นผู้นัดหมายวันสัมภาษณ์ที่สถานทูตสวิส ให้แก่ผู้ลงทะเบียน การพิจารณาให้วีซ่า เป็นสิทธิของสถานทูต เท่านั้น สถานทูตสวิส สงวนสิทธิที่จะขอเอกสารและ/หรือข้อมูลอื่นใดเพิ่มเติมหากจำเป็น โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผลแต่อย่างใด
6. **ค่าธรรมเนียม** ค่าธรรมเนียมวีซ่า และค่าบริการของบริษัท ชำระที่บริษัทโดยตรง และไม่สามารถเรียกคืน ในกรณีที่ไม่ได้รับวีซ่า
7. **การติดตามเอกสาร** กรณีที่ต้องการทราบว่า เอกสารได้ดำเนินการถึงขั้นตอนใดแล้ว สามารถตรวจสอบได้ โดยใช้รหัสผ่านส่วนตัวในเวปไซต์ https://www.tlscontact.com/th2ch /login.php.
8. **การรับหนังสือเดินทาง** บริษัทจะแจ้งทางอิเมล์ และส่งข้อความทางโทรศัพท์มือถือ ให้ไปรับคืนหนังสือเดินทาง ต้องแสดงหลักฐานการรับ ได้แก่ บัตรประจำตัวประชาชน พร้อมสำเนา 1 ฉบับ และใบรับหนังสือเดินทาง

กรณีที่ไม่ได้ไปรับด้วยตนเอง สามารถมอบหมายผู้แทนโดยเตรียมหลักฐาน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นขอวีซ่า บัตรประจำตัวประชาชนของผู้แทน พร้อมสำเนา 1 ฉบับ หนังสือมอบอำนาจ และเอกสารการยื่นขอวีซ่า หรือสามารถเลือกการส่งกลับทางไปรษณีย์

ที่อยู่ของสถานทูตสวิสในประเทศไทย

เลขที่ 35 ถนนวิทยุ

กรุงเทพฯ 10303

Tel.(0066 2) 255 44 81 ต่อ 131,135,136

โทรสาร (0066 2) 253 01 56- 60

Swiss Visa Application Center – VFS Global:
Unit 404 and 405, The Plaza 4th Floor, Chamchuri Square Building
Phayathai Road, Pathumwan,
Bangkok 10330
Web: https://www.vfsglobal.ch/switzerland/thailand/contact-us.html

4.4 สิทธิพำนักและใบอนุญาตพำนัก

ชาวต่างชาติ ที่ได้รับอนุญาตให้พำนักอยู่ในประเทศ ไม่ว่าจะอยู่ชั่วคราว หรือถาวร กองตรวจคนเข้าเมืองจะพิจารณาให้**ใบอนุญาตพำนักประเภทต่างๆดังนี้**

1. ใบอนุญาตพำนักประเภทบี (B)

ชาวต่างชาติที่มาจากประเทศสมาชิกอียู (EU) และที่มาจากประเทศในสมาคมการค้าเสรียุโรปหรือเอฟตา (EFTA) จะได้ใบอนุญาตครั้งละ 5 ปี และขอต่ออายุได้ทุกๆ 5 ปี ผู้ที่มาจากประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกของอียูและเอฟตา (ประเทศที่สาม third-country national เช่นประเทศไทย) จะได้ใบอนุญาตพำนักซึ่งต้องต่ออายุปีต่อปี หลังจากปีที่ 5 สามารถขอใบอนุญาตพำนักถาวร (C) กรณีผู้ที่ทำผิดกฎหมายหรือ ต้องขอความช่วยเหลือจากสังคมสงเคราะห์ อาจถูกเพิกถอนใบอนุญาต กรณีออกนอกประเทศนานกว่า 6 เดือน ก็จะถูกเพิกถอนใบอนุญาตเช่นกัน

2. ใบอนุญาตพำนักถาวรประเภทซี (C)

ผู้ที่สามารถขอใบอนุญาตพำนักถาวร (C) ได้แก่ ผู้ที่มาจากประเทศสมาชิกอียู (EU) และที่มาจากประเทศในสมาคมการค้าเสรียุโรปหรือเอฟตา (EFTA) รวมทั้งคู่สมรสของชาวสวิส เมื่อพำนักในประเทศสวิตฯ และได้ใบอนุญาตพำนักประเภทบี ครบ 5 ปี โดยไม่ได้ย้ายรัฐ หรือผู้ที่มาจากประเทศที่สาม ซึ่งพำนักครบ 10 ปีแล้ว

กรณีออกนอกประเทศนานกว่า 6 เดือน ก็จะถูกเพิกถอนใบอนุญาต แต่อาจจะต่ออายุใบอนุญาตได้ถึง 4 ปี ถ้าก่อนออกเดินทาง ทำหนังสือแจ้งต่อกองตรวจคนเข้าเมืองในรัฐที่พักอาศัย ทั้งนี้เจ้าหน้าที่กองตรวจคนเข้าเมือง จะพิจารณาอนุญาตหรือไม่ ขึ้นกับเหตุผล และความเป็นไปได้ที่ผู้รับใบอนุญาต จะกลับเข้ามาอยู่ที่ประเทศสวิตฯ ภายใน 4 ปี กรณีที่ใบอนุญาตพำนักถาวรประเภทซี ถูกเพิกถอน แล้วต้องการกลับเข้าประเทศอีกครั้ง จะต้องเริ่มขอใบอนุญาตพำนักชั่วคราวประเภทบี เช่นเดียวกับผู้มาอยู่ใหม่

3. ใบอนุญาตพำนักทำงาน ประเภทซีไอ (Ci)

ใบอนุญาตพำนักประเภทนี้ออกให้กับ สามี หรือภรรยา หรือบุตรที่อายุไม่เกิน 25 ปี ของข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ซึ่งทำงานในสถานทูต สถานกงสุล หรือองค์กรระหว่างประเทศ ใบอนุญาตนี้มีอายุ ระหว่างระยะเวลาของการทำงานเท่านั้น

4. ใบอนุญาตผ่านแดน ประเภทจี (G)

ใบอนุญาตนี้ออกให้แก่ ชาวต่างชาติที่มาทำงานในประเทศสวิตฯ แต่พักอาศัยอยู่ในประเทศเพื่อนบ้านใกล้ชายแดน โดยที่บุคคลนั้นจะต้องกลับไปบ้านอย่างน้อย อาทิตย์ละหนึ่งครั้ง ใบอนุญาตนี้มีอายุ 5 ปี แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสัญญาจ้างงานด้วย

5. ใบอนุญาตพำนักประเภทแอล (L)

ใบอนุญาตประเภทนี้ออกให้แก่ ผู้ที่พำนักเพียงระยะสั้นเพื่อ ทำงาน เรียนหนังสือ หรือฝึกอาชีพ สำหรับผู้ที่ต้องการขอลี้ภัย และผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ลี้ภัย ทั้งสองประเภทนี้จะได้รับใบอนุญาตพำนักประเภทแอล (L) แต่มีข้อจำกัดต่างๆ รวมถึงเรื่องการเดินทาง ซึ่งขึ้นอยู่กับรัฐที่อาศัยอยู่

6. ใบอนุญาตประเภทเอ็น (N) สำหรับผู้ที่ต้องการขอลี้ภัย

ผู้ที่อยู่ระหว่างการดำเนินเรื่องขออนุญาตลี้ภัย และพำนักอยู่ในประเทศสวิตฯ จะได้รับใบอนุญาตประเภทนี้ ในบางกรณีบุคคลเหล่านี้ได้รับอนุญาต ให้ทำงานได้

7. ใบอนุญาตประเภทเอฟ (F) สำหรับผู้ลี้ภัย

ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ลี้ภัยอยู่ในประเทศสวิตฯ ด้วยเหตุผลทางการเมือง และสงครามในประเทศของผู้ลี้ภัย ใบอนุญาตนี้จะได้รับการพิจารณาให้ขอต่ออายุได้ ปีต่อปี หลังจากที่อยู่แล้ว 5 ปี ทางเจ้าหน้าที่จะพิจารณาความประพฤติของบุคคลนั้น โดยเฉพาะในด้านความรุนแรง ว่าจะเหมาะสมที่จะให้ใบอนุญาตพำนักชั่วคราวบี (B) หรือไม่ (โดยพิจารณาตามกฎหมายมาตรา 84 ข้อ 5 (AuG))

8. ใบอนุญาตประเภทเอส (S) สำหรับผู้ลี้ภัยที่ต้องได้รับความคุ้มครอง ผู้ที่มาจากประเทศที่เกิดสงคราม หรือสงครามการเมือง และอยู่ในสถานการณ์ ซึ่งอาจได้รับอันตรายถึงแก่ชีวต และต้องการความคุ้มครอง ระยะเวลาของการพำนัก ขึ้นกับการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

สิทธิพำนักประเภทต่างๆ

1. สิทธิพำนักของผู้ที่สมรสกับชาวสวิส

ชาวไทยที่สมรสกับชาวสวิส และพำนักอยู่ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จะได้รับใบอนุญาตพำนักชั่วคราวประเภทบี ซึ่งจะต้องต่ออายุปีต่อปี (ถ้าชาวอียูและเอฟตา สมรสกับชาวสวิส จะได้ใบอนุญาตพำนักประเภทบี 5 ปี) การได้ใบอนุญาตพำนักประเภทนี้ มีเหตุผลซึ่งบันทึกอยู่ในใบอนุญาตนั้นว่า “เพื่ออยู่กับครอบครัว” ดังนั้นคู่สมรส หรือบุตร ต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกัน และใบอนุญาตประเภทนี้สามารถใช้ได้ในรัฐที่อาศัยอยู่เท่านั้น กรณีต้องการย้ายไปอยู่ในรัฐอื่น จะต้องทำคำร้องถึงกองตรวจคนเข้าเมืองของรัฐที่จะย้ายไปอยู่ และแจ้งเหตุผลของการย้าย เช่น ย้ายที่ทำงาน เป็นต้น

กรณีเดินทางออกไปพักอยู่นอกประเทศนานกว่า 6 เดือน ใบอนุญาตพำนักประเภทบี จะถูกเพิกถอน

หลังจากได้ใบอนุญาตพำนักประเภทบีครบ 5 ปี โดยไม่ได้ย้ายรัฐ และใช้ชีวิตคู่ 3 ปีขึ้นไป และอยู่ในสวิตเซอร์แลนด์ติดต่อกัน เป็นเวลา 5 ปีแล้ว (ก่อนสมรสได้มาอยู่ทำงาน หรือเข้ามาศึกษา โดยมีหลักฐานแจ้งการพักอาศัยครบ 5 ปี) มีสิทธิ์ยื่นคำร้องขอใบอนุญาตพำนักถาวรประเภทซี หรือขอสัญชาติสวิส

2. สิทธิพำนักของผู้ที่สมรสกับบุคคลที่มาจากประเทศในกลุ่มอียู

ชาวไทยซึ่งสมรสกับบุคคลจากประเทศในกลุ่มอียู ซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศสวิตฯ จะได้ใบอนุญาตพำนักประเภทบี 5 ปี

3. สิทธิพำนักของผู้ที่สมรสกับผู้ถือใบอนุญาตพำนักประเภทซี

ผู้ที่ถือใบอนุญาตพำนักประเภทซี สามารถยื่นคำร้องขอให้คู่สมรสเข้ามาพักในประเทศสวิตฯ โดยคู่สมรสจะได้ใบอนุญาตพำนักประเภทบี ซึ่งมีบันทึกเหตุผลว่า “อยู่กับคู่สมรส” ซึ่งใบอนุญาตนี้จะได้รับการต่ออายุปีต่อปี และหลังจาก 5 ปีแล้ว สามารถขอใบอนุญาตพำนักประเภทซีได้ แต่ทั้งนี้คู่สมรสจะต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกันตลอดระยะเวลา 5 ปีนั้น

4. สิทธิพำนักของผู้ที่สมรสกับผู้ถือใบอนุญาตพำนักประเภทบี

ผู้ที่ถือใบอนุญาตพำนักประเภทบี ไม่มีสิทธิขอให้คู่สมรสมาอยู่ด้วย ถึงอย่างไรถ้ามีเหตุผลเพียงพอ สามารถทำคำร้องยื่นต่อเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งจะพิจารณาเป็นรายๆไป ในกรณีนี้ ขอแนะนำให้ไปปรึกษากับองค์กรให้คำแนะนำด้านสิทธิของชาวต่างชาติในรัฐที่อาศัยอยู่

5. สิทธิพำนักของคู่สมรสเพศเดียวกัน

สิทธิพำนักของผู้สมรสเพศเดียวกัน ใช้กฎระเบียบเดียวกันกับข้างต้น

4.5 การขอสัญชาติสวิส และการถือสองสัญชาติ

การขอสัญชาติสวิส

การขอสัญชาติสวิสมี 2 กรณี คือ ชาวต่างชาติที่มาพำนักอาศัยในประเทศ และชาวต่างชาติซึ่งมีคู่สมรสเป็นชาวสวิส

1. การขอสัญชาติสวิสของผู้ที่พำนักในประเทศสวิตฯ (Ordentliche Einbürgerung, Naturalisation ordinaire, Naturalizzazione ordinaria)

สำหรับชาวต่างชาติซึ่งอาศัยในสวิตเซอร์แลนด์ จะมีสิทธิยื่นเรื่องขอสัญชาติ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- อาศัยอยู่ในประเทศสวิตฯ ครบ 12 ปี ถ้าผู้ขอมีอายุระหว่าง 10-20 ปี จำนวนปีที่อยู่จะคิดให้เป็นสองเท่า
- อาศัยอยู่ในรัฐที่ยื่นเรื่องขอสัญชาติ อย่างน้อย 2 ปี
- อาศัยอยู่ในอำเภอที่ยื่นเรื่องขอสัญชาติ อย่างน้อย 2 ปี
- ไม่มีประวัติอาชญากรรม ไม่มีหนี้สิน ไม่เคยขอเงินช่วยเหลือจากหน่วยงานสังคมสงเคราะห์
- ในรัฐเบิร์น กฎหมายใหม่บังคับใช้ ตั้งแต่ 1 มกราคม ค.ศ. 2014 ระบุว่าต้องสอบผ่านการทดสอบ “ความรู้เพื่อเป็นคนสวิส” อำเภอที่อาศัยจะเป็นผู้ให้ข้อมูลว่าสามารถสอบได้ที่ไหน การทดสอบ ใช้เวลา 90 นาที มีคำถามประมาณ 48 ข้อ เนื้อหาของข้อสอบเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ การเมือง การจัดการบริหารประเทศ การทำงาน สิทธิ และหน้าที่ของการเป็นคนสวิส กฎระเบียบต่างๆ ของประเทศสวิตฯ เช่น ระบบประกันสุขภาพ ประกันสังคม ระบบการศึกษา เป็นต้น
- ดูตัวอย่างข้อสอบภาษาเยอรมันได้ที่ http://www.be.ch/ (พิมพ์คำว่า Einbürgerungstest) ตัวอย่างข้อสอบนี้ จะเปลี่ยนทุกๆ 4 เดือน เพื่อให้ได้ฝึกซ้อม สามารถดาวน์โหลดพร้อมคำตอบ และใช้ฝึกซ้อมการทำข้อสอบได้ ไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในรัฐใด (ภาษาฝรั่งเศส ดูได้ที่ http://www.oseo-ge.ch/04/10/2012/patricia-a-ln/)
- **ผ่านการทดสอบในเรื่องของการใช้ภาษา**

  เด็กอายุต่ำกว่า 16 ปี ไม่ต้องทำการทดสอบ“ความรู้เพื่อเป็นคนสวิส” และภาษา นอกจากนี้ ผู้ที่ศึกษาเล่าเรียนในสวิตฯ อย่างน้อย 3 ปี ไม่ต้องทำการทดสอบเรื่องการใช้ภาษา

ขั้นตอนการยื่นเรื่อง

- ติดต่อขอใบสมัคร และข้อมูลในการดำเนินการได้ที่อำเภอที่อาศัยอยู่
- แจ้งต่อสำนักทะเบียนราษฎร ว่าเราจะขอสัญชาติสวิส
- ทดสอบ "ความรู้เพื่อเป็นคนสวิส" และทดสอบภาษา
- ส่งใบสมัคร และเอกสารทุกอย่างที่อำเภอที่อาศัยอยู่ จากนั้นจะเป็นหน้าที่ของอำเภอ รัฐ และสมาพันธรัฐ จะพิจารณาตัดสินตามขั้นตอน

2. การขอสัญชาติสวิสของคู่สมรสชาวสวิส (Erleichterte Einbürgerung, Naturalisation facilite, Naturalizzazione agevolata) ผู้มีสิทธิยื่นเรื่องขอสัญชาติสวิส ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นภรรยาหรือสามีของชาวสวิส รวมถึงบุตรที่ติดตามมากับแม่หรือพ่อชาวต่างชาตินั้น
2. อาศัยอยู่ในสวิตเซอร์แลนด์ ครบ 5 ปี
3. แต่งงานอยู่กินฉันท์สามี ภรรยากับชาวสวิส มาอย่างน้อยครบ 3 ปี
4. อาศัยอยู่ในรัฐที่ต้องการขอสัญชาติ ครบ 1 ปี
5. สำหรับคนที่แต่งงานกับชาวสวิส แต่อาศัยในต่างประเทศ หรือเคยอยู่ต่างประเทศ มีความสัมพันธ์ดีต่อประเทสสวิตฯ เมื่ออยู่ด้วยกันมาอย่างน้อย 6 ปี จะมีสิทธิยื่นเรื่องขอสัญชาติได้ แต่กรณีนี้มีไม่มากนัก
6. มีความประพฤติดี ไม่เคยทำความผิด ไม่เคยต้องโทษ ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ทำหน้าที่ตามกฎหมายของสวิส เช่น การเสียภาษี ไม่มีหนี้สิน มีการปรับตัว มีความรู้ ในเรื่องสิทธิหน้าที่พลเมือง มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเทศ เป็นบุคคลที่ไม่อันตรายต่อทั้งภายในและนอกอาณาจักร

สำหรับบุตรของชาวต่างชาติ

บุตรชาวต่างชาติ ซึ่งไม่ได้ขอสัญชาติพร้อมกับผู้ปกครอง แต่ต้องการขอสัญชาติภายหลัง หลังจากที่บิดาหรือมารดาได้สัญชาติสวิสจากการสมรสแล้ว ในกรณีนี้ ถ้าผู้ขอมีอายุยังไม่ถึง 22 ปี อยู่ในประเทศสวิตฯ มา 5 ปี อยู่ในอำเภอที่ยื่นเรื่อง ครบ 1 ปี และมีข้อจำกัดอีกข้อหนึ่งคือ ขณะที่บิดาหรือมารดาดำเนินเรื่องขอสัญชาติ บุตรคนนั้นยังไม่บรรลุนิติภาวะ

ขั้นตอนการยื่นเรื่อง

ผู้มีสิทธิยื่นเรื่องขอสัญชาติสวิสดังกล่าว สามารถขอเอกสารใบสมัครขอสัญชาตินี้ ได้ที่อำเภอซึ่งอาศัยอยู่ กรอกใบสมัคร แล้วส่งเอกสารถึงสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (Bundesamt fur Migration BFM / Office fédéral migrations / Ufficio federale della migrazione) โดยตรงที่

Bundesamt fur Migration
Einburgerungën
Quellenweg 6
3003 Bern-Wabern

จากนั้นรอทำตามขั้นตอน ซึ่งจะมีจดหมายจากเจ้าหน้าที่ แจ้งมาเป็นระยะๆ เช่น เมื่อต้องการเอกสารเพิ่มเติม และเจ้าหน้าที่จะเชิญผู้สมัครไปสัมภาษณ์ประกอบการพิจารณาด้วย

ระยะเวลาในการดำเนินการ อาจนานตั้งแต่ 1 ปีครึ่ง ถึง 2 ปี หรือนานกว่านั้น เพราะในปีหนึ่งๆ มีผู้ยื่นคำร้องขอสัญชาติมากกว่า 30'000 คน

การถือสองสัญชาติ

ตามพระราชบัญญัติสัญชาติไทย พ.ศ. 2508 มาตรา 22 ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยจะเสียสัญชาติได้ใน 3 กรณี คือ

1. แปลงสัญชาติเป็นคนต่างด้าว
2. ขอสละสัญชาติไทย
3. ถูกถอนสัญชาติไทย

สำหรับหญิงไทยซึ่งสมรสกับคนชาวต่างชาติ เมื่อได้สัญชาติของสามี ถ้ากฎหมายว่าด้วยสัญชาติของสามี ไม่มีบทบัญญัติห้ามการถือสองสัญชาติ จึงไม่ต้องสละสัญชาติไทย

จะเห็นได้ว่า พ.ร.บ. สัญชาติไทย ไม่ได้บอกไว้ว่าต้องสละสัญชาติไทยเมื่อได้สัญชาติของสามี และกฎหมายของประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ไม่ได้บังคับให้สละสัญชาติเดิมของเรา เมื่อเรามีสัญชาติสวิส ดังนั้นเราจึงมีสิทธิถือได้สองสัญชาติ

เอกสารอ้างอิง

- *http://www.humanrights.ago.go.th/*
- *https://www.bfm.admin.ch*
- *https://www.eda.admin.ch*
- *http://www.migraweb.ch/de/themen/ehe/aufenthalt/*
- *http://de.wikipedia.org/wiki/Ausländerausweis*

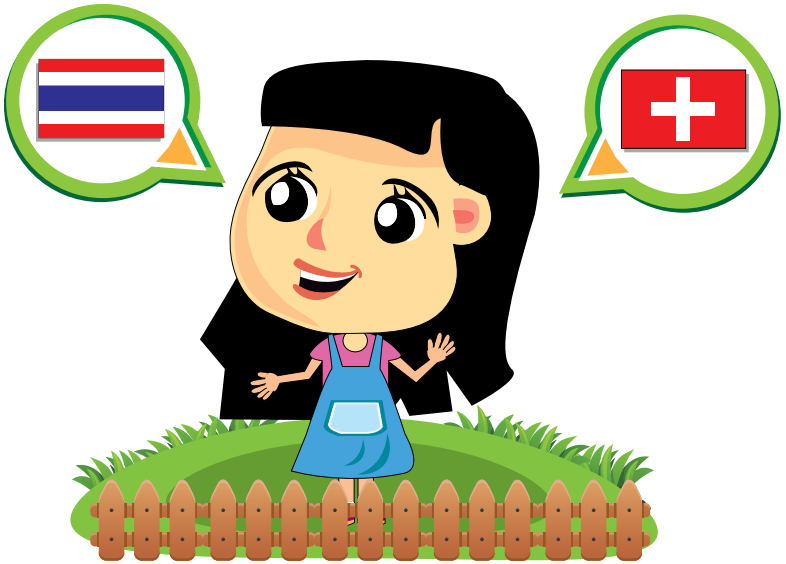

บทที่ 5

กฎหมายครอบครัว

เมื่อกามเทพ แผลงศรให้เราต้องมาตกหลุมรัก และตัดสินใจที่จะแต่งงานกับคนต่างชาติ การแต่งงานข้ามชาติจึงเกิดขึ้น เรามารู้ความหมาย และขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

การสมรสข้ามชาติ หมายถึง สัมพันธภาพทางสมรสระหว่างชายและหญิงที่มีสัญชาติต่างกัน ในที่นี้หมายถึง สัญชาติไทย กับสัญชาติสวิส เพื่อให้การสมรสถูกต้องและโดยชอบด้วยกฎหมาย คู่สมรสทั้งสองฝ่ายต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ข้อกำหนดแห่งการสมรสของประเทศที่ตนถือสัญชาติอยู่และตามกฎหมาย กำหนดว่า การสมรสนั้น ต้องมีการจดทะเบียนสมรสจึงจะมีผลตามกฎหมาย ดังนั้น ถ้าไม่มีการจดทะเบียนสมรส แม้จะมีการจัดงานพิธีสมรสใหญ่โตเพียงใด กฎหมายก็ไม่ถือว่า ชายหญิงคู่นั้นได้สมรสกันแล้ว ทั้งในประเทศไทยและประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ไม่สามารถใช้พิธีการทางศาสนาหรือขนบธรรมเนียมประเพณีมาแทนที่ การจดทะเบียนสมรส

การจดทะเบียนสมรส คู่สมรสจะดำเนินการจดทะเบียนสมรสในประเทศไทย หรือจดทะเบียนสมรสในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ หรือจะจดทะเบียนสมรสที่ประเทศใดก็ได้ ทั้งนี้ เนื่องจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1459 วรรคหนึ่ง (กฎหมายไทย) กำหนดว่า **"การสมรสในต่างประเทศระหว่างคนที่มีสัญชาติไทยด้วยกัน หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสัญชาติไทยจะทำตามแบบที่กำหนดไว้ตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายแห่งประเทศนั้นก็ได้"** เพราะการสมรสตามกฎหมายของประเทศใดประเทศหนึ่ง มีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายของประเทศหนึ่งด้วย เพียงแต่นำทะเบียนสมรสนั้นไปแจ้งให้ทางการของอีกประเทศหนึ่ง เพื่อให้มีการบันทึกฐานะการสมรส ไว้ในข้อมูลทางทะเบียนของประเทศนั้นด้วย

5.1 การจดทะเบียนสมรสในประเทศไทย

บุคคลสัญชาติสวิสที่ประสงค์จะจดทะเบียนสมรสกับบุคคลสัญชาติไทยในประเทศไทยต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

สำหรับบุคคลสัญชาติสวิส เตรียมเอกสารดังต่อไปนี้

1. หนังสือเดินทางสวิส
2. หนังสือรับรองสถานภาพสมรส (โสด...หย่าร้าง...หม้าย) ซึ่งมีอายุไม่เกิน 6 เดือน สามารถขอได้จากอำเภอที่อาศัยอยู่
3. ใบรับรองที่พักอาศัยในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ซึ่งมีอายุไม่เกิน 6 เดือน สามารถขอได้จากอำเภอที่อาศัยอยู่
4. ต้นฉบับใบรับรองรายได้หรือใบรับรองเงินเดือนจากนายจ้าง
5. ชื่อบุคคลอ้างอิง ซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จำนวน 2 คน

เอกสารทั้งหมดต้องแปลเป็นภาษาไทย และได้รับการรับรองเอกสารการแปลจากสถานทูตไทยหรือสถานกงสุลในประเทศสวิตเซอร์แลนด์

สำหรับบุคคลสัญชาติไทย เตรียมเอกสารดังต่อไปนี้

1. ทะเบียนบ้าน
2. สูติบัตร
3. หลักฐานแสดงสถานภาพสมรส (โสด, หย่าร้าง,หม้าย) ซึ่งมีอายุไม่เกิน 6 เดือน
4. สำเนาทะเบียนหย่า (กรณีสถานภาพหย่าร้าง)
5. มรณบัตรของคู่สมรสเดิมที่ถึงแก่กรรม (กรณีสถานภาพหม้าย)
6. หนังสือเดินทางไทยหรือบัตรประจำตัวประชาชน (กรณีไม่มีหนังสือเดินทาง)
7. ใบสำคัญการเปลี่ยนชื่อตัวและชื่อสกุล

จากนั้นนำเอกสารไปจดทะเบียนสมรสที่สำนักทะเบียนอำเภอ

การแจ้งสถานภาพสมรสกับทางการสวิส

หลังจากจดทะเบียนสมรสเรียบร้อยแล้ว นำ**สำเนาทะเบียนสมรส** (ไม่ใช่ใบสำคัญการสมรสที่มีกรอบสี) ซึ่งรับรองสำเนาถูกต้องจากอำเภอ ไปแปลเป็นภาษาราชการของประเทศสวิตฯ (เยอรมัน ฝรั่งเศส หรืออิตาเลี่ยน) แล้วยื่น ให้แก่สถานเอกอัครราชทูตสวิส เพื่อแจ้งแก่สำนักทะเบียนราษฎร์ถิ่นฐานเดิมของคู่สมรสชาวสวิส

การติดตามคู่สมรส ไปพำนักในประเทศสวิตเซอร์แลนด์

หลังจากที่จดทะเบียนสมรสไทยเรียบร้อยแล้ว สามี หรือภรรยาที่ต้องการพาคู่สมรสไปพักอาศัย ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ต้องยื่นคำร้องต่อเจ้าหน้าที่กองต่างด้าวในรัฐที่ตนอาศัยอยู่ เพื่อเจ้าหน้าที่จะพิจารณาและอนุญาตให้สถานทูตสวิส ออกวีซ่าเข้าประเทศได้

เมื่อยื่นคำร้องขอย้ายเข้ามาอยู่ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ หลังจากจดทะเบียนสมรส เอกสารที่ทางราชการสวิสต้องการอีกฉบับ คือ **ใบรับรองความประพฤติ** จากทะเบียนอาชญากรรมของไทย โดยขอเป็น

ภาษาอังกฤษ ได้ที่ Police Clearance Service Center สำนักงานสาขาพิเศษ หน่วย 3 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ถ.พระราม1 ปทุมวัน กรุงเทพ โทรศัพท์ 02-205 21 68-9

หลักฐานที่ต้องนำไปแสดงในการขอใบรับรองความประพฤติ ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีดังนี้

1. สำเนาทะเบียนบ้าน
2. สำเนาบัตรประชาชน
3. สำเนาหนังสือเดินทาง
4. สำเนาหนังสือเดินทางของคู่สมรสชาวสวิส

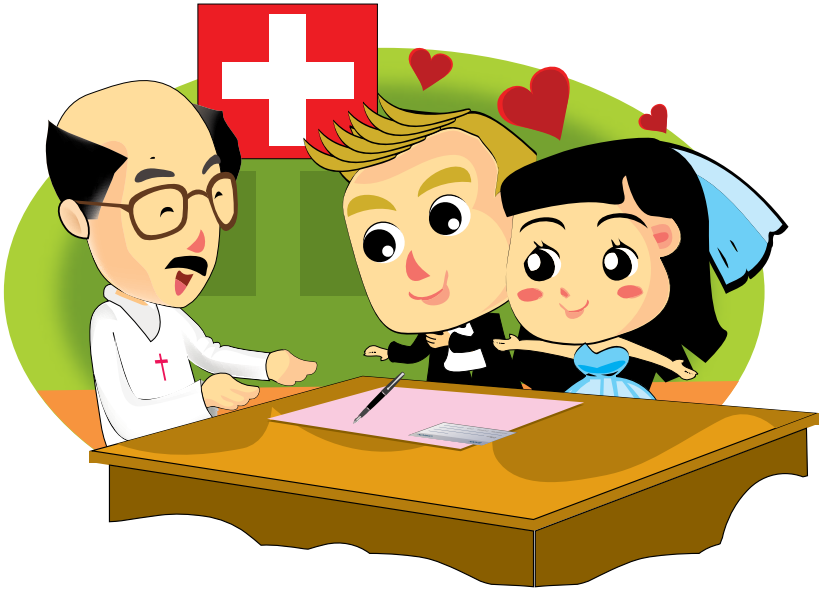

5.2 การจดทะเบียนสมรสในประเทศสวิตเซอร์แลนด์

ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ สำนักทะเบียนท้องถิ่น มีหน้าที่รับผิดชอบตอบคำถามเรื่องการจดทะเบียนสมรส พร้อมทั้งให้ข้อมูลเรื่องระเบียบและเอกสารที่ผู้ยื่นขอจดทะเบียนสมรสต้องนำไปแสดง

ผู้ยื่นขอจดทะเบียนสมรสควรสอบถามรายละเอียดการดำเนินการที่สำนักทะเบียน ณ อำเภอที่พักอาศัย

ขอวีซ่าของว่าที่คู่สมรส

กรณีชาวไทยจะเดินทางไปจดทะเบียนสมรสที่ประเทศสวิตฯ จะต้องขอวีซ่าประเภทเตรียมตัวไปเพื่อการสมรส โดยเตรียมเอกสารดังนี้

1. สำเนา "คำร้องขอจดทะเบียนสมรส" ซึ่งคู่สมรสชาวสวิส ยื่นต่อสำนักทะเบียนราษฎร์ที่ประเทศสวิตฯ
2. ทะเบียนบ้าน หรือแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎร์ ซึ่งมีชื่ออยู่อย่างน้อย 6 เดือนที่ผ่านมา
3. สูติบัตร หรือใบรับรองการเกิด
4. ใบรับรองสถานภาพการสมรส (โสด หย่า หม้าย) มีอายุไม่เกิน 6 เดือน
5. ใบทะเบียนหย่า (กรณีหย่า)
6. ใบมรณะของคู่สมรสที่เสียชีวิตไปแล้ว (กรณีเป็นหม้าย)
7. หนังสือเดินทางไทย
8. หลักฐานแสดงการเปลี่ยนชื่อ (กรณีมีการเปลี่ยนแปลง ชื่อหรือชื่อสกุล)

เอกสารทั้งหมดต้องเป็นต้นฉบับ หรือถ้าเป็นสำเนา ต้องได้รับการรับรองสำเนาถูกต้องจากราชการ และเอกสารที่เป็นภาษาไทย จะต้องแปลเป็นภาษาราชการของประเทศสวิตเซอร์แลนด์ (ภาษาเยอรมัน ฝรั่งเศส หรืออิตาเลี่ยน) และต้องได้รับการแปลจากสำนักแปล ซึ่งสถานทูตสวิสรับรอง (ดูรายชื่อที่ www.eda.admin.ch/bangkok)

เมื่อเดินทางเข้าประเทศสวิตเซอร์แลนด์แล้ว ต้องดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป คือ

1. แจ้งต่อสำนักทะเบียนราษฎร์ซึ่งชาวสวิสอาศัยอยู่ว่า «ว่าที่คู่สมรส» ได้เดินทางเข้ามาในประเทศสวิตเซอร์แลนด์แล้ว
2. ติดต่อแผนกจดทะเบียนสมรส ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้รับเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการจดทะเบียนสมรสแล้ว จากสถานทูตสวิสในประเทศไทย เจ้าหน้าที่จะแจ้งให้ทราบถึงสิทธิในการเลือกใช้ชื่อสกุลหลังการสมรส และ

รายละเอียดต่างๆ ในการดำเนินการจดทะเบียนสมรส เช่น การสื่อสารในระหว่างพิธีสมรส ถ้าไม่เข้าใจภาษาราชการ ตามท้องถิ่นที่อาศัย เจ้าหน้าที่จะอนุญาต ให้นำล่ามไปด้วย ในการจดทะเบียนสมรสจะต้องมีพยาน 2 คน เซ็นรับรองการสมรส

3. เจ้าหน้าที่จะนัดหมายวันที่จดทะเบียนสมรส

4. หลังจากนั้น คู่สมรสชาวไทย จะได้รับใบอนุญาตพำนักประเภทบี ซึ่งต้องต่ออายุปีต่อปี

การจดทะเบียนสมรสในประเทศสวิตเซอร์แลนด์มีผลตามกฎหมายเช่นเดียวกับการจดทะเบียนสมรสที่เมืองไทย

5.3 การใช้ชื่อสกุลคู่สมรส

กฎหมายใหม่ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2013 เรื่องสิทธิในการใช้นามสกุลของคู่สมรส (ตัวอย่างในตาราง) สำหรับนามสกุลของบุตร ในกรณีที่คู่สมรสใช้นามสกุลเดิมของตน ให้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร ก่อนจดทะเบียนสมรสว่า บุตรจะใช้นามสกุลของมารดา หรือ บิดา ในกรณีที่มารดา บิดา ใช้นามสกุลเดียวกัน บุตรจะได้นามสกุลนั้น

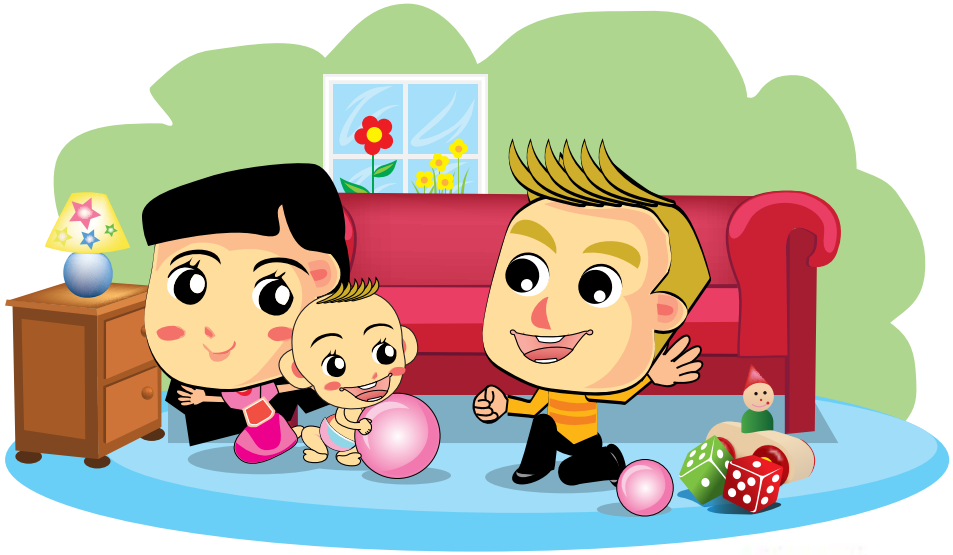

	ชื่อ-สกุล หลังสมรส		
การเลือกใช้นามสกุล	สามี	ภรรยา	บุตร
1. คู่สมรสใช้นามสกุลเดิมของตน	เคลเลอร์ (สกุลเดิม เคลเลอร์)	ไตรคำ (สกุลเดิม ไตรคำ)	เคลเลอร์ หรือ ไตรคำ
2. คู่สมรสใช้นามสกุลเดิมของสามี	เคลเลอร์ (สกุลเดิม เคลเลอร์)	เคลเลอร์ (สกุลเดิม ไตรคำ)	เคลเลอร์
2. คู่สมรสใช้นามสกุลเดิมของภรรยา	ไตรคำ (สกุลเดิม เคลเลอร์)	ไตรคำ (สกุลเดิม ไตรคำ)	ไตรคำ

เมื่อจดทะเบียนสมรสแล้ว ต้องแจ้งเปลี่ยนสถานภาพสมรส และแจ้งเปลี่ยนนามสกุล (กรณีใช้นามสกุลสามี) ที่ประเทศไทย ณ อำเภอที่มีชื่อในทะเบียนบ้าน โดยใช้เอกสารใบสมรสต้นฉบับ ซึ่งมีอายุไม่เกิน 6 เดือน พร้อมฉบับแปลที่ได้รับการรับรองจากสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น นำเอกสารกลับเมืองไทย ไปประทับตรารับรองจากกรมการกงสุล กระทรวงต่างประเทศ แล้วนำไปแจ้งเปลี่ยนชื่อสกุลในทะเบียนบ้าน ทำบัตรประชาชนใหม่ และหนังสือเดินทางเล่มใหม่

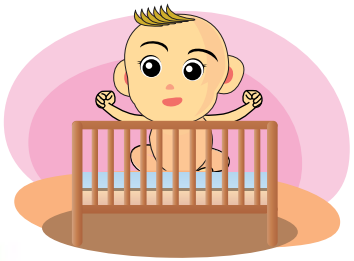

การแจ้งเปลี่ยนสถานภาพสมรสในประเทศไทย

เมื่อจดทะเบียนสมรสที่สวิตฯแล้ว จะเปลี่ยนหรือไม่ได้เปลี่ยนนามสกุลตามสามีก็ตาม ควรที่จะแจ้งเปลี่ยนแปลงสถานะภาพของตนบันทึกในทะเบียนบ้านที่เมืองไทยให้ถูกต้อง และเพื่อให้เอกสารทุกอย่างมีชื่อ และนามสกุลตรงกัน

เอกสารที่ออกให้จากต่างประเทศ หากประสงค์จะนำมาใช้ในประเทศไทย เอกสารนั้นจะต้องแปลเป็นภาษาไทยโดยผ่านการรับรองจากสถานทูตไทยในประเทศที่ออกเอกสารนั้น และนำไปรับรองที่กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศได้ เอกสารที่ผ่านการรับรองนิติกรณ์จากกรมการกงสุลแล้ว ถือเป็นเอกสารที่ชอบด้วยกฎหมาย สามารถนำไปยื่นขอจดทะเบียนต่าง ๆ ที่เขตหรืออำเภอในประเทศไทยได้

ขั้นตอนการดำเนินการขอเปลี่ยนสถานะภาพสมรสและการเปลี่ยนนามสกุล แยกได้เป็นสองส่วน คือ การดำเนินการที่สวิตฯ และการดำเนินการที่ประเทศไทย

การดำเนินการที่สวิตเซอร์แลนด์

1. การขอเอกสารต้นฉบับจากอำเภอซึ่งจดทะเบียนสมรส (เอกสารมีอายุไม่เกิน 6 เดือน)
2. นำเอกสารต้นฉบับที่ได้รับจากอำเภอ ไปที่ ที่ว่าการรัฐ (Staatskanzlei หรือ Chancellerie d'Etat หรือ State Archive) เอกสารมาจากอำเภอไหนให้ไปที่รัฐนั้น เพื่อขอให้เขารับรองลายมือชื่อผู้ออกเอกสารของอำเภอ
3. นำเอกสารต้นฉบับ ไปแปลเป็นภาษาไทย
4. ส่งเอกสารที่แปลแล้ว ไปให้สถานเอกอัครราชทูตลงตรารับรอง (ส่วนใหญ่ผู้แปลจะดำเนินการขั้นตอนนี้ ด้วย)

การดำเนินการที่ประเทศไทย

นำเอกสารต้นฉบับพร้อมเอกสารแปลซึ่งมีตรารับรองโดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น ไปที่ประเทศไทย ตามขั้นตอนดังนี้

1. นำเอกสารไปที่กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อขอให้รับรองลายมือชื่อของผู้ลงตราของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น โดยต้องยื่นคำร้องตามแบบฟอร์มที่กำหนด พร้อมแนบเอกสารแปล บัตรประจำตัวประชาชน (กรณีที่ไม่สามารถไปได้ด้วยตนเอง สามารถทำหนังสือมอบอำนาจให้ผู้อื่นดำเนินการได้ พร้อมหนังสือมอบอำนาจ และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาหนังสือเดินทางของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ)
2. นำเอกสารไปที่อำเภอ ซึ่งมีทะเบียนบ้านของตน เพื่อขอแจ้งเปลี่ยนสถานภาพ บันทึกนามสกุลตามทะเบียนสมรส
3. จากนั้น สามารถขอทำบัตรประชาชนฉบับใหม่ และทำหนังสือเดินทางฉบับใหม่ต่อไป

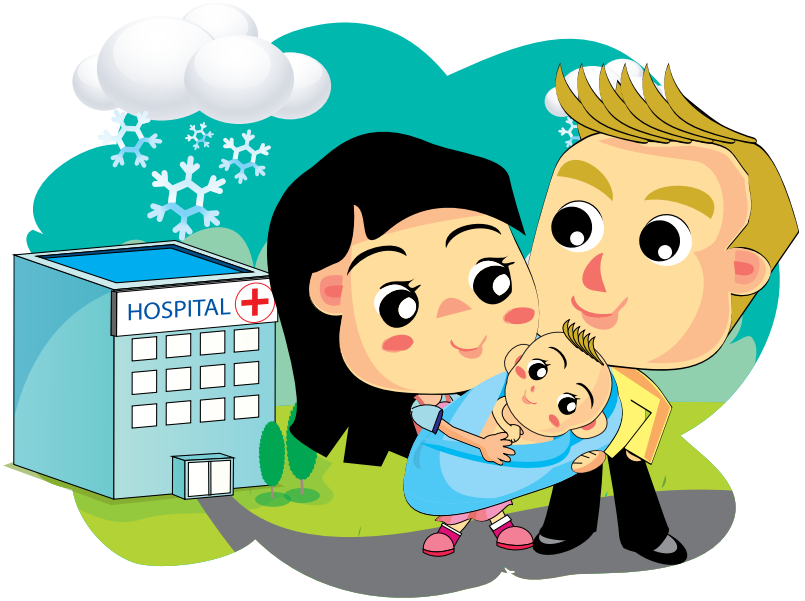

สิทธิ และหน้าที่ของคู่สมรสตามกฎหมายสวิส

- บุคคลมีอายุตั้งแต่18 ปีขึ้นไป สามารถตัดสินใจเรื่องการสมรสได้ด้วยตนเอง
- บุคคลสามารถเลือกคู่สมรสของตนได้อย่างอิสระ ไม่มีผู้ใดสามารถบังคับได้
- คู่สมรสมีหน้าที่ต้องซื่อสัตย์ และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งสองฝ่ายดูแลความผาสุก และเคารพในตัวบุคคลของคู่สมรส
- สิทธิทัดเทียมกันสำหรับหญิงและชายในทุกเรื่อง ฝ่ายภรรยามีสิทธิทัดเทียมกันที่จะพูดในทุกๆเรื่องเช่นเดียวกับฝ่ายสามี
- การรับผิดชอบแบ่งสรรหน้าที่การงานร่วมกัน ทั้งงานนอกบ้านและในบ้าน
- การรับผิดชอบค่าใช้จ่าย ค่าครองชีพ ภายในครอบครัวร่วมกัน
- คู่สมรสมีหน้าที่ร่วมกันในการเลี้ยงดูอบรมสั่งสอน ดูแลเอาใจใส่บุตรและป้องกันบุตรจากภัยอันตรายต่างๆ
- ไม่มีการใช้กำลังรุนแรงในครอบครัว ผู้ใดตบตี หรือกระทำการทารุณต่อคู่สมรส จะมีโทษตามกฎหมาย
- คู่สมรสมีสิทธิขอรับความคุ้มครองจากศาล หากอีกฝ่ายหนึ่งละเมิดหน้าที่ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ซึ่งมีต่อครอบครัว หรือกรณีไม่สามารถตกลงกันได้ ในเรื่องต่างๆภายในครอบครัว สามารถขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่คุ้มครองสิทธิครอบครัว
- แต่ละฝ่ายมีสิทธิที่จะขอหย่า หากคู่สมรสทั้งสองฝ่ายตกลงกันได้โดยไม่มีข้อขัดแย้งใดๆ สามารถร่วมกันขอให้ศาลดำเนินเรื่องหย่า แต่ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ยินยอมหย่า ฝ่ายหนึ่งที่ต้องการย่าสามารถดำเนินเรื่องขอแยกอยู่ หลังจากแยกอยู่ 2 ปีแล้ว ศาลสามารถสั่งให้หย่าได้ โดยที่อีกฝ่าย ไม่สามารถคัดค้าน

ความรุนแรงในครอบครัว

นอกจากที่จะรู้ในเรื่องสิทธิและหน้าที่ของการใช้ชีวิตคู่แล้ว ขณะเดียวกันสิทธิส่วนบุคคล ก็เป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ กฎหมายสวิสให้ความสำคัญและป้องกันการใช้ความรุนแรงในครอบครัว คำว่า “การใช้ความรุนแรง” มิได้จำกัดอยู่แค่การตบตีทำร้ายร่างกายเท่านั้น แต่แยกประเภทความรุนแรงออกเป็น 4 ชนิด ได้แก่

1. การทำร้ายจิตใจ
2. การทำร้ายร่างกาย
3. ความรุนแรงทางเพศ
4. ความกดดันหรือบีบคั้นด้านการเงิน การทอดทิ้งไม่ดูแลเอาใจใส่ การไม่ให้เงินใช้สอยในบ้าน การกลั่นแกล้งโดยวิธีต่างๆ การควบคุมเข้มงวดกวดขันที่มากเกินปกติ การห้ามมิให้คบหรือพบเพื่อน

พบว่า ผู้ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงในครอบครัวส่วนใหญ่มักเป็นผู้หญิงและเด็ก มีบ้างเหมือนกันที่ฝ่ายหญิงเป็นผู้กระทำเสียเอง เช่น เวลาทะเลาะกับผู้ชายฝรั่งตัวใหญ่และสาวไทยรูปร่างเล็ก มีปากเสียงกันในห้องครัว ฝ่ายภรรยากลัวว่าสามีจะเข้ามาทำร้าย กลัวสู้ไม่ได้ จึงคว้าเอามีดหั่นผักยกชูขึ้นมาเป็นการขู่ อย่างนี้กฎหมายสวิส สามารถเอาเรื่องกับฝ่ายผู้หญิงได้ กลายเป็นภรรยาเป็นฝ่ายผิด ส่วนใหญ่พบว่าผู้หญิงที่เป็นเหยื่อของความรุนแรงในครอบครัว เช่นถูกบังคับให้หลับนอนกับสามีหรือคู่ชีวิตด้วยความไม่เต็มใจ

ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ความรุนแรงภายในครอบครัว การทำร้ายร่างกายกันระหว่างสามีภรรยา หรือพ่อแม่ที่กระทำต่อลูก ถือว่าเป็นเรื่องผิดกฎหมาย ขณะที่ในเมืองไทย มองว่าเป็นเรื่องของชีวิตคู่ หรือเรื่องของครอบครัว คนอื่นไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว ผลสุดท้ายเลยไม่มีการแก้ไขปัญหาใดๆ แต่ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ มีศูนย์รับปรึกษาปัญหาชีวิตคู่ หากพบว่าชีวิตครอบครัวมีปัญหา อาจขอรับบริการรับคำแนะนำปรึกษาจากศูนย์บริการนี้ ซึ่งนอกจากให้คำปรึกษาด้านกฎหมายแล้ว ยังอาจให้ที่พักพิงชั่วคราวในกรณีที่มีความรุนแรงในครอบครัว หรือแนะนำทนายความเพื่อช่วยเหลือในการรักษาสิทธิทางกฎหมายต่อไป

ศูนย์บริการและให้คำปรึกษา เช่น

1. ฟิซ FIZ ศูนย์คุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่สตรีต่างชาติและสตรีที่ถูกค้า Badenerstrasse 682, 8048 Zurich, โทรศัพท์ 044 436 90 00, อีเมล์ contact@fiz-info.ch เวปไซด์ http://www.fiz-info.ch/
2. หน่วยงานให้คำปรึกษาแก่ผู้ถูกทำร้าย และประสบเคราะห์ ในรัฐต่างๆ http://www.ejpd.admin.ch/content/bj/de/home/themen/gesellschaft/opferhilfe.html หรือ http://www.opferhilfe-schweiz.ch/

กรณีที่ เห็นว่าตัวเองอยู่ในสถานการณ์อันตราย ได้รับการปฏิบัติที่รุนแรง หรือเป็นการละเมิดทางร่างกาย เช่น ข่มขืน ทำร้ายร่างกาย หรือถูกทรมาน เป็นต้น ควรติดต่อตำรวจท้องถิ่นในทันที โทร : 117 เพื่อรับการคุ้มครองในเบื้องต้นก่อน

กรณีที่ต้องการความช่วยเหลือในการกลับเมืองไทย ให้แจ้งสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น เพื่อขอความช่วยเหลือ หรือขอให้ติดต่อครอบครัวญาติ พี่น้อง ในไทยเพื่อส่งข่าว หรือให้ความช่วยเหลืออื่นๆ ต่อไป

5.4 สัญญาสมรส

คู่สมรสสามารถเลือกตัดสินใจว่าจะทำสัญญาสมรสหรือสัญญาแบ่งแยกทรัพย์สิน หรือไม่ ซึ่งจะมีผลบังคับในกรณีหย่า ทั้งเพื่อต้องการแบ่งทรัพย์สินนอกเหนือจากที่กฎหมายระบุไว้ หรือป้องกันความรับผิดชอบร่วมเกี่ยวกับหนี้สินของคู่สมรส สัญญานี้จะทำระหว่างสมรสหรือหลังสมรสก็ได้ ทำแล้วต้องการเปลี่ยนแปลงก็ได้ แต่ต้องมีเจ้าหน้าที่ทำนิติกรรมของรัฐ (Notar Public) เป็นผู้รับรอง เพื่อเป็นไปตามกฎหมายสินสมรสของประเทศสวิตเซอร์แลนด์

การไม่ทำสัญญาสมรสมีทั้งผลดีและผลเสีย

ผลเสียคือ ในกรณีหย่า ถ้าคู่สมรสฝ่ายใดมีหนี้สิน จากการทำธุรกิจขาดทุน ล้มละลาย หรือจากการเล่นการพนัน คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งต้องร่วมชดใช้หนี้สินครึ่งหนึ่ง โดยหักออกจากส่วนของสินสมรส ก่อนแบ่งครึ่งสินสมรสนั้น

5.5 กฎหมายสินสมรส

ถ้ามิได้ทำสัญญาสมรส การแบ่งทรัพย์สินจะเป็นไปตามกฎหมายสวิส เรื่องการแยกทรัพย์สินส่วนตัวและสินสมรส

1. สินส่วนตัว ได้แก่

- ทรัพย์สินและข้าวของทุกอย่างที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอยู่ก่อนสมรส
- มรดกที่ได้รับทั้งก่อนและหลังการจดทะเบียนสมรส หรือได้รับมาโดยเสน่หา
- ทรัพย์สินที่จัดหามาเพื่อทดแทนทรัพย์สินส่วนตัวของเดิมเมื่อหย่าขาดจากกัน สินส่วนตัวของฝ่ายใดก็เป็นของฝ่ายนั้น ไม่ต้องนำมาแบ่ง

2. สินสมรส หมายถึง ทรัพย์สินของทั้งสองฝ่ายที่หามาได้ระหว่างสมรส ได้แก่

- รายได้จากการทำงานของทั้งสามีและภรรยา เช่น เงินเดือน โบนัส เงินรางวัลต่างๆ
- ดอกเบี้ยหรือกำไรจากทรัพย์สินเดิม

- สิ่งของต่างๆที่ซื้อมาด้วยเงิน เป็นสินสมรส
- เงินประกันว่างงาน เงินสะสมจากการทำงาน เงินสวัสดิการอุบัติเหตุ เงินสวัสดิการผู้สูงอายุ เงินชดเชยสวัสดิการต่างๆ

สำหรับสินสมรสนี้เมื่อหย่าร้างกัน ทั้ง 2 ฝ่ายจะได้ส่วนแบ่งคนละครึ่ง แต่ถ้ามีหนี้สิน ต้องหักหนี้สินออกก่อน จึงแบ่งที่เหลือคนละครึ่ง

5.6. การนำบุตรมาจากประเทศไทย

หลังการสมรส ชาวไทยที่ต้องการนำบุตรซึ่งเกิดในประเทศไทยเข้ามาอยู่ในประเทศสวิตฯ ต้องทำคำร้องถึงเจ้าหน้าที่รัฐในถิ่นพำนักอาศัยด้วยเหตุผลที่ต้องการให้ครอบครัวอยู่ร่วมกัน

แต่มีข้อจำกัดคือ ถ้าบุตรมีอายุต่ำกว่า 12 ปี จะต้องยื่นคำร้องขอบุตรมาอยู่ด้วย ภายใน 5 ปี และถ้าบุตรอายุระหว่าง 12 - 18 ปี จะต้องยื่นคำร้องภายใน 1 ปี แต่ถ้าบุตรอายุเกิน 18 ปีแล้ว จะไม่สามารถขอให้บุตรมาอยู่ด้วยได้

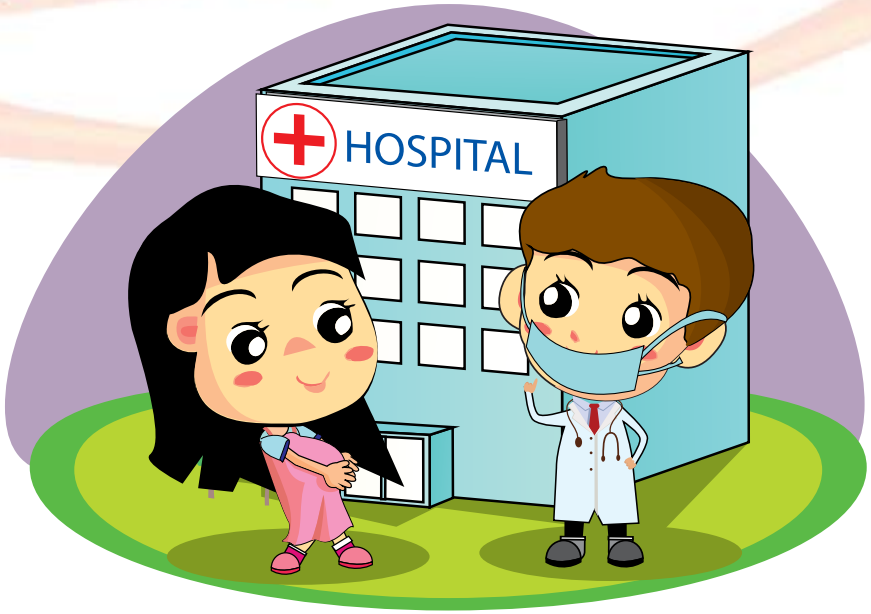

5.7 การตั้งครรภ์ และการคลอดบุตร

สุขภาพและความปลอดภัยของแม่และเด็กในระหว่างการตั้งครรภ์เป็นสิ่งสำคัญ ในประเทศสวิตฯ มีระบบที่ดีในการดูแลสตรีมีครรภ์และระหว่างคลอดบุตร

เมื่อตั้งครรภ์ ขอคำแนะนำเบื้องต้นได้จากแพทย์ประจำบ้าน สูตินรีแพทย์ หรืออีกทางเลือกหนึ่งคือสำนักงานผดุงครรภ์ ผดุงครรภ์คือผู้มีความรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการคลอดโดยเฉพาะ นอกจากนี้แล้วยังมีหน่วยงานอื่นที่คุณขอคำแนะนำปรึกษาได้ เช่น หน่วยงานวางแผนครอบครัวและการตั้งครรภ์ ซึ่งในบางส่วนของหน่วยงานนี้มีการทำงานร่วมกับผู้แปล การให้คำแนะนำเป็นบริการที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และเจ้าหน้าที่มีหน้าที่รักษาความลับของผู้มาขอคำแนะนำ

ระหว่างตั้งครรภ์

ตลอดระยะเวลาในการตั้งครรภ์ คุณจะได้รับการตรวจและดูแลจากแพทย์หรือผดุงครรภ์อย่างสม่ำเสมอ การตรวจครรภ์ทำให้รู้ถึงความเป็นไปทุกระยะ และรู้ถึงอันตรายหรือความเสี่ยง ที่อาจเกิดกับมารดาและทารกในครรภ์ บริษัทประกันสุขภาพให้ความคุ้มครองค่าใช้จ่ายนี้ นอกจากนี้ยังมีหลักสูตรอบรมเพื่อเตรียมตัวคลอดสำหรับผู้ที่จะเป็นพ่อและแม่ด้วย สนใจติดต่อสอบถามได้จากสูตินรีแพทย์ที่คุณฝากครรภ์

การคลอด

ที่ประเทศสวิตฯ คุณสามารถไปคลอดบุตรที่โรงพยาบาล หรือสถานคลอดบุตร (Geburtshaus) ในห้องคลอด คุณสามารถนำคู่ครองหรือบุคคลอื่นที่คุณต้องการ มาอยู่เป็นเพื่อนหรือให้กำลังใจแก่คุณได้

สัปดาห์แรกหลังคลอด คือการพักฟื้น คุณแม่จะพักฟื้นที่โรงพยาบาล สถานคลอดบุตร หรือที่บ้านของตนเองก็ได้ ในช่วงพักฟื้นนี้แม่และเด็กจะได้รับการดูแลจากแพทย์หรือผดุงครรภ์ พร้อมกันนี้ก็จะได้รับคำแนะนำ และวิธีการในการเลี้ยงลูกด้วยน้ำนมแม่และการดูแลทารกแรกเกิดด้วย

การประกันคลอดบุตร

มารดาที่ประกอบอาชีพลูกจ้าง ทั้งในหน่วยงานเอกชนและของรัฐมีสิทธิได้รับเงินเดือนในระหว่างพักฟื้น เป็นระยะเวลา 14 สัปดาห์ จำนวนเงินที่จะได้รับ คิดเป็นร้อยละ 80 โดยเฉลี่ยจากเงินเดือนที่ได้รับก่อนการคลอดบุตร ทั้งนี้ควรสอบข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคลอดบุตรจากนายจ้าง

การให้ความคุ้มครองจากบริษัทประกันสุขภาพ

บริษัทประกันสุขภาพ จะดูแลในเรื่องค่าใช้จ่าย ดังนี้

- การตรวจครรภ์จำนวน 7 ครั้ง และการตรวจครรภ์ ด้วยวิธีอุลตร้าซาวด์ จำนวน 2 ครั้ง
- การเข้ารับการอบรมหลักสูตรการเตรียมตัวคลอดบุตร เป็นจำนวนเงิน 100 ฟรังค์
- ค่าใช้จ่ายในการคลอดบุตร รวมถึงการพักฟื้นที่โรงพยาบาล หรือที่สถานคลอดบุตร หรือที่บ้านของตนเอง
- การเข้ารับการอบรมเลี้ยงดูบุตรด้วยน้ำนมมารดา 3 ครั้ง และการตรวจสุขภาพหลังคลอด 1 ครั้ง

ค่าใช้จ่ายระหว่างตั้งครรภ์ และการคลอดบุตร ผู้ทำประกันไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายร่วมกับบริษัทประกัน นั่นคือ ไม่ต้องชำระค่ารักษาพยาบาลขั้นต้นต่อปี ที่เรียกว่า ฟราชีส และไม่ต้องชำระค่าบริการในโรงพยาบาล

การทำแท้ง

ในประเทศสวิตฯ สิทธิการทำแท้งอยู่ภายใต้เงื่อนไขของกฎหมาย การทำแท้งจะทำได้ในกรณีที่เป็นการตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ และการตั้งครรภ์มีอายุไม่เกิน 12 สัปดาห์ ทั้งนี้ต้องแจ้งเหตุผลและความจำเป็นในการทำแท้ง หากครรภ์นั้นมีอายุมากกว่า 13 สัปดาห์ขึ้นไป ต้องได้รับความเห็นและคำยืนยันจากแพทย์ว่า การทำแท้งมีความจำเป็น เพราะหากไม่ทำแท้ง อาจทำให้เกิดผลเสีย หรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพทางกาย หรือจิตใจของผู้ตั้งครรภ์ การตัดสินใจทำแท้งไม่ใช่เรื่องง่าย ดังนั้นจึงควรปรึกษาและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เฉพาะทาง หากคุณต้องการคำปรึกษาและความช่วยเหลือติดต่อได้ที่หน่วยงานวางแผนครอบครัวและการตั้งครรภ์ หาที่อยู่ได้จาก เวปไซด์ www.isis-info.ch

(ข้อมูลจากหนังสือ "คู่มือเผยแพร่ความรู้และให้คำแนะนำในการดูแลรักษาสุขภาพประเทศสวิตเซอร์แลนด์" ฉบับปรับปรุงแก้ไข ครั้งที่ 3 ฉบับสมบูรณ์ ปี 2554 โดย สภากาชาดสวิส และ สำนักงานรัฐบาลกลางเพื่อสุขภาพ และอนามัย)

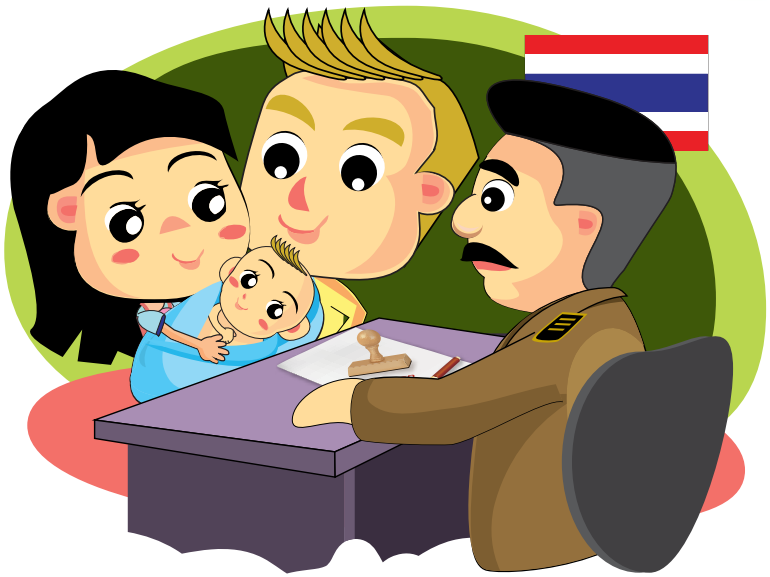

5.8 การแจ้งเกิด และการขอสัญชาติไทยให้บุตร

กฎหมายไทยกำหนดให้ «บุคคลที่เกิดโดยบิดาหรือมารดา สัญชาติไทย ไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกราชอาณาจักร ย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด» ดังนั้น บิดามารดาสามารถแจ้งขอสูติบัตรไทยได้ที่สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ไทยในประเทศที่บุตรเกิด

การขอสูติบัตร เพื่อให้ได้สัญชาติไทย แก่บุตรที่เกิดในประเทศสวิตเซอร์แลนด์

ในกรณีที่บุตรเกิดจากบิดา มารดา สัญชาติไทย ต้องการให้บุตรได้รับสัญชาติไทย ให้ติดต่อแจ้งเกิด ที่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น โดยทำการนัดหมายล่วงหน้า ที่เบอร์ 031 970 34 14
วันจันทร์ ถึงวันศุกร์ เวลา 09.00-12.00 น. และ 14.00-17.00 น.

การแจ้งเกิดบุตร ขอให้ทั้งเด็ก บิดาและมารดามาด้วยกัน และเตรียมเอกสารดังต่อไปนี้

1. สำเนาใบเกิดจากทางการสวิส (จากอำเภอที่พักอาศัย) จำนวน 1 ชุด
2. สำเนาใบเกิดจากโรงพยาบาลที่ระบุ วัน เดือน ปีเกิด น้ำหนัก ส่วนสูง และชื่อของโรงพยาบาล (สมุดประกันสุขภาพหรือ หนังสือรับรองจากโรงพยาบาล) จำนวน 1 ชุด
3. รูปถ่ายเด็กขนาด 2 นิ้ว 2 รูป
4. สำเนาบัตรประชาชนไทย (บิดา หรือ มารดา) จำนวน 2 ชุด
5. สำเนาทะเบียนบ้านไทย จำนวน 2 ชุด
6. สำเนาหนังสือเดินทางบิดา และมารดา จำนวน 2 ชุด
7. สำเนาทะเบียนสมรส จำนวน 2 ชุด
8. สำเนาใบรับรองบุตร (กรณี ไม่ได้จดทะเบียนสมรส)
9. ซองจดหมายขนาดใหญ่(A4) ติดแสตมป์ 7 ฟรังค์ พร้อมจ่าหน้าซองถึงตัวเอง เพื่อทางสถานทูต ส่งเอกสารกลับ

(ที่มา: สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น)

เมื่อแจ้งเกิดแล้ว ทางสถานเอกอัครราชทูต จะออกสูติบัตรไทย ให้แก่บุตรเป็นหลักฐานการมีสัญชาติไทย หลังจากนั้นสามารถนำสูติบัตรยื่นขอหนังสือเดินทางไทยให้แก่บุตรได้

แจ้งเกิดได้เมื่อไร

ตามกฎหมายไทย ระบุให้บิดามารดา แจ้งเกิดของบุตรที่สำนักงานทะเบียนท้องถิ่น หรือที่ว่าการอำเภอ โดยมีกำหนดแจ้งเกิด และแจ้งชื่อของเด็กภายใน 15 วัน นับแต่วันที่เด็กเกิด ถ้าไม่แจ้งภายในเวลาที่กำหนดต้องเสียค่าปรับตามกฎหมาย แต่สำหรับการแจ้งเกิดที่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น สามารถแจ้งเกินกำหนดได้ โดยได้รับการยกเว้นค่าปรับ

นามสกุลของบุตร

กรณี ที่บิดามารดาไม่ได้จดทะเบียนสมรส และการใช้นามสกุลของบุตร

- เด็กเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของมารดาฝ่ายเดียว มีสิทธิใช้นามสกุลของมารดา
- หากมารดาประสงค์ให้บุตรใช้นามสกุลของบิดาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และบิดาเป็นผู้แจ้งเกิดกับทางการท้องถิ่น โดยที่บิดายินยอมให้บุตร นอกสมรสใช้นามสกุลของตน ในกรณีแจ้งเกิดที่สถานเอกอัครราชทูต บิดาจะต้องมาเซ็นต์ "หนังสือแสดงความยินยอม" ให้บุตรใช้นามสกุลของตน

การแจ้งชื่อบุตร เข้าทะเบียนบ้านในเมืองไทย

เป็นหน้าที่ของบิดามารดา ที่จะนำสูติบัตรของบุตร ไปแสดงและแจ้งชื่อเข้าทะเบียนบ้านที่เมืองไทย

5.9 การเลี้ยงดูบุตรในครอบครัวสองวัฒนธรรม

เมื่อสมาชิกใหม่ถือกำเนิดขึ้น ชีวิตของผู้เป็นพ่อ แม่ก็เปลี่ยนไป มีผลให้ต้องเปลี่ยนแปลงกิจวัตร ประจำวัน ลูกจำเป็นต้องได้รับความเอาใจใส่ในทุกเรื่อง การรับบทบาทพ่อแม่ ให้ได้อย่างน่าพอใจ เป็นเรื่องท้าทายอย่างที่สุด ที่ทั้งสองจะต้องเผชิญร่วมกัน และของขวัญที่ดีที่สุด ที่พ่อแม่จะมอบให้ลูกได้ ก็คือ การรักกันและกัน เพราะความรักระหว่างพ่อแม่ จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาการของเด็ก

การเป็นพ่อแม่ เป็นประสบการณ์พิเศษ ที่มอบโอกาสมหาศาลให้ทั้งคู่ ได้พบความสนุกสนานและความสุข แม้กระนั้น สิ่งที่มาพร้อมกับลูกน้อยก็คือ ความเหน็ดเหนื่อย และความขัดแย้งทางอารมณ์ การอดหลับ อดนอน และไม่มีเวลาส่วนตัว เป็นเรื่องธรรมดาที่เกิดขึ้นกับพ่อแม่ทุกคนที่มีลูกเล็กๆ ความอดทนและความอดกลั้น คือ บททดสอบความสัมพันธ์ของครอบครัวที่มีทารกในความดูแล

การที่จะถ่ายทอดวัฒนธรรม 2 รูปแบบ ของพ่อและแม่ให้แก่ลูก ทั้งคู่ต้องสามารถพูดคุยกันอย่างเปิดเผย และบรรลุข้อตกลงในเรื่องต่าง ๆ ได้ ไม่มีรูปแบบที่ถูกต้องตายตัว สิ่งสำคัญคือการใช้การประนีประนอม เมื่อมีความเห็นต่างกันในการอบรมเลี้ยงดูลูก

ลูกที่เกิดจากครอบครัวต่างวัฒนธรรม เป็นยิ่งกว่าส่วนผสมของคุณและเขา คนละครึ่ง

บุคลิกลักษณะและความเป็นตัวของตัวเองในเด็ก เริ่มพัฒนาขึ้นตั้งแต่แรกเกิด และเมื่ออายุได้ไม่กี่เดือน เด็กน้อยก็สามารถจะจำตัวเองในกระจกเงาได้ ความเข้าใจเบื้องต้น ว่าตนเองคือใคร เริ่มพัฒนาตั้งแต่อยู่ในวัยทารก ความเข้าใจในเรื่องนี้มีอิทธิพลมาจากประสบการณ์ที่เด็กได้รับ ลักษณะนิสัย และภูมิหลังทางวัฒนธรรมของพ่อแม่

เส้นทางสู่การเป็น “ฉัน” มีหลายขั้นตอน การเป็นตัวของตัวเองสั่งสมขึ้นในช่วงที่อยู่ในวัยทารก วัยเรียน วัยหนุ่มสาว และดำเนินต่อเนื่องจนถึงวัยผู้ใหญ่ พ่อแม่สามารถส่งเสริมเส้นทางนี้ของเด็ก ให้พัฒนาอย่างมั่นคง สร้างความภาคภูมิใจในตัวเอง และภูมิหลังของตน

พ่อแม่ในครอบครัวต่างวัฒนธรรม ควรช่วยให้ลูกรับมือกับการที่ตนเองแตกต่างจากคนอื่น โดยการวางตัวเป็นต้นแบบที่ดีที่สุด ทั้งในแง่คิดและความพฤติกรรม ให้สามารถพูดคุยถึงปัญหาได้อย่างตรงไปตรงมา และมองความแตกต่างให้เป็นเรื่องที่น่าชื่นชมและยอมรับนับถือ พ่อแม่ควรแสดงให้ลูกเห็นว่าตนเองได้กระทำทุกอย่าง ด้วยความยุติธรรมและถูกต้อง เพราะเด็กๆจะลอกเลียนพฤติกรรมของพ่อแม่ ไม่ว่าในทางดีหรือทางไม่ดี

พ่อแม่ ต้องพร้อมที่จะรับฟังและยอมรับความคิดเห็น ความรู้สึกของลูก พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือและสนับสนุน สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นบุคคลที่เข้มแข็ง เป็นตัวของตัวเองที่พร้อมจะตัดสินใจและเลือกวิถีทางของเขาเอง

การเรียนรู้สองภาษาคือมรดกอันล้ำค่า

ภาษาเป็นส่วนสำคัญ ในการแสดงความเป็นตัวตนของบุคคล เพราะใช้ในการถ่ายทอดความคิด และความรู้สึกออกมาเป็นคำพูด ภาษายังแสดงถึงรากเหง้าและการสืบทอด เพราะภาษาและวัฒนธรรม จำเป็นต้องดำเนินไปควบคู่กันในครอบครัวต่างวัฒนธรรม เด็กอยู่ในโลกที่มีสองภาษา และสองวัฒนธรรม สิ่งที่ดีที่สุด ก็คือ เด็กได้เรียนรู้ภาษาของพ่อและแม่ อย่างเป็นธรรมชาติในชีวิตประจำวัน จึงถือว่า พ่อแม่ได้มอบมรดกอันล้ำค่าให้กับลูก นั่นคือ ความสามารถในการใช้สองภาษา

ลูกที่สามารถใช้ภาษาของพ่อและแม่ได้ดี จะสามารถทำความเข้าใจพ่อแม่ของตน จะรู้จักวิธีคิดและปฏิบัติได้อย่างกลมกลืนระหว่างสองวัฒนธรรมนั้น เด็กที่สามารถสื่อสารได้ทั้งภาษาของพ่อ และภาษาของแม่ได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งพ่อและแม่จึงไม่จำเป็นต้องพูดภาษาต่างประเทศกับลูกของตน ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูก จึงดำเนินไปได้ด้วยดี โดยไม่มีอุปสรรคจากการใช้ภาษาที่ตนเองไม่ถนัด แม้ว่าคุณพูดภาษาต่างประเทศได้ดีเพียงใด แต่การใช้ภาษาแม่ จะทำให้การถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ได้ลึกซึ้งมากกว่าสำหรับเด็ก การรู้สองภาษายังเป็นโอกาสให้สร้างความสัมพันธ์อันใกล้ชิดกับปู่ย่า ตายาย ตลอดจนเครือญาติและเพื่อนพ้องของพ่อและแม่

การเลี้ยงลูกให้พูดได้สองภาษา ต้องอาศัยความพยายาม ความอดทน พ่อแม่เป็นครูคนสำคัญที่สุดของลูก มีหน้าที่ถ่ายทอด และสร้างความสมบูรณ์ให้กับภาษา ทางที่ดีควรให้เด็กได้เริ่มรู้จักภาษา ตั้งแต่อยู่ในท้องแม่ โดยการพูดคุย ร้องเพลง และเล่านิทาน

ข้อแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการใช้สองภาษาของเด็ก

- อ่านหนังสือเด็กในภาษาของคุณให้ลูกฟัง ดูรูปภาพ และสอดแทรกคำพูดในชีวิตประจำวัน ลงในภาพ ทบทวนคำศัพท์บ่อยๆ
- ฟังเพลง และร้องเพลงร่วมกัน
- เล่นเกมต่าง ๆ กับลูก
- ดูรายการทีวีเด็ก ร่วมกับลูก
- เข้าร่วมทำกิจกรรม กับชุมชน ที่ลูกสามารถฝึกฝนการใช้ภาษาได้มากขึ้น เช่น การไปโรงเรียนสอนภาษาไทย การไปร่วมงานตามประเพณีที่วัด
- พาลูกไปทำความรู้จักกับครอบครัวอื่น ที่มีลักษณะคล้ายกัน เพื่อสร้างสังคม หรือชุมชนที่ใช้สองภาษาเช่นเดียวกัน
- ไปเยี่ยมญาติและเชื้อเชิญให้พวกเขาหรือเพื่อนๆ และครอบครัวมาเยี่ยมคุณ จัดงานฉลองตามประเพณี

ข้อมูล ความช่วยเหลือเพื่อครอบครัวที่เข้มแข็ง

ทุกคนก็ต้องกล้ายอมรับว่า ครอบครัวของเราไม่ได้สมบูรณ์ไปทุกอย่าง บางคราวพ่อแม่อาจมาถึงจุดที่ว่า หมดปัญญากับการเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนลูก และเมื่อเวลานั้นมาถึง พ่อแม่ต้องยอมรับว่า ต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ต้องการคนรับฟังปัญหา ต้องการคนให้กำลังใจ และต้องการให้เวลากับตนเองบ้าง

- กล้ายอมรับกับตนเองว่า หมดปัญญาแล้วที่จะแก้ปัญหา การยอมรับไม่ได้เป็นสิ่งที่น่าอาย แต่เป็นก้าวแรกที่กล้าหาญ
- หยุดพัก มีเวลาให้กับตนเอง อาจจะเป็นเพียงแค่ 2-3 ชั่วโมงต่ออาทิตย์ ที่ไม่ต้องอยู่กับลูก แล้วไปว่ายน้ำ หรือไปเข้าหลักสูตรเรียนสิ่งที่ชอบ หรือไปเยี่ยมเพื่อนฝูง การที่คุณได้ปลดปล่อยสมองจะเป็นการช่วยให้ความสัมพันธ์ในครอบครัว และกับคู่ครองดีขึ้นด้วย
- อย่าอาย ที่จะไปขอความช่วยเหลือ ขอคำแนะนำจากผู้อื่น ขอให้คิดว่าเพื่อนบ้าน ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง หรือหน่วยงานให้คำแนะนำปรึกษายินดีที่จะให้ความช่วยเหลือคุณ

หน่วยงานที่ให้ข้อมูล เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก มีดังนี้

1. Pro Juventute ชมรม “เพื่อเยาวชน” โทรศัพท์ 044 256 7733 เวปไซด์ www.pro-juventute.ch

2. หน่วยให้การปรึกษาแนะนำต่อบิดาและมารดา พร้อมด้วยบริการตรวจสุขภาพและการพัฒนาของเด็กทุกเดือนถึงอายุ 3 ขวบ มีบริการให้การปรึกษาแนะนำทางโทรศัพท์ด้วย ค้นหารายชื่อและที่ตั้งของหน่วยให้การปรึกษาแนะนำได้ที่ www.muetterberatung.ch

3. ศูนย์ให้ความรู้สำหรับผู้ปกครอง และพ่อแม่ ที่ www.elternbildung.ch

4. มูลนิธิยาคอบส์ Jacobs Foundation ตั้งอยู่ในเมืองซูริค " Produktive Youth Development " (PYD) มีประสบการณ์มานานปี ทั้งด้านวิชาการ และด้านการปฏิบัติ โดยที่เน้นการเลี้ยงดูเด็กในรูปแบบการสร้างเสริมการพัฒนาการ เพิ่มความมั่นใจให้แก่เด็ก และเยาวชนเป็นหลัก โทรศัพท์ : 044 388 61 26 โทรสาร : 044 388 61 37 www.jacobsfoundation.org

5. สายด่วนสำหรับผู้ปกครอง www.elternnotruf.ch, Tel. 044 261 88 66 สำนักงานเพื่อครอบครัว www.profamilia.ch สมาคมแม่ www.muetterzentrum.ch, www.muetterhilfe.ch, สมาคมพ่อ www.vaeter.ch, ศูนย์ผู้ปกครอง www.sveo.ch, ศูนย์ให้คำแนะนำสำหรับผู้หญิงที่ต้องทำงาน และต้องดูแลครอบครัวด้วย www.plusplus.ch ศูนย์แนะนำผู้เลี้ยงดูบุตรคนเดียว www.einelternfamilie.ch, ครอบครัวต่างวัฒนธรรม www.binational.ch

6. สำนักงานคุ้มครองเด็กสวิส www.kinderschutz.ch , องค์กรเพื่อเด็ก www.projuventute.ch, ศูนย์ให้คำแนะนำสำหรับสิทธิเด็ก www.kinderlobby.ch, มูลนิธิเด็ก และความรุนแรง www.kunderundgewalt.ch

7. สมาคมสถานเลี้ยงดูเด็กเล็กแห่งสวิส www.kitas.ch, ครอบครัวที่รับฝากดูแลเด็กระหว่างวัน www.tagesfamilien.ch

5.10 สิทธิเด็ก

"เด็ก" หมายถึงบุคคลที่อายุน้อยกว่า 18 ปี เด็กจะต้องได้รับสิทธิเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ ทั้งด้านการได้รับความปกป้อง คุ้มครอง และด้านที่ให้ได้รับความสุขสบาย ทั้งจากบิดามารดา และจากรัฐ

เด็กมีสิทธิเท่าเทียมผู้ใหญ่ บุคคลใดก็ตามไม่ได้เป็นสมบัติของผู้ใด แต่ในหลายแห่งยังไม่นำพาต่อสิทธินี้ ทุกวันนี้เราต้องยอมรับว่า ลูกไม่ใช่สมบัติของพ่อแม่เพียงฝ่ายเดียว และเด็กต้องได้รับการปกป้องคุ้มครอง ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2532 สหประชาชาติมีมติลงนามใน "อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก" (Convention on the Rights of the Child) ระบุ**สิทธิขั้นพื้นฐาน**ของเด็กทุกคนในโลก และหน้าที่ของรัฐในการพิทักษ์สิทธิเด็ก ไว้ดังนี้

1. **สิทธิในการมีชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี** มีชื่อ นามสกุล และเป็นพลเมืองที่ถูกต้องตามกฎหมาย ได้รับการดูแลเอาใจใส่ บำบัดรักษาอย่างเหมาะสม ได้รับความมั่นใจว่าชีวิตจะปลอดภัยและไม่ลำบาก
2. **สิทธิที่จะได้รับการปกป้อง** ได้รับการคุ้มครองและป้องกันจากการทารุณทางร่างกายและจิตใจ จากการล่วงละเมิดทางเพศ จากสงคราม จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การถูกละเลย ถูกทอดทิ้ง และเอาเปรียบ
3. **สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา** ทั้งทางร่างกายและจิตใจ คือได้รับการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพและพัฒนาความสามารถพิเศษส่วนตัว รวมทั้งในด้านอารมณ์ ความรู้สึก จริยธรรม และความเชื่อทางศาสนา
4. **สิทธิในการแสดงความคิดเห็น** ในการตัดสินใจ มีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสาร และมีสิทธิร่วมกิจกรรมกลุ่มต่างๆ

ประเทศสวิตฯได้นำสนธิสัญญานี้มาปรับ และใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 อนุสัญญานี้ ส่วนใหญ่ก็คล้ายคลึงกับ กฎหมายว่าด้วยสิทธิเด็กของประเทศสวิตฯ แต่มีบางข้อที่ไม่สามารถปรับให้เข้ากับกฎหมายของประเทศได้ เช่น สิทธิเด็กในการเลือกสัญชาติ สิทธิการติดตามและอยู่กับครอบครัว (Familiennachzug, Regroupement familial, Ricongiungimento familiare) และการพิจารณาลงโทษในฐานะผู้เยาว์

สิทธิและหน้าที่ของเด็กในช่วงอายุที่ต่างกัน

ก่อนอายุ 7 ปี สิทธิในการได้รับการเลี้ยงดู ในเรื่องสุขภาพและการศึกษา เด็กในวัยนี้ได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายการลงโทษ

อายุ 7 ปี ถึง 15 ปี เป็นวัยที่ต้องรับผิดชอบการกระทำที่ตัวเองเจตนา ในกรณีที่รุนแรง ศาลเด็กมีสิทธิที่จะนำเด็กไปอยู่ในสถานดูแลเด็ก

อายุตั้งแต่ 13 ปี สามารถทำงานเล็กๆน้อยๆ รับค่าจ้างเป็นค่าขนม เช่น ตัดหญ้า ล้างรถ เป็นต้น

อายุตั้งแต่ 14 ปี สามารถทำใบขับขี่ยานยนต์ ที่มีความเร็วไม่เกิน 30 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

อายุ 15 ปี ถึง 18 ปี ถ้ากระทำผิดจะได้รับการลงโทษตามกฎหมายพิจารณาคดีผู้เยาว์

อายุตั้งแต่ 16 ปี มีสิทธิที่จะเลือกนับถือศาสนา สิทธิเข้าร้านอาหารหรือ ดิสโก้เทค ถึง 21.00 นาฬิกา และดื่มแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกิน 15% มีสิทธิร่วมเพศกับบุคคลที่มีอายุน้อยกว่าตัวเองไม่เกินสามปี

อายุตั้งแต่ 18 ปี บรรลุนิติภาวะ มีสิทธิในการตัดสินใจหลายๆเรื่อง มีสิทธิลงลายมือชื่อในนิติกรรมต่างๆ

ชาวสวิสส่วนใหญ่ตระหนักถึงความปลอดภัยและความสุขของเด็กเป็นสำคัญ หากเพื่อนบ้าน หรือครูสงสัยว่า เด็กไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากพ่อแม่ หรือถูกทำร้าย สามารถไปแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่สังคมสงเคราะห์และเจ้าหน้าที่พิทักษ์สิทธิเด็กได้ หากทางการสอบสวนพบว่า ข้อกล่าวหาเป็นความจริง อาจจะมีคำสั่งให้ส่งเด็กไปอยู่กับครอบครัวอื่นหรือสถาบันดูแลเด็ก ทางรัฐสามารถถอดถอนสิทธิเลี้ยงดูลูก หากพบว่าการกระทำของพ่อแม่ มีผลกระทบต่อการพัฒนาทางกายและจิตใจของเด็กอย่างรุนแรง

สิทธิการใช้นามสกุล

- **กรณีที่บิดามารดาจดทะเบียนสมรส**

ในการจดทะเบียนสมรส คู่สมรสสามารถเลือกใช้นามสกุลเดิมของตนเอง หรือใช้นามสกุลร่วมกันของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ในกรณีที่ใช้นามสกุลต่างกัน ทั้งสองฝ่ายต้องลงลายลักษณ์อักษรไว้ในการจดทะเบียนว่าต้องการให้ลูกใช้นามสกุลของฝ่ายใด หรือมีสิทธิร้องขอใช้นามสกุลของฝ่ายใด ภายใน 6 เดือนหลังจากลูกคลอด เมื่อลูกคนแรกใช้นามสกุลของบิดาหรือของมารดา ลูกคนต่อๆไปจะใช้นามสกุลเดียวกันนั้น

ถ้าเด็กนั้นอายุครบ 12 ปีแล้ว การขอเปลี่ยนนามสกุล จะต้องได้รับความยินยอมจากเด็กด้วย

- **กรณีที่บิดามารดาไม่ได้จดทะเบียนสมรส**

ปัจจุบัน หญิงชายหลายคู่อยู่ด้วยกันโดยไม่จดทะเบียนสมรส แต่เมื่อมีบุตรร่วมกัน พ่อสามารถแจ้งรับรองความเป็นบิดา นั่นหมายความว่ามีความรับผิดชอบในการเลี้ยงดูบุตร ตามมีหน้าที่ของบิดา กรณีเช่นนี้บิดามารดาสามารถรับสิทธิอำนาจปกครองบุตรร่วมกัน ตามกฎหมายซึ่งบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 (การใช้นามสกุลเป็นไปตามกฎเกณฑ์เดียวกับคู่สมรสซึ่งจดทะเบียนสมรสด้วยกัน) กรณีที่ไม่มีผู้ใดรับรองว่าเป็นพ่อ แม่มีสิทธิปกครองบุตรผู้เดียว และบุตรจะใช้นามสกุลของแม่

สิทธิการมีพ่อแม่

กรณีที่พ่อไม่ยอมรับว่าเป็นลูกตน เจ้าหน้าที่คุ้มครองสิทธิเด็กจะช่วยในการร้องเรียนต่อศาล ให้มีการตรวจดีเอ็นเอ และเมื่อพิสูจน์ได้แล้วสามารถร้องเรียนต่อไปเพื่อให้พ่อจ่ายค่าเลี้ยงดู ซึ่งตามกฎหมายใหม่ แม้ไม่มีทะเบียนสมรสและถ้าพ่อยินยอม ลูกมีสิทธิใช้นามสกุลของพ่อด้วย

สิทธิของการได้สัญชาติ

เด็กที่เกิดจากบิดาชาวสวิส จะได้รับสัญชาติตามบิดา แต่ถ้ามารดาไม่ได้จดทะเบียนสมรส ลูกต้องถือสัญชาติตามมารดา ยกเว้นในกรณีที่พ่อรับรองการเป็นผู้ให้กำเนิด ลูกจึงจะมีสิทธิได้สัญชาติสวิส

ในที่นี้ขอเพิ่มเติมเรื่องการถือสัญชาติของแม่ ซึ่งเป็นคนไทย ถึงแม้ว่าแม่และลูกจะได้สัญชาติสวิสแล้ว แต่ลูกยังมีสิทธิได้สัญชาติไทยด้วย (ดูบทที่ 4 ในหัวข้อการขอสัญชาติไทย)

เอกสารอ้างอิง

- *สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคุ้มครองสิทธิประชาชนระหว่างประเทศ 06 มีนาคม 2555*
- *Federal Department of Justice and Police FDJP*
- *กฎหมายกับความรัก โดย ศาสตร์ตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ*
- *Embassy of Switzerland (ban.vertretung@eda.admin.ch, www.eda.admin.ch/bangkok)*
- *Bonds make you strong (เติบโตอย่างแข็งแรงด้วยความผูกพัน) โครงการร่วมระหว่าง Elternbildung CH และมูลนิธิ Jacobs Foundation ปี ค.ศ. 2010*
- *Multicultural Association Familia Club, www.familiaclub.fi*
- *http://www.projuventute.ch/Kinderrechte.10.0.html*
- *https://www.ch.ch/de/namen-kind/*
- *http://www.swissmom.ch/familie/*

บทที่ 6

การแยกอยู่และการหย่า

6.1 การแยกอยู่

คู่สมรสที่มีปัญหาในชีวิตคู่ ต้องการแยกอยู่ ไม่ต้องการใช้ชีวิตคู่อยู่ร่วมกันต่อไปนั้น อาจเนื่องมาจากหลายสาเหตุ แต่ละครอบครัว มีความละเอียดอ่อนและซับซ้อนแตกต่างกันไป ตามสถานภาพของคู่สมรส แต่ทั้งนี้การแยกอยู่นั้น ยังไม่ถือว่าสิ้นสุดการเป็นสามีภรรยา อาจจะเป็นหนทางและโอกาสให้แก่คู่สมรส ได้ใช้เวลาในการคิดทบทวนเกี่ยวกับเรื่องของการใช้ชีวิตคู่ ที่อาจจะกลับมาครองเรือนร่วมกันอีกครั้ง

กรณีที่แยกกันอยู่แล้ว 2 ปี กฎหมายให้สิทธิ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้ โดยที่อีกฝ่ายนั้น ไม่ต้องยินยอม

แต่ถ้าจะฟ้องหย่าก่อนกำหนด 2 ปี สามารถกระทำได้ถ้าทั้งสองฝ่ายยินยอมพร้อมใจกัน หรือในกรณีที่มีเหตุผลว่า ฝ่ายใดอาจทำอันตรายร้ายแรงต่อคู่สมรส ส่งผลให้ได้รับความทุกข์ทรมาน ทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดทั้งทรัพย์สิน (ต้องมีหลักฐานแสดง)

1. สัญญาการแยกอยู่

คู่สมรสทำสัญญาแยกกันอยู่ มีข้อตกลงระหว่างกัน เป็นลายลักษณ์อักษร โดยความช่วยเหลือจากทนายความที่มีอำนาจทำนิติกรรมของรัฐ (โนตารีพับลิค) รับรองเอกสารในการทำสัญญาแยกกันอยู่เป็นลายลักษณ์อักษรแล้วยื่นคำร้องต่อศาล ในเขตที่พำนักของคู่สมรส เพื่อรับรองสัญญาการแยกอยู่ ซึ่งสามารถยื่นได้ด้วยตนเอง หรือมอบอำนาจให้ทนายความยื่นคำร้องต่อศาล ทั้งนี้คู่สมรสสามารถใช้ทนายความร่วมกัน หรือ แยกกันก็ได้

ในการทำสัญญาแยกอยู่ จะมีหัวข้อที่ต้องบันทึกไว้ในสัญญา ดังต่อไปนี้คือ

- ที่พักอาศัย ทั้งสองฝ่ายต้องตกลงกันว่าฝ่ายใดจะได้อยู่ที่พักเดิม ส่วนใหญ่ ในกรณีที่มีบุตร ผู้ที่ได้สิทธิปกครองบุตร จะได้อยู่ในที่อาศัยเดิม
- การกำหนดระยะเวลาในการแยกอยู่

- การจ่ายค่าเลี้ยงดู ระหว่างการแยกอยู่ แก่อีกฝ่ายที่ด้อยกว่า
- การแบ่งเครื่องใช้ ภายในครัวเรือน
- บันทึกการแยกทรัพย์สิน หนี้สินที่มีอยู่ และรายได้ระหว่างการแยกอยู่
- การจ่ายค่าเช่าบ้าน
- การจ่ายภาษี
- การจ่ายค่าประกันต่างๆ เช่น ค่าประกันสุขภาพ ค่าประกันอุบัติเหตุ ค่าประกันที่อยู่อาศัย ค่าประกันทรัพย์สิน
- การจ่ายเบี้ยประกันสวัสดิการผู้สูงอายุ และเด็กกำพร้า (AHV, AVS)
- การจ่ายค่าเบี้ยประกันเงินสะสมสำหรับผู้ประกอบอาชีพ (BVG, LPP)

กรณีที่คู่สมรสมีบุตรหรือบุตรบุญธรรมร่วมกัน จะต้องคำนึงถึงข้อตกลงเหล่านี้ คือ

- สิทธิในการดูแล และการเยี่ยมบุตร
- อำนาจปกครองบุตร
- ค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร

ข้อตกลงเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย ในการทำสัญญาแยกอยู่

- ค่าทนายความ ที่มีอำนาจทำนิติกรรมของรัฐ (โนตารีพับลิค)
- ค่าธรรมเนียมศาล

สำหรับผู้ที่มีรายได้น้อย ไม่เพียงพอเลี้ยงชีพ สามารถยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อขอความช่วยเหลือเรื่องค่าใช้จ่ายดังกล่าวข้างต้น

6.2 การหย่า

การสิ้นสุดการสมรสตามกฎหมาย มีดังนี้

1. ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถึงแก่ความตาย
2. ศาลพิพากษาให้หย่าขาดจากกัน
3. ศาลพิพากษาให้เพิกถอนการสมรส (การสมรสเป็นโมฆะ)

การหย่า ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์นั้น จะต้องผ่านกระบวนการทางศาล โดยคู่สมรส จะต้องยื่นคำร้องต่อศาลแพ่ง ในเขตที่พักอาศัยของฝ่ายหญิง หรือ ฝ่ายชาย ศาลจะรับคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษา ให้เกิดความยุติธรรมแก่ทั้งสองฝ่าย เพราะเมื่อหย่าขาดจากกันแล้ว ทั้งสองฝ่ายควรจะมีความเป็นอยู่ที่ไม่แตกต่างจากเดิมมากนัก

1. การหย่า ด้วยความยินยอมพร้อมใจกันทั้งสองฝ่าย

รูปแบบการหย่าซึ่งง่ายที่สุดคือ การที่ทั้งสองฝ่ายพร้อมใจกันยื่นคำร้องและหนังสือสัญญาการหย่าต่อศาล และการยื่นเรื่องนั้น ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องแจ้งเหตุผลของการหย่า ในสัญญาการหย่าจะมีข้อตกลงต่างๆ เช่นเดียวกับในสัญญาแยกอยู่ เช่น ค่าเลี้ยงดู ที่พักอาศัย การแบ่งทรัพย์สิน สิทธิดูแลและอำนาจปกครองบุตร และค่าธรรมเนียมศาล ในกรณีที่ทั้งสองฝ่ายยินยอมพร้อมใจกันหย่า และไม่มีกรณีพิพาทเรื่องการแบ่งทรัพย์สินหรืออำนาจปกครองบุตร การหย่าจะใช้เวลาดำเนินการภายใน 2-3 เดือน

2. การฟ้องหย่า

เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ยินยอมหย่า จึงต้องมีการฟ้องหย่า หลังจากที่คู่สมรสแยกกันอยู่ ถูกต้องตามกฎหมายครบ 2 ปีแล้ว สามารถยื่นฟ้องหย่าได้ โดยที่คู่กรณี ไม่มีสิทธิคัดค้าน โดยที่ศาลจะพิจารณาและให้ความเป็นธรรมแก่ทั้งสองฝ่าย ตามความเหมาะสม

ข้อยกเว้น การฟ้องหย่าก่อนครบกำหนดการแยกอยู่ 2 ปี สามารถกระทำได้ ในกรณีที่มีเหตุทำให้ไม่สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันฉันท์สามีภรรยา เช่น การเสี่ยงต่อความปลอดภัยของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

3.ค่าใช้จ่าย ในการหย่า

การยื่นคำร้องขอหย่าต่อศาล ทั้งในส่วนของการหย่าแบบพร้อมใจ หรือฟ้องหย่า คู่สมรสสามารถยื่นคำร้องได้ด้วยตนเอง หรือจะมอบอำนาจให้ทนายดำเนินการ ในกรณีที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง มีรายได้ไม่เพียงพอ สามารถยื่นคำร้องขอยกเว้น ค่าใช้จ่ายของทนาย และค่าธรรมเนียมศาล ผู้ยื่นคำร้องต้องแสดงหลักทรัพย์ เช่น บัญชีธนาคาร ใบเงินเดือนย้อนหลัง ใบแจ้งภาษีรายได้ เป็นต้น เพื่อประกอบการพิจารณา

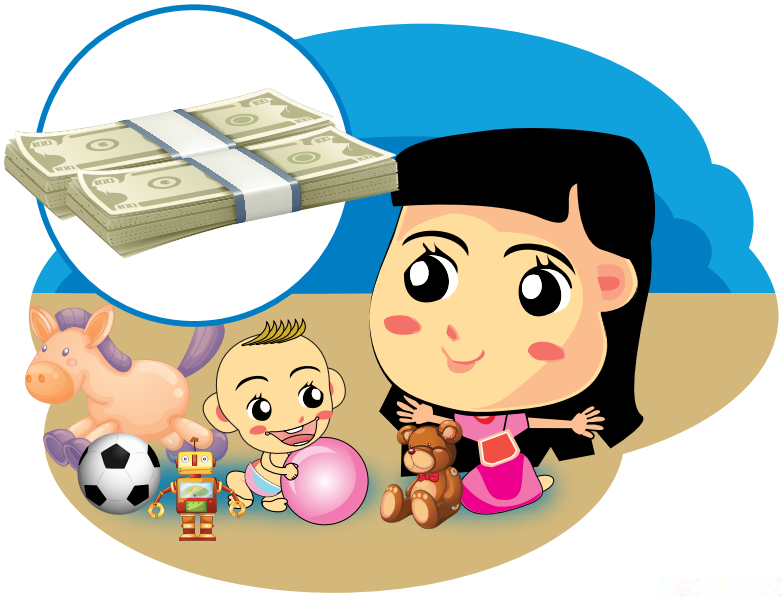

4. การจ่ายค่าเลี้ยงดู

หลังจากหย่าแล้ว ถือว่าไม่มีพันธะผูกพันต่อกันอีก แต่ละฝ่ายจะต้องดูแลหาเลี้ยงชีพด้วยตัวเอง แต่ทั้งนี้ ฝ่ายที่มีรายได้น้อยกว่า พึงที่จะได้รับสิทธิ ในการได้รับค่าเลี้ยงดูจากอีกฝ่ายหนึ่ง ตามฐานะและความเหมาะสม **การคำนวณ และพิจารณาถึงสิทธิข้อนี้ ศาลจะคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ**

- ระยะเวลาของการสมรส
- การดูแลบุตร
- วิชาชีพ และ โอกาสในการประกอบอาชีพ
- ฐานะด้านเศรษฐกิจและรายได้
- รายจ่าย เช่น ค่าที่พักอาศัย ค่าประกันสุขภาพ ค่าภาษี และอื่นๆ

ทั้งหมดนี้ จะใช้คำนวณถึงจำนวนเงินของค่าเลี้ยงดู และกำหนดระยะเวลาที่ต้องจ่าย ถึงอย่างไรศาลก็คำนึงถึง สถานะทางเศรษฐกิจของฝ่ายที่จะต้องจ่ายค่าเลี้ยงดู

ในกรณี ที่มีบุตรร่วมกัน ฝ่ายที่ได้สิทธิดูแลบุตร สามารถเรียกร้องค่าเลี้ยงดูบุตรได้ ศาลจะพิจารณาโดยยึดหลัก ความเหมาะสมของรายได้พ่อและแม่ และประโยชน์ของเด็ก การจ่ายค่าเลี้ยงดูนั้นต้องทำต่อเนื่องไม่มีการเว้นระหว่างปิดเทอม จนกว่าบุตรจะบรรลุนิติภาวะ หรือ จนกว่าบุตรจบการศึกษาวิชาชีพแรก สามารถประกอบอาชีพได้ (จบวุฒิวิชาชีพ หรือ จบวุฒิระดับมหาวิทยาลัย ขึ้นอยู่กับระยะเวลาของการศึกษาของบุตรในการศึกษาวิชาชีพแรก ที่บุตรเลือก)

นอกจากนี้ เงินสวัสดิการช่วยเหลือบุตรที่ได้รับจากนายจ้าง ก็ต้องนำไปจ่ายกับผู้มีสิทธิดูแลบุตร เงินจำนวนนี้ ไม่นับรวมกับเงินเลี้ยงดูบุตร

กรณีที่มีการบิดพริ้วไม่ยอมจ่ายค่าเลี้ยงดู จ่ายไม่ครบ จ่ายล่าช้า ผู้ดูแลบุตรสามารถยื่นคำร้องต่อเจ้าหน้าที่หน่วยพิทักษ์และปกป้องสิทธิเด็กและเยาวชน

5. อำนาจปกครองบุตรและผู้ดูแลบุตร

อำนาจปกครองบุตร หมายถึง สิทธิหน้าที่ ที่บิดามารดาพึงมีต่อบุตรผู้เยาว์ ช่วยกันอุปการะเลี้ยงดู และให้การศึกษา มีสิทธิตัดสินใจเช่น การเลือกนับถือศาสนา เรื่องการศึกษา การกำหนดที่อยู่ของบุตร รวมทั้งการจัดการทรัพย์สินของบุตร ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 กฎหมายได้เพิ่มเติม “สิทธิปกครองบุตรร่วมกัน” เพื่อที่พ่อและแม่มีสิทธิหน้าที่ดูแลลูกเท่าๆกัน รวมทั้งกรณีที่แม่และพ่อไม่ได้จดทะเบียนสมรสด้วยกัน

ในกรณีหย่าร้าง ลูกจะอยู่บ้านใคร ศาลจะพิจารณา โดยคำนึงถึงความสุขและประโยชน์ของเด็ก

ในกรณีที่เด็กมีอายุที่สามารถแสดงความเห็นว่าต้องการอยู่กับพ่อหรือแม่ (อายุของเด็ก ควรจะมากกว่า 14 ปี แต่ทั้งนี้ขึ้นกับความพร้อมของเด็ก และการพิจารณาของศาล) ศาลจะสอบถามเด็ก ถึงความรู้สึก ความสัมพันธ์ และความประสงค์ของเด็ก และเด็กมีสิทธิตัดสินใจว่าจะอยู่กับฝ่ายใด ทั้งนี้ศาลอาจจะเชิญเจ้าหน้าที่หน่วยพิทักษ์และปกป้องสิทธิเด็กและเยาวชนมาร่วมรับฟัง ระหว่างการสอบถาม เพื่อประกอบการพิจารณานั้นคือ ผู้ดูแลบุตร ซึ่งเป็นผู้ที่ต้องดูแลความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันของเด็ก

ยกเว้นฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดถูกศาลสั่งให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือมีจิตฟั่นเฟือง ไม่สามารถปกครองบุตรได้ ศาลจะพิจารณาให้ ฝ่ายที่ไม่มีปัญหา มีอำนาจปกครองบุตรแต่เพียงผู้เดียว และกรณีที่ผู้ปกครองทั้งสองฝ่ายไม่มีความสามารถปกครองบุตรได้ ศาลจะแต่งตั้งผู้ปกครองแทนบิดามารดา

6. การเยี่ยมบุตร

ทั้งนี้สิทธิในการเยี่ยมบุตร เป็นหัวข้อหนึ่งซึ่งบันทึกไว้ ในสัญญาแยกอยู่ ถึงอย่างไรเมื่อทำสัญญาหย่า อาจใช้ข้อตกลงเดิม หรืออาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

ฝ่ายที่ไม่ได้ดูแลบุตร มีสิทธิ์เยี่ยมได้ตามตารางเวลา ที่กำหนดไว้ในสัญญา โดยมารับและพากลับตามเวลาที่กำหนดไว้เช่นกัน ในทางปฏิบัติผ่อนปรนกันได้ เมื่อพ่อและแม่สามารถพูดคุยกันได้ ตามความเหมาะสม ระหว่างเวลาเยี่ยม สามารถพาลูกออกไปเที่ยวพักผ่อนได้ โดยให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก มิฉะนั้นอาจถูกเพิกถอนสิทธิการเยี่ยมบุตรได้

7. หลักการแบ่งทรัพย์สิน

ศาลจะพิจารณาแบ่งแบ่งทรัพย์สินทั่วไป โดยแบ่งแยกทรัพย์สินเป็น สินส่วนตัว (สินเดิม) และ สินสมรส (ดูบทที่ 5 ข้อ 5.5 เรื่องกฎหมายสินสมรส)

ในกรณีที่คู่สมรสได้ทำนิติกรรม(สัญญาสมรส)ไว้ก่อนการหย่า โดยมีข้อตกลง เรื่องการแยกทรัพย์สินไว้ ศาลจะพิจารณาแบ่งแยกทรัพย์สินตามสัญญานั้น

8. หนี้สิน

หนี้สินส่วนตัว คือ หนี้ที่ฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งสร้างขึ้น และใช้จ่ายเป็นส่วนตัว จะต้องรับผิดชอบนำสินส่วนตัวไปใช้หนี้ ยกเว้นในกรณีที่ ฝ่ายใดจะยินยอมรับผิดชอบหนี้สินในส่วนนั้น ถ้าเป็นหนี้สินที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันภายในครอบครัว ถือเป็นหนี้ที่เกี่ยวข้องกับสินสมรส

คู่กรณีสามารถระบุในหนังสือสัญญาหย่าว่า สามารถตกลงกันได้ว่าจะแบ่งสินสมรสกันอย่างไร เพื่อประกอบการพิจารณาของศาล

9. หลักกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการหย่า

- **ชื่อสกุล** คู่สมรสที่ใช้ชื่อสกุล ของอีกฝ่ายหนึ่ง หลังการหย่าขาดแล้ว ยังมีสิทธิที่จะใช้ชื่อสกุลนั้นต่อไป ยกเว้นต้องการกลับมาใช้ชื่อสกุลเดิม ต้องแจ้งให้ศาลทราบ ระหว่างการดำเนินเรื่องหย่า
- **สิทธิพำนัก** สำหรับ คู่สมรสที่ยังไม่ได้สัญชาติสวิส ต้องคำนึงถึงผลที่ตามมาหลังการหย่าในเรื่องสิทธิพำนัก กรณีที่คนไทยได้สิทธิพำนักประเภท B ซึ่งต้องต่ออายุปีต่อปี ถ้าหย่าขาดจากกัน อาจจะไม่ได้รับอนุญาตให้ต่อใบอนุญาตพำนัก ยกเว้นกรณีมีบุตรร่วมกันหรือมีงานอาชีพที่มั่นคง นายจ้างสามารถรับรองการขอต่ออายุใบอนุญาตพำนัก แต่ถ้าได้สิทธิพำนักประเภท C (ใบอนุญาตพำนักประเภทถาวร) แม้หย่าแล้วก็มีสิทธิพำนักในประเทศสวิตฯได้ต่อไป

สิ่งที่ท่านต้องคำนึงถึงอย่างยิ่ง คือไม่ว่าจะเป็นการทำสัญญาแยกอยู่หรือสัญญาหย่า ก่อนที่ท่านจะเซ็นรับทราบสัญญาข้อตกลงใดๆ ควรพิจารณาไตร่ตรอง ให้รอบคอบเสียก่อน ถึงผลที่จะตามมา และสิทธิประโยชน์ต่างๆ และให้มั่นใจว่า เราเข้าใจในสัญญาทุกข้อ (ถ้าไม่เข้าใจภาษาต้องขอให้ศาลจัดล่ามให้) ก่อนจะลงลายมือชื่อในสัญญาแยกอยู่ หรือสัญญาหย่านั้น ไม่สามารถอ้างในภายหลังว่า ไม่รู้หรือไม่เข้าใจในสัญญานั้น เพราะเป็นการลงนามต่อหน้าศาล ขณะที่มีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ และไม่ได้ถูกบังคับ

การจดทะเบียนสมรส หรือจดทะเบียนหย่า ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์มีหลายขั้นตอน แต่ทั้งนี้เป็นการดำเนินงานตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เพื่อคุ้มครองสิทธิและประโยชน์ของคู่กรณีทุกฝ่าย ไม่ใช่เพียงแค่พบรักแล้วจูงมือกันไปจดทะเบียนสมรส หรือเมื่อมีปัญหาครอบครัว ก็จูงมือกันไปจดทะเบียนหย่าได้เลย

บทที่ 7

กฎหมายแรงงาน

กฎหมายแรงงาน เป็นกฎหมายที่รัฐตราขึ้น เพื่อกำหนดสิทธิและหน้าที่ระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง ที่พึงมีต่อกันอันเกี่ยวเนื่องกับการจ้างแรงงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการคุ้มครองแรงงาน ให้การจ้างและการทำงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของสังคม

กฎหมายแรงงานมีขอบเขตและบังคับใช้ครอบคลุมตั้งแต่ก่อนเริ่มต้นเข้าทำงาน ระหว่างการทำงานเป็นลูกจ้าง รวมถึงหลังจากพ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง

ในกฎหมายแรงงานมีหลายมาตราที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การทำสัญญาจ้างงาน กฎหมายเกี่ยวกับการทำงาน (เวลาทำงาน เวลาพัก แรงงานเยาวชน แรงงานผู้หญิงระหว่างตั้งครรภ์หรือการลาคลอด) กฎหมายเกี่ยวกับอุบัติเหตุ (เพื่อสุขภาพ และความปลอดภัยระหว่างทำงาน) รวมถึงการคุ้มครองเมื่อตกงาน

7.1 เรื่องพื้นฐานทั่วไป

บุคคลที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ นอกเหนือจากผู้มีสัญชาติสวิสแล้ว ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะ ผู้ที่แต่งงานกับชาวสวิสหรือชาวอียู ซึ่งได้รับใบอนุญาตพำนักในประเทศ ประเภทชั่วคราว บี หรือประเภทถาวร ซี โดยเฉพาะผู้มีใบอนุญาตพำนักชั่วคราว บี เมื่อต้องการทำงานนายจ้างจะต้องยื่นคำร้องขอใบอนุญาตทำงานต่อสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง โดยจะต้องแนบสัญญาจ้างงานและแจ้งจำนวนเงินเดือน ทั้งนี้สิทธิประกอบอาชีพต่างๆ ขึ้นกับกฎหมายของรัฐที่อยู่อาศัย

7.2 สัญญาจ้างงาน

หนังสือสัญญาจ้างงาน ควรทำเป็นลายลักษณ์อักษร โดยที่นายจ้างและลูกจ้างลงลายมือชื่อไว้ทั้งสองฝ่าย อย่างไรก็ตาม การตกลงจ้างงานด้วยวาจาก็มีผลทางกฎหมายด้วย แต่ถึงอย่างไร การทำสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษรย่อมมีผลดีมากกว่าแน่นอน และควรอ่านสัญญาจ้างนั้นด้วยความละเอียด รอบคอบ ไม่รีบร้อน เพราะดีใจเกินที่ได้งานทำ

หนังสือสัญญาจ้างงาน จะมีรายละเอียด เกี่ยวกับ หน้าที่ สิทธิต่างๆของนายจ้างและลูกจ้าง ระยะเวลาทดลองงาน จำนวนชั่วโมงทำงาน เงินเดือน สิทธิลากิจ-ลาพักร้อน การประกันสังคมต่างๆเช่น เงินสวัสดิการผู้สูงอายุ เงินประกันทุพพลภาพ เงินสะสมจากการทำงาน เงินประกันอุบัติเหตุระหว่างทำงาน เงินประกันตกงาน และเงื่อนไขการยกเลิกสัญญาจ้างงาน

สิ่งที่ต้องพิจารณาในการทำสัญญาจ้างงาน

1. วันทำงาน ในสัญญาควรกำหนดวันที่เริ่มทำงาน และแจ้งสถานที่ทำงานแน่นอน

2. ตำแหน่ง กำหนดหน้าที่ ขอบเขตของการทำงาน ชัดเจน

3. กำหนดเวลาทำงาน จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ ถ้าทำงาน 100 % เวลาทำงานโดยเฉลี่ย 42 แต่ไม่เกิน 45 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งเฉลี่ยในวันทำงานคือ วันจันทร์ถึงวันศุกร์ โดยที่วันเสาร์และวันอาทิตย์ เป็นวันหยุด สำหรับผู้ที่ทำงานบางเวลา (part-time job) การกำหนดจำนวนชั่วโมงทำงานสำคัญมาก เพื่อป้องกันไม่ให้เวลาทำงานเป็นไปตามใจนายจ้าง ที่จะเรียกมาทำงานหรือให้กลับบ้านเมื่อใดก็ได้

การหยุดพัก โดยปกติถ้าทำงานมากกว่า 7 ชั่วโมง จะได้พัก 30 นาที โดยนับรวมเป็นเวลาทำงานด้วย หรือพัก 15 นาที ต่อการทำงานครึ่งวัน หรือ 4-5 ชั่วโมง

4. เงินเดือน แน่นอนว่าเงินเดือนย่อมดีกว่ารายได้ที่คิดเป็นเงินต่อชั่วโมง นอกจากเงินเดือนแล้ว มีกำหนดเพิ่มเงินเดือนๆที่ 13 หรือไม่ และถ้าต้องทำงานนอกเวลา จะได้เงินเพิ่ม 25% ตามสัดส่วนเงินเดือน หรือถ้าต้องทำงานกลางคืนหรือวันอาทิตย์ จะได้เงินเพิ่ม 33% ตามสัดส่วนของเงินเดือน ดังนั้นผู้ที่ทำงานรายชั่วโมง จะเสียเปรียบ เพราะจะไม่มีเงินเพิ่มนอกเวลา และนอกจากเงินเดือนแล้วเราควรจะได้รับเงินส่วนอื่นๆเพิ่มเติม ได้แก่ เงินช่วยเหลือบุตร (Kinderzulage หรือ Familienzulage / Allocations familiales / Assegni familiari) ลูกจ้างหรือผู้ที่ทำงานส่วนตัวมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือบุตร ที่มีอายุต่ำกว่า 16 ปี

อย่างน้อย 200 สวิสฟรังค์ต่อเดือน และบุตรที่กำลังศึกษาชั้นอุดมศึกษา อายุระหว่าง 16-25 ปี จะได้เงินช่วยเหลืออย่างน้อย 250 สวิสฟรังค์ต่อเดือน จำนวนเงินช่วยเหลือบุตรขั้นต่ำ หรือ สูงสุดเท่าไร สำหรับลูกจ้างนั้นแต่ละรัฐจะเป็นผู้กำหนด

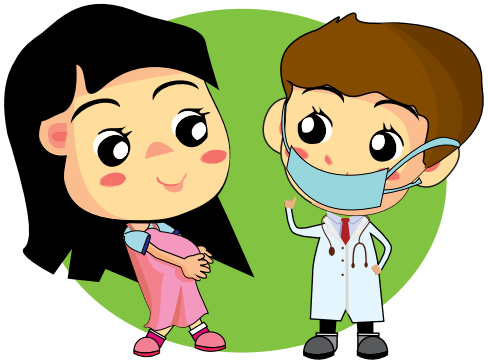

5. ลาป่วย ลากิจ ลาพักร้อน และลาคลอด

ลาป่วย เมื่อป่วยไข้เพียงวัน-สองวัน ย่อมไม่มีปัญหาต่อการทำงาน แต่ความเจ็บป่วยที่ยาวนานหลายวัน หรือเมื่อเกินกว่า 3 วันจะต้องนำใบรับรองจากแพทย์มาแสดงต่อนายจ้าง หรือปฏิบัติตามเงื่อนไขการลาป่วยที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างงาน

ลูกจ้างได้รับการคุ้มครองให้ได้รับเงินเดือนในระหว่างลาป่วย เพราะนายจ้างจะต้องทำประกันเจ็บป่วยระหว่างทำงาน (Krankentaggeldversicherung / Assurance d' indemnits journalires en cas de maladie / Assicurazione d' indennit giomaliera in caso di malattia) และแม้เมื่อเจ็บป่วยหรือรับอุบัติเหตุนอกเวลาทำงาน หรือแม้การลาไปรับราชการทหาร หรือลาคลอด แต่ทั้งนี้มีช่วงเวลาจำกัดของระยะการลาป่วย เช่น ทำงานปีแรก สามารถลาป่วยได้ไม่เกิน 3 สัปดาห์ ถ้าทำงานนานกว่านั้น สามารถลาได้นานขึ้น (ระหว่าง 2 ถึง 6 เดือน) หรือลาป่วยได้นานถึง 2 ปี โดยที่ลูกจ้างจะได้รับเงินเดือน 80% หรือ 100% ระยะเวลาและเงินเดือนจะเป็นเท่าใดขึ้นกับข้อสัญญาที่นายจ้างทำประกันไว้ ทั้งนี้ ลูกจ้างสามารถสอบถามข้อมูลที่นายจ้างเกี่ยวกับการประกันเจ็บป่วยในการทำงานนี้

ลากิจ กฎหมายแรงงานอนุญาตให้ลูกจ้างลากิจโดยถือวันลาเป็นวันทำงาน ดังนี้

- **วันแต่งงาน**ของตนเอง ของลูก ของพ่อหรือแม่ ของพี่น้อง ได้ลา 1 วัน
- **วันลูกคลอด** ได้ลา 1 วัน
- **วันตาย**ของคู่ครอง ของพ่อหรือแม่ ของลูก ได้ลา 3 วัน
- **วันตาย**ของญาติเช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ป้า ลุง หรือ เขย สะใภ้ ลาได้ 1 วัน
- **คนในบ้าน** เช่นลูก สามี ภรรยา เจ็บป่วย ต้องพาไปหาหมอ หรือโรงพยาบาล ลาได้ 2 วัน
- **ย้ายบ้าน** ลาได้ 1 วัน

ลาพักร้อน ระยะเวลาพักร้อนจะระบุไว้ในสัญญาจ้างงาน ตามกฎหมายแรงงาน ลูกจ้างจะได้หยุดพักร้อน 4 สัปดาห์ต่อปี ในบริษัทหลายแห่งอนุญาตให้ลูกจ้างที่มีอายุมากกว่า 50 ปี ได้พักร้อน 5 สัปดาห์ สำหรับวัยรุ่นที่อายุต่ำกว่า 20 ปี จะได้พักร้อนปีละ 5 สัปดาห์เช่นกัน

ลาคลอด คุณแม่สามารถลาพัก ได้ 14 สัปดาห์ หรือ 98 วัน นับจากวันคลอด

7.3 การยกเลิกสัญญาจ้างงาน (Kündigung / Résiliation / Disdetta)

ในสัญญาจ้างงาน จะต้องระบุ เรื่องการยกเลิกสัญญาจ้างงาน เป็นการคุ้มครองทั้งนายจ้างและลูกจ้างในการเลิกสัญญาจ้าง เพื่อไม่ให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเกิดความเสียหาย ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับบัญญัติ ซึ่งแยกลักษณะการเลิกสัญญาออกได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ถ้าสัญญาจ้างได้กำหนดระยะเวลาการจ้างไว้ สัญญาย่อมสิ้นสุดเมื่อครบกำหนดระยะเวลา โดยไม่ต้องบอกเลิก

2. ถ้าสัญญาจ้างได้กำหนดระยะเวลาการจ้างไว้ หากไม่มีเงื่อนไขในการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อนครบกำหนด จะบอกเลิกก่อนครบกำหนดไม่ได้ เพราะอาจถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายได้

3. ถ้านายจ้างต้องการลูกจ้างประจำ โดยไม่ได้กำหนดเวลาสิ้นสุดการจ้าง กรณีนี้ ในสัญญาจ้างงานจะกำหนดระยะเวลายกเลิกสัญญาล่วงหน้า (Kundigüngsfrist / Delais dé resiliatión / termini di disdetta) เช่น ต้องแจ้งยกเลิกสัญญาล่วงหน้า 1 เดือน หรือ 3 เดือน (และในระหว่างทดลองงาน สามารถบอกยกเลิกได้ภายใน 7 วัน) การลาออกหรือการยกเลิกสัญญา ย่อมกระทำได้โดยการบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นหนังสือให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบ และจะต้องยื่นอย่างช้าที่สุดในวันสุดท้ายของเดือน เช่น จะให้ออกจากงานเดือนพฤศจิกายน ต้องมีหนังสือแจ้งก่อนวันที่ 31 กรกฎาคม (กรณีมีกำหนด 3 เดือน) เป็นต้น

ในกรณีที่ไม่มีกำหนดการบอกเลิกสัญญาล่วงหน้า นายจ้างต้องถือปฏิบัติดังนี้

- **ในระหว่างทดลองงาน** นายจ้างยกเลิกสัญญาได้ล่วงหน้า 7 วัน
- **ลูกจ้างทำงานภายในหนึ่งปีแรก** นายจ้างยกเลิกสัญญาได้ล่วงหน้า 1 เดือน
- **ลูกจ้างทำงานระหว่าง 2-9 ปี** นายจ้างยกเลิกสัญญาได้ล่วงหน้า 2 เดือน
- **ลูกจ้างทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป** นายจ้างยกเลิกสัญญาได้ล่วงหน้า 3 เดือน

สำหรับฝ่ายนายจ้าง หากประสงค์ให้ลูกจ้างออกจากงานทันที นายจ้างสามารถบอกเลิกสัญญาตามข้อ 3 ดังกล่าว โดยต้องจ่ายค่าจ้างหรือเงินเดือนชดเชย ให้ครบ 1 เดือน หรือ 3 เดือน ตามกำหนดการบอกเลิกสัญญา แต่นายจ้างควรจะระบุเหตุแห่งการเลิกจ้างไว้ด้วย เพราะถ้าลูกจ้างกระทำความผิด การบอกเลิกด้วยวาจาย่อมมีผลเช่นกัน โดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้าด้วย อย่างไรก็ตามเหตุเลิกจ้างก็ต้องระบุและแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร และหากมีความขัดแย้งระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างเกิดขึ้นก็สามารถยื่นคำร้องต่อศาลแรงงานได้

อย่างไรก็ตาม ลูกจ้างจะได้รับความคุ้มครองทางกฎหมาย จากการถูกบอกยกเลิกสัญญาจ้างงาน เช่น ไม่สามารถยกเลิกการจ้างงาน ขณะตั้งครรภ์จนถึงช่วงหลังคลอด 16 สัปดาห์ (ลาคลอด) หรืออยู่ระหว่างลาป่วย หรือขณะไปปฏิบัติราชการทหาร เป็นต้น

7.4 การประกันการว่างงาน (Arbeitslosenversicherung ALV / Assurance-chômage AC / Assicurazione disoccupazione AD)

ลูกจ้างทุกคนได้รับการคุ้มครองจากการประกันการว่างงาน โดยที่ลูกจ้างและนายจ้างต้องจ่ายค่าประกันการว่างงาน ให้แก่กองทุน ตามสัดส่วนของเงินเดือน (ลูกจ้างจ่าย 1.1% และนายจ้างจ่ายอีก 1.1% ของเงินเดือน----ข้อมูลกฎหมาย 1 มกราคม พ.ศ 2556) กองทุนนี้มีจุดประสงค์ที่จะช่วยเหลือลูกจ้างให้มีรายได้จำนวนหนึ่งขณะตกงาน และอยู่ในระหว่างหางานใหม่ ขณะเดียวกันก็สามารถช่วยเหลือนายจ้างบางรายที่มีปัญหาภายในบริษัท เพื่อให้สามารถรักษาลูกจ้างไว้ ให้ได้ทำงานต่อไป

ลูกจ้างที่ตกงานจะได้รับเงินชดเชยเงินเดือนจำนวนหนึ่ง และในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ลูกจ้างต้องมีคุณสมบัติตามกำหนด และปฏิบัติตามระเบียบของสำนักงานแรงงาน (Arbeitsamt / office de l'emploi / ufficio di collamento) เมื่อตกงาน ลูกจ้างต้องติดต่อสำนักงานจัดหางานในท้องถิ่นที่อาศัย (die Regionalen Arbeitsvermittlungszentren RAV / Offices régionaux de placement ORP / Uffici reginali di collocamento URC) ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และตรวจสอบการหางานใหม่

7.5 ตกงาน

1. ก่อนจะตกงาน

เมื่อได้รับจดหมายแจ้งให้ออกจากงาน สิ่งที่เราผู้เป็นลูกจ้างต้องคำนึงคือ ตรวจสอบวันที่ของจดหมายและกำหนดวันสุดท้ายของการทำงานว่านายจ้างปฏิบัติตามสัญญาการยกเลิกล่วงหน้า หรือไม่ ถ้านายจ้างไม่ทำตามสัญญา ให้เขียนจดหมายลงทะเบียนถึงนายจ้าง เพื่อยืนยันที่จะขอให้ทำตามสัญญา ยืนยันการทำงานต่อไป พร้อมขอเหตุผลที่ให้ออกจากงาน

2. ติดต่อสำนักงานแรงงาน

เมื่อได้รับหนังสือแจ้งให้ออกจากงาน ให้ติดต่อกับสำนักงานแรงงานหรือสำนักงานจัดหางานท้องถิ่น (RAV / ORP / URC) ทั้งนี้สามารถติดต่อได้ตั้งแต่วันแรกเมื่อได้รับจดหมายยกเลิกการทำงาน

เอกสารที่ต้องนำไปแสดงต่อสำนักงานแรงงาน

1. บัตรสวัสดิการผู้สูงอายุ (AHV / AVS)
2. บัตรประจำตัวประชาชน หรือหนังสือเดินทาง
3. ทะเบียนบ้าน หรือเอกสารรับรองถิ่นพำนักจากสำนักงานอำเภอ
4. กรณีชาวต่างชาติ ต้องมีใบอนุญาตพำนัก บี หรือ ซี
5. สัญญาจ้างงาน
6. หลักฐานการรับ-จ่ายเงินเดือนย้อนหลัง 12 เดือน (หรือกรณีที่ไม่ได้ทำงานต่อเนื่อง หรือเปลี่ยนงาน ต้องมีหลักฐานการทำงานอย่างน้อย 12 เดือน ในระยะเวลา 2 ปี ก่อนตกงาน)
7. หนังสือแจ้งให้ออกจากงาน
8. ประวัติส่วนตัว แสดงการศึกษา

เมื่อได้รับหลักฐานแล้ว สำนักงานแรงงานจะเชิญผู้ตกงานไปพบและแนะนำเรื่องคุณสมบัติพร้อมข้อปฏิบัติของผู้ตกงาน แนะนำเรื่องการหางาน และตรวจสอบหลักฐานการหางาน

ก่อนที่จะได้รับเงินว่างงานนั้น ผู้ตกงานต้องมีหลักฐานแสดงความตั้งใจในการหางาน เพราะถ้าขาดคุณสมบัติ อาจถูกตัดเงินเดือน และต้องพร้อมที่จะรับงานซึ่งสำนักงานฯ จัดหาให้ ตามคุณสมบัติและความสามารถ แต่ก็ไม่ต้องรับทุกงาน ถ้างานนั้นมีสวัสดิการไม่เพียงพอ ไม่เหมาะกับสถานภาพร่างกาย อายุ หรืออยู่ไกลมาก ต้องเดินทางไปกลับมากกว่าวันละ 4 ชั่วโมง หรือให้เงินเดือนน้อยกว่าเงินชดเชยการตกงาน (ต่ำกว่า 70% ของเงินเดือนเดิม)

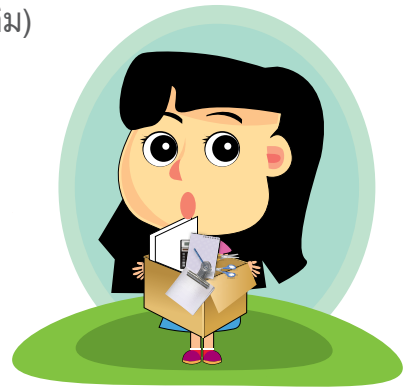

3. จำนวนเงินชดเชยการตกงาน

จำนวนเงินชดเชยสำหรับผู้ตกงาน จะคิดเฉลี่ยเป็นเงินรายวัน และนับตามวันทำงาน (จันทร์ – ศุกร์) ในเดือนนั้นๆ แล้วคำนวณเป็นเงินเดือนที่ต้องจ่าย จำนวนเงินขึ้นอยู่กับเงินเดือนเฉลี่ยก่อนตกงาน และจะได้รับเพียง 70% ของเงินเดือนเท่านั้น ยกเว้นในกรณี ที่มีบุตรที่ต้องดูแล หรือมีเงินเดือนน้อยกว่า 3‘797 สวิสฟรังค์ หรืออยู่ระหว่างรับเงินผู้ทุพพลภาพ เช่นนี้จะได้รับเงินชดเชย 80% ของเงินเดือนเดิม

นอกจากนี้ถ้าบุตรยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือยังอยู่ระหว่างการศึกษา มีสิทธิรับเงินช่วยเหลือบุตร หรือเงินช่วยการศึกษา

4. ระยะเวลาการรับเงิน

สำนักงานแรงงานกำหนดระยะเวลาการจ่ายเงินชดเชย ตั้งแต่ 200 วัน ถึงนานสุดไม่เกิน 520 วัน ขึ้นกับระยะเวลาที่เคยทำงาน ขึ้นกับอายุของผู้นั้น และขึ้นกับเหตุผลว่ามีบุตรที่ต้องดูแลหรือไม่

กรณี **"ตกงานแต่ทำงาน"** นั่นคือผู้ตกงานสามารถหางานทำมีรายได้แต่น้อยกว่าเงินชดเชยที่ได้รับ ทางสำนักงานแรงงานจะนำเงินรายได้มาคิดคำนวนหักออกจากเงินเดือนก่อนตกงาน นำค่าต่างมาคำนวนเงินชดเชย ซึ่งเมื่อรวมกันแล้ว ย่อมจะมากกว่าเงินชดเชยที่คิดไว้ขณะไม่มีรายได้ นี่เป็นข้อดีอย่างหนึ่ง และข้อดีอีกอย่างหนึ่งคือ คุณสามารถยืดเวลาของการรับเงินชดเชย ได้ประสบการณ์การทำงานเพิ่มขึ้น ซึ่งนำไปสู่โอกาสในการหางานใหม่ได้ง่ายขึ้น

5. วันหยุดขณะตกงาน

วันหยุดขณะตกงาน หมายถึงวันที่คุณหยุดโดยที่ไม่ต้องหางาน ไม่ต้องรายงานตัวระหว่างวันหยุดนั้น ระเบียบการการหยุด คือ หลังจากได้รับเงินตกงานแล้ว 60 วัน จะได้รับวันหยุด 5 วัน หรือสะสม เช่น รับเงินตกงานแล้ว 120 วัน ได้รับวันหยุด 10 วัน การขอหยุดนั้น จะต้องแจ้งสำนักงานแรงงานล่วงหน้าอย่างน้อย 2 สัปดาห์ แม้กรณีที่เจ็บป่วย เกิดอุบัติเหตุ คลอดบุตร ก็ต้องแจ้งสำนักงานฯภายใน 1 สัปดาห์ เพื่อรักษาสิทธิประโยชน์การรับเงินตกงาน ตามกฎระเบียบ ต่อไป

6. สิทธิประโยชน์อื่นๆ

กรณีที่คุณสามารถหารายได้เพิ่มเติมระหว่างตกงาน แต่ที่ทำงานใหม่อยู่ไกลจากบ้านพักอาศัย จะได้รับเงินขดเชยค่าเดินทางรวมทั้งค่าอาหารกลางวัน และถ้าไกลมากไม่สามารถกลับบ้านพักได้ จะได้รับค่าที่พักค้างคืนด้วย

สิ่งที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งอีกอย่างหนึ่งคือ โอกาสที่จะได้เรียนวิชาชีพเพิ่มเติม ทางสำนักงานแรงงานต้องการช่วยเหลือผู้ตกงานให้มีโอกาสหางานใหม่ง่ายขึ้น จึงสนับสนุนการเรียนที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและสายอาชีพของผู้ตกงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเราคนไทย สามารถขอเรียนภาษาเพิ่มเติม เพื่อเหตุผลการส่งเสริมการหางาน

เมื่อตกงานไม่ต้องน้อยเนื้อต่ำใจแต่อย่างใด ในสวิตฯเราได้รับหลักประกันช่วยเหลือที่มั่นคง การมองในแง่มุมที่ว่า นี่เป็นโอกาสซึ่งเราจะได้เปลี่ยนเส้นทางที่จะต้องดีกว่าเดิม เดินหน้าและก้าวเดินในหนทางใหม่อย่างมั่นใจ

เอกสารอ้างอิง

- *http://www.admin.ch/opc/de/classified-compilation/20010872/index.html*
- *http://www.beobachter.ch/arbeit-bildung/stellensuche/artikel/arbeitsvertrag__erst-lesen-dann-unterschreiben/*
- *http://www.seco.admin.ch/themen/00420/00385/index.html*
- *http://www.arbeitgeber.ch/de/arbeitsmarkt/beschaeftigung/statistik-analysen*
- *http://www.treffpunkt-arbeit.ch/dateien/Broschuere/200__716__d__2012__web.pdf*

บทที่ 8

กฎหมายการประกันสังคม

ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ มีกฎหมายประกันสังคมที่มั่นคง ซึ่งเอื้อประโยชน์ต่อสังคม เพื่อสันติสุขของประชากรเมื่อประสบวิกฤติทางเศรษฐกิจ เป็นการสร้างระบบช่วยเหลือประชากร ทุกระดับ ได้แก่ ครอบครัว เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้ทุพพลภาพ

ระบบประกันสังคมของประเทศสวิตเซอร์แลนด์ หรือที่เรียกกันว่า “ระบบ 3 เสา” ได้แก่

เสาที่ 1 เป็นระบบการประกันและคุ้มครองให้ประชากรทุกคน ได้รับความเป็นอยู่ตามมาตรฐานที่รัฐกำหนด ไม่ตกอยู่ในภาวะยากจน ขัดสน ซึ่งมีการประกันดังต่อไปนี้

- การประกันสวัสดิการผู้สูงอายุ (AHV, AVS, AVS)
- การประกันผู้ทุพพลภาพ (IV, AI, AI)
- การประกันเงินทดแทนเงินเดือน (EO, APG, IPG)
- การประกันเงินช่วยเหลือกรณีขาดแคลน (เพื่อให้มีรายได้เทียบเท่า กับค่าครองชีพขั้นต่ำ) (EL, PC, PC)

เสาที่ 2 เป็นการประกันเงินสะสม (PK, CP, CP) ของผู้ที่ประกอบอาชีพ ทั้งที่เป็นลูกจ้าง และประกอบธุรกิจส่วนตัว เพื่อเป็นหลักประกัน ให้มีมาตรฐานความเป็นอยู่ที่สูงขึ้นหลังเกษียณ

เสาที่ 3 เป็นการจ่ายประกันเพื่อเก็บเงินสะสมส่วนตัว ซึ่งกฎหมายไม่ได้บังคับ ได้แก่

- การจ่ายประกันเงินสะสมส่วนตัว (3a) สามารถนำมาลดหย่อนภาษี
- การจ่ายประกันเงินสะสมส่วนตัว (3b) ไม่สามารถนำมาลดหย่อนภาษี

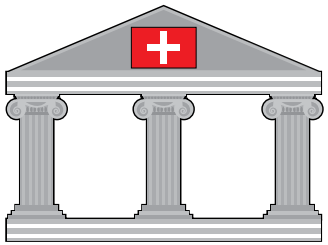

8.1 การประกันสวัสดิการผู้สูงอายุและเด็กกำพร้า (เสาที่ 1)

(AHV: Altes- und Hinterlassenenversicherung)

(AVS: Assurance-vieillesse et survivants)

(AVS: Assicurazione vecchiaia e superstiti)

สวัสดิการนี้เพื่อผู้ที่เกษียณอายุได้รับเงินบำนาญ มีเงินเดือนเลี้ยงชีพ หรือเพื่อเป็นสวัสดิการช่วยเหลือครอบครัวหลังเกษียณอายุ หรือในกรณีที่เป็นพ่อม่าย แม่ม่าย และเป็นเด็กกำพร้า

การประกันนี้มีผลบังคับใช้กับ

- ทุกคนที่อาศัยในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ รวมถึงผู้ที่ไม่ทำงาน เช่น นักศึกษา คนพิการ ทุพพลภาพ แม่บ้าน พ่อบ้าน และผู้ที่ขอเกษียณก่อนกำหนด
- ทุกคนที่ทำงานในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ รวมทั้งคนทำงานที่มาจากฝั่งชายแดน หรือแรงงานต่างชาติ

(ยกเว้นเด็กอายุต่ำกว่า 17 ปีและผู้ที่มีอายุครบเกษียณและไม่ทำงานแล้ว)

บุคคลเหล่านี้ ต้องจ่ายเบี้ยประกันผู้สูงอายุ ตั้งแต่เริ่มทำงานและมีอายุครบ 17 ปี จนถึงอายุครบเกษียณ กรณีของพ่อบ้านหรือแม่บ้านซึ่งไม่ได้ทำงาน ถ้าคู่สมรสทำงานและได้จ่ายเบี้ยประกันมากกว่าสองเท่าของเบี้ยประกันขั้นต่ำสุด (เงินเบี้ยประกันขั้นต่ำสุด เท่ากับ 480 ฟรังค์ต่อปี) ถือว่าจำนวนเบี้ยประกันนั้นครอบคลุมการจ่ายเบี้ยประกันของพ่อบ้านและแม่บ้านนั้นด้วย

สำหรับผู้ที่เป็นลูกจ้าง จำนวนเบี้ยประกันขึ้นอยู่กับรายได้ โดยจะถูกหักเบี้ยประกัน 5.15 % ของเงินเดือน แล้วนายจ้างจะจ่ายเพิ่มให้อีกเท่าตัว คือ 5.15 % ของเงินเดือนนั้น รวมเป็น 10.30% เพื่อส่งเข้ากองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ

สำหรับผู้ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว จะต้องจ่ายเบี้ยประกันผู้สูงอายุรวม 10.30% ของรายได้สุทธิของสถานประกอบการ

กรณีของผู้ไม่ทำงาน ก็ต้องจ่ายเบี้ยประกันนี้ จำนวนเบี้ยประกันขึ้นกับจำนวนทรัพย์สินที่มีอยู่ ทั้งนี้กองทุนสวัสดิการจะคิดคำนวนจำนวนเบี้ยประกัน จากหลักฐานการแจ้งทรัพย์สินในใบแจ้งเสียภาษี

ผู้มีสิทธิที่จะได้รับเงินประกันสวัสดิการผู้สูงอายุ ได้แก่

- ผู้เกษียณอายุ สำหรับผู้หญิงเมื่ออายุครบ 64 ปี และผู้ชายเมื่ออายุครบ 65 ปี
- กรณีกำพร้า เด็กจะได้รับเงินช่วยเหลือรายเดือน จนถึงอายุครบ 18 ปี หรือจนกว่าจะจบวิชาชีพ แต่ต้องไม่เกินอายุ 25 ปี
- แม่ม่าย จะได้รับเงินเดือนแม่ม่าย ถ้าขณะที่สามีเสียชีวิต มีบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะอยู่ในความดูแล ในกรณีที่ไม่มีบุตร แม่ม่ายต้องมีอายุมากกว่า 45 ปี และแต่งงานมาแล้วกว่า 5 ปี
- พ่อม่าย จะได้รับเงินพ่อม่ายกรณีมีบุตร จนกว่าบุตรจะมีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์

ก่อนเกษียณอายุ ประมาณ 6 เดือน ให้ติดต่อกับกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ เพื่อให้เวลากับกองทุน ในการคำนวนจำนวนเงินบำนาญที่เราควรจะได้รับ และเพื่อที่เราจะได้ตรวจสอบเอกสารการจ่ายเบี้ยประกันเข้ากองทุนฯ ตั้งแต่วันแรกของการเริ่มทำงาน จนถึงปัจจุบัน ถ้ากรณีของม่ายหรือกำพร้า สามารถติดต่อที่กองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ ได้ทันที กองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ มีอยู่ที่อำเภอ หรือรัฐที่อาศัยอยู่

8.2 การประกันผู้ทุพพลภาพ

(IV: Invalidenversicherung)

(AI: Assurance-invalidité)

(AI: Assicurazione per l'invalidità)

เป็นการประกันที่บังคับใช้เช่นเดียวกับการประกันผู้สูงอายุ จำนวนเบี้ยประกันนั้น ได้จ่ายรวมแล้วกับเบี้ยประกันสวัสดิการผู้สูงอายุ หลักการจ่ายเบี้ยประกัน และกฎระเบียบในการรับผลประโยชน์ เหมือนกับการประกันสวัสดิการผู้สูงอายุ เป็นสวัสดิการช่วยเหลือผู้ทุพพลภาพ ให้มีความเป็นอยู่ในระดับพื้นฐานที่รัฐกำหนด เมื่อพิการทางกายและทางจิตไม่สามารถทำงานได้ และมีใบรับรองแพทย์ว่าไม่สามารถทำงานได้จริงมาเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ปีแล้ว จำนวนเงินที่ได้รับ จะเป็นไปตามสัดส่วนของระดับความพิการ รวมถึงเป็นสัดส่วนของระยะเวลาที่เคยจ่ายเบี้ยประกันและจำนวนเงินเดือน ผู้ที่ต้องการได้รับสวัสดิการนี้ ให้ติดต่อกับกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ และผู้ทุพพลภาพ ในเขตอำเภอที่อาศัยอยู่

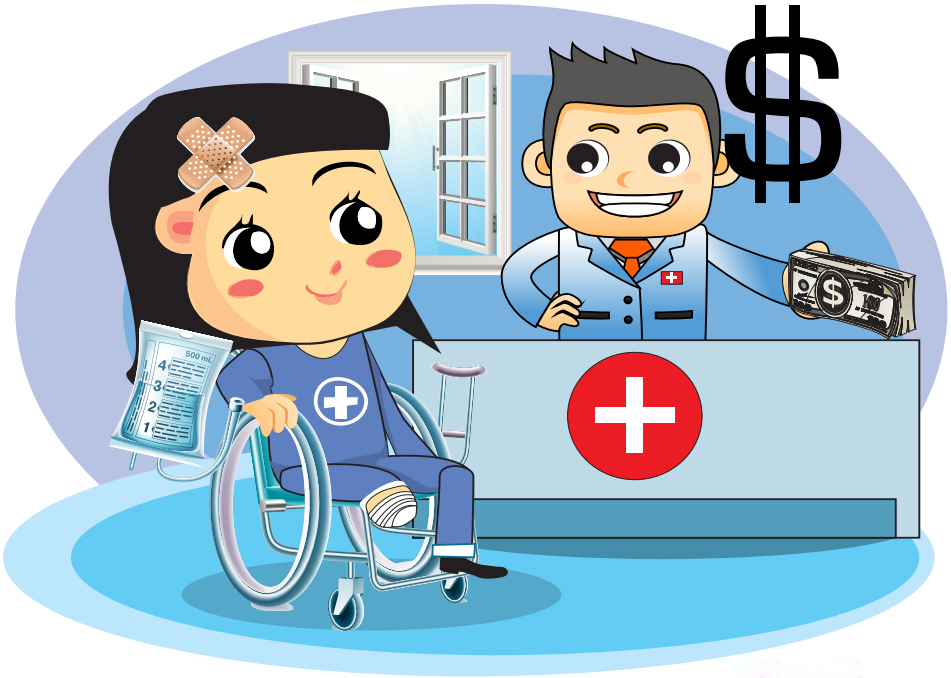

8.3 การประกันเงินทดแทนเงินเดือน

ลูกจ้างจะได้รับเงินทดแทนเงินเดือน เมื่อต้องไปทำงานสาธารณะประโยชน์ หรือลาคลอด ได้แก่

- เมื่อไปเป็นทหาร หรือไปทำงานบริการสังคมสงเคราะห์ เช่น ช่วยเหลือผู้สูงอายุที่บ้านพักคนชรา หรือช่วยงานของสภากาชาด
- เมื่อไปซ้อมกีฬาเยาวชนระดับรัฐหรือระดับชาติ
- เมื่อลาคลอด (รวมเวลา 14 สัปดาห์ หรือ 98 วัน นับจากวันคลอด) เงินทดแทนเงินเดือนนี้ นายจ้างมีหน้าที่ในการดำเนินการ

8.4 การประกันเงินช่วยเหลือกรณีขาดแคลน

ผู้ที่ได้รับเงินบำนาญหรือเงินผู้ทุพพลภาพ น้อยกว่าเงินเลี้ยงชีพขั้นต่ำและไม่มีทรัพย์สินอื่นใด มีสิทธิขอรับเงินเพิ่ม เมื่อผู้นั้นอาศัยในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ มีสัญชาติสวิส หรือชาวต่างชาติที่มีใบอนุญาตพำนักซึ่งอาศัยอยู่ในสมาพันธรัฐสวิส ติดต่อกันนานกว่า 10 ปี สามารถติดต่อขอรับเงินเพิ่มนี้ด้วยตนเอง ที่ กองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุและผู้ทุพพลภาพในเขตอำเภอที่อาศัยอยู่

8.5 การประกันเงินสะสม สำหรับผู้ทำงาน (เสาที่ 2)

เป็นระบบประกันสังคมสำหรับผู้ที่ประกอบอาชีพ เพื่อเสริมกับเสาที่ 1 ให้ผู้เกษียณอายุ หรือทุพพลภาพ หรือม่าย หรือกำพร้า ได้รับเงินค่าครองชีพเพียงพอ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี เป็นการประกัน โดยประสงค์ให้ผู้เกษียณอายุได้รับเงินเดือนเลี้ยงชีพ จากทั้งสองเสารวมกันแล้ว อย่างน้อย 60 เปอร์เซ็นต์ ของเงินเดือนสุดท้ายก่อนเกษียณ นอกจากนี้เบี้ยประกันยังคุ้มครองเมื่อเสียชีวิตและทุพพลภาพ ผู้ที่สามารถทำประกันประเภทนี้คือผู้ที่ทำงานมีเงินเดือน มากกว่าปีละ 21,060 ฟรังค์ เงินเบี้ยประกันจะถูกหักจากเงินเดือน จำนวนเบี้ยประกันขึ้นกับจำนวนเงินเดือน และอายุ แล้วนายจ้างต้องเพิ่มเงินประกันจำนวนเท่ากัน รวมจ่ายเข้ากองทุนสวัสดิการที่บริษัทเป็นสมาชิก ดังนั้นควรจะตรวจสอบด้วยว่านายจ้างได้นำเงินไปเข้ากองทุนหรือไม่ (กรณี เปลี่ยนงาน เงินจำนวนนี้จะถูกโอนไปยังบริษัทใหม่

หรือถ้าเลิกทำงานก่อนเกษียณอายุ เงินประกันสะสมจำนวนนี้ จะถูกโอนเข้าบัญชีธนาคาร ซึ่งไม่สามารถเบิกใช้ จนกว่าจะครบเกษียณอายุ) สำหรับผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว กฎหมายไม่บังคับการจ่ายเงินประกันสะสมของเจ้าของกิจการ แต่ต้องจ่ายให้แก่ลูกจ้าง ในกรณีที่ต้องการจ่ายเบี้ยประกันเงินสะสมเพื่อตนเองก็สามารถทำได้ โดยติดต่อบริษัทที่รับทำประกัน

การขอรับเงินประกันสะสมก่อนเกษียณอายุ ทำได้ในกรณีต่อไปนี้

1. ต้องการนำเงินไปลงทุนทำธุรกิจส่วนตัว (ก่อนหน้านั้นทำงานเป็นลูกจ้าง)
2. เมื่อปิดกิจการธุรกิจส่วนตัวเดิม แล้วไปลงทุนทำธุรกิจด้านอื่น
3. นำเงินไปซื้อบ้าน หรืออพาทเม้นท์ เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยของตนเอง ถ้าอายุต่ำกว่า 50 ปีสามารถขอเบิกได้เต็มจำนวนเงินที่มีในบัญชี แต่ถ้าอายุเกิน 50 ปี สามารถเบิกได้เพียงบางส่วน
4. เมื่อย้ายถิ่นฐานออกนอกประเทศ ยกเว้นประเทศในเขต EU และ EFTA บางประเทศ

8.6 การประกันเงินสะสมส่วนตัว (เสาที่ 3)

ควบคู่ไปกับการประกันสวัสดิการผู้สูงอายุ และการประกันเงินสะสมเสาที่ 2 แล้ว ยังมีการประกันเงินสะสมส่วนตัวที่เรียกว่า เสาที่ 3 ซึ่งกฎหมายส่งเสริมให้มีการเก็บออม เพื่อมีเงินเพียงพอ ในการใช้จ่ายในชีวิตบั้นปลาย

การประกันเงินสะสมส่วนตัว (ประเภท 3a) เป็นการจ่ายประกันเพื่อเก็บเงินสะสมส่วนตัวของผู้ประกอบอาชีพ ซึ่งกฎหมายไม่ได้บังคับ แต่รัฐส่งเสริมให้มีการทำประกันประเภทนี้ ได้รับการยกเว้นภาษีเงินรายได้ของจำนวนเงินที่นำไปจ่ายค่าเบี้ยประกัน โดยต้องทำประกันกับบริษัทหรือกับกองทุนประกันของธนาคารที่รัฐรับรองเท่านั้น ผู้ที่มีสิทธิ์ทำประกันประเภทนี้ ต้องเป็นผู้ที่ทำงานและมีประกันเงินสะสมจากการทำงาน (PK, CP, CP) และจะได้รับคืนหลังเกษียณอายุ

กฎหมายจำกัดจำนวนเงินการจ่ายเบี้ยประกัน ดังนี้

- ในกรณีเป็นลูกจ้าง สามารถจ่ายเบี้ยประกันสูงสุดไม่เกินปีละ 6,739 ฟรังค์
- ในกรณีทำธรุกิจส่วนตัว สามารถจ่ายเบี้ยประกันสูงสุด ไม่เกินปีละ 20% ของรายได้ แต่ไม่เกิน 33,696 ฟรังค์

การประกันประเภท 3a นี้ จะมีข้อเสียสำหรับผู้ที่ทำธุรกิจส่วนตัว คือ การประกันจะไม่คุ้มครอง กรณี เสียชีวิต และทุพพลภาพ ดังนั้นจึงต้องทำประกันชีวิตเพิ่มเติม (3b) ซึ่งกฎหมายไม่ได้บังคับ

การขอรับเงินประกันประเภท 3a ก่อนเกษียณอายุ ทำได้ในกรณีต่อไปนี้

1. ต้องการนำเงินไปลงทุนทำธุรกิจส่วนตัว(ก่อนหน้านั้นทำงานเป็นลูกจ้าง)
2. เมื่อปิดกิจการธุรกิจส่วนตัวเดิม แล้วไปลงทุนทำธุรกิจด้านอื่น
3. นำเงินไปซื้อบ้าน หรืออพาทเม้นท์ เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยของตนเอง
4. เมื่อย้ายถิ่นฐานออกนอกประเทศ
5. เมื่อได้รับเงินสงเคราะห์ผู้ทุพพลภาพเต็มจำนวน
6. สามารถขอรับได้ก่อนเกษียณอายุ เมื่อผู้ชายอายุครบ 60 ปี ผู้หญิงอายุครบ 59 ปี

แต่การขอรับเงินดังกล่าวข้างต้นจะถูกหักภาษีการประกันสังคมอื่นๆ ได้แก่

- การประกันการว่างงาน (ALV, AC, AD)
- การประกันสุขภาพ
- การประกันอุบัติเหตุ
- การประกันเงินช่วยเหลือบุตร

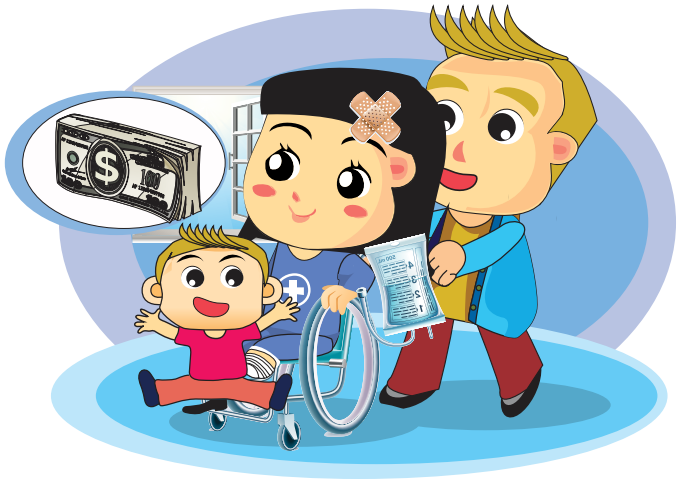

8.7 การประกันการว่างงาน

สวัสดิการประกันการว่างงานนี้ เพื่อช่วยเหลือผู้ตกงาน กรณีถูกให้ออก ถูกลดงาน หรือนายจ้างไม่จ่ายค่าจ้าง สวัสดิการนี้จะคุ้มครองลูกจ้างที่จ่ายเบี้ยประกันการว่างงาน แต่ไม่คุ้มครองผู้ทำธุรกิจส่วนตัว

ลูกจ้างทุกคนในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จะต้องจ่ายเบี้ยประกันว่างงาน รวมถึงลูกจ้างที่รับเงินเดือนจากบริษัทของประเทศสวิตฯ ที่ดำเนินกิจการในต่างประเทศด้วย

จำนวนเบี้ยประกันว่างงาน เท่ากับ 1.1 % ของเงินเดือน โดยนายจ้างเป็นผู้หักเบี้ยประกันจากเงินเดือน แล้วนายจ้างจ่ายเพิ่มด้วยจำนวนเท่ากัน คือ 1.1 % ของเงินเดือน รวมนำส่งเข้ากองทุน
(ข้อมูลกฎหมาย 1มกราคม2556)

กรณีที่ถูกออกจากงาน ลูกจ้างจะได้รับเงินช่วยเหลืออย่างน้อย 70 เปอร์เซ็นต์ของเงินเดือน ความช่วยเหลือที่ได้รับจะนานเท่าใด ขึ้นกับอายุของบุคคลนั้น และระยะเวลาของการจ่ายเบี้ยประกันที่ผ่านมา

บุคคลผู้มีสิทธิ์ได้รับเงินประกันว่างงาน ได้แก่

1. ผู้ที่ตกงาน หรือถูกลดงาน
2. แรงงาน ที่อาศัยในประเทศสวิตฯ รวมถึงชาวต่างชาติ ที่มีใบอนุญาตพำนักในประเทศนี้
3. ภายในระยะเวลา 2 ปี ก่อนตกงาน ได้ทำงานรวมแล้ว อย่างน้อย 12 เดือน
4. ผู้ที่ต้องการขอเงินประกันว่างงานนี้ บุคคลนั้นต้องมีความพร้อมที่จะหางาน และทำงานที่ทางสำนักงานจัดหางานแนะนำ
5. ต้องพร้อมที่จะทำตามกฎระเบียบของสำนักงาน ดูแลคนว่างงาน เมื่อถูกแนะนำให้ทำงาน หรือเรียนวิชาชีพเพิ่มเติม หรือเรียนวิชาชีพเสริมอื่นๆ (การติดต่อขอเงินประกัน เมื่อตกงาน ดูรายละเอียดในบทที่ 7 กฎหมายแรงงาน)

8.8 การประกันสุขภาพ

พระราชบัญญัติประกันสุขภาพ มีผลบังคับต่อทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ สมาชิกในครอบครัวทุกคนต้องทำประกันสุขภาพและประกันอุบัติเหตุขั้นพื้นฐาน ของแต่ละคน พ่อแม่จะต้องแจ้งทำประกันนี้ ให้กับลูก ภายใน 3 เดือนหลังคลอด ทุกคนมีอิสระในการเลือกบริษัทประกันสุขภาพ ทั้งนี้บริษัทประกันสุขภาพไม่สามารถปฏิเสธผู้ที่ต้องการทำประกันขั้นพื้นฐาน

เบี้ยประกันสุขภาพ

เบี้ยประกันขั้นพื้นฐานของแต่ละบริษัทอาจแตกต่างกัน แม้จะให้ความคุ้มครองการประกันขั้นพื้นฐานในรูปแบบเดียวกันก็ตาม และถ้าต้องการบริการพิเศษ เช่น ต้องการห้องพิเศษเมื่อต้องเข้าโรงพยาบาล ประกันเจ็บป่วยในกรณีอยู่นอกประเทศ หรือประกันค่ารักษาฟัน นอกจากเบี้ยประกันที่ต้องจ่ายต่อเดือนแล้ว เมื่อเจ็บป่วย ผู้ทำประกันต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่ายาด้วยตนเอง ซึ่งเรียกว่า “ฟราชีส” (Franchise) ซึ่งกำหนดไว้ว่าต่อปีเป็นจำนวนเท่าใด ขั้นต่ำสุด ปีละ 300 สวิสฟรังค์ และสูงสุดไม่เกิน 2500 สวิสฟรังค์ การกำหนดจำนวนฟราชีสต่อปีนี้ มีผลต่อจำนวนเบี้ยประกัน นอกจากนี้ผู้ทำประกันต้องจ่ายเงินเพิ่มอีก 10 เปอร์เซ็นต์ของค่ารักษาพยาบาลและค่ายา แต่ไม่เกิน 700 สวิสฟรังค์ต่อปี และสำหรับเด็ก ต้องจ่ายไม่เกิน 350 สวิสฟรังค์ต่อปี

การประหยัดค่าเบี้ยประกันสุขภาพ

สามารถทำได้โดยการทำประกันประเภทที่มีข้อกำหนดจำกัดในการเลือกแพทย์เฉพาะทาง โดยที่ต้องถามแพทย์ประจำบ้าน หรือสอบถามศูนย์สุขภาพก่อนที่จะไปพบแพทย์

นอกจากนี้ผู้ที่มีรายได้น้อย มีสิทธิ์ยื่นคำร้องขอลดหย่อนเบี้ยประกันสุขภาพจากรัฐที่ตนอาศัยอยู่แต่จะได้ลดเป็นจำนวนเท่าใด ขึ้นอยู่กับกฎระเบียบของรัฐนั้น และขึ้นอยู่กับรายได้และทรัพย์สินของผู้ทำประกันด้วย

8.9 การประกันอุบัติเหตุ ระหว่างทำงาน

ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ มีข้อกำหนดให้นายจ้างทำประกันอุบัติเหตุและจ่ายเบี้ยประกัน เพื่อคุ้มครองลูกจ้าง กรณีเกิดอุบัติเหตุและเจ็บป่วยจากการทำงาน โดยจะได้รับการรักษาและรับค่าชดเชยเงินเดือน ส่วนผู้ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว กฎหมายไม่บังคับ ลูกจ้างทุกประเภทจะได้รับความคุ้มครองประกัน รวมถึง ลูกจ้างทำงานในบ้าน นักเรียนฝึกงาน หรือนักเรียนทดลองงาน สมาชิกครอบครัวซึ่งทำงานให้กับกิจการของครอบครัว โดยได้รับเงินเดือนและจ่ายเบี้ยประกันสวัสดิการผู้สูงอายุด้วย แม้กับผู้เกษียณอายุที่ต่ออายุการทำงาน

ความคุ้มครองเริ่มตั้งแต่วันแรกของการทำงาน และต่อเนื่องอีก 30 วัน หลังการทำงานวันสุดท้าย ดังนั้น หากคุณไม่ทำงานหรือออกจากงาน จึงควรแจ้งเพิ่มประกันอุบัติเหตุ กับบริษัทประกันสุขภาพที่มีอยู่

8.10 การประกันเงินช่วยเหลือบุตร

นายจ้างทุกคน และผู้ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว จะต้องจ่ายเบี้ยประกันเงินช่วยเหลือบุตร (FAK, CAF, CAF) ให้กับกองทุนเงินช่วยเหลือบุตร เพื่อให้ลูกจ้างทุกคน รวมทั้งผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว ได้รับเงินช่วยเหลือบุตร สำหรับผู้ที่ไม่ได้ทำงาน มีสิทธิ์ได้รับเงินช่วยเหลือบุตร ถ้ารายได้ต่ำกว่า 42,120 ฟรังค์ ต่อปี แม้ว่าจะไม่ได้จ่ายเบี้ยประกัน

ผู้มีสิทธิ์ขอรับเงินช่วยเหลือบุตร

1. ผู้ประกอบอาชีพทั้งที่เป็นลูกจ้าง และทำธุรกิจส่วนตัว
2. ผู้ได้รับสิทธิปกครองบุตร
3. กรณีที่พ่อและแม่จดทะเบียนสมรส ทั้งสองฝ่ายทำงาน ให้ฝ่ายที่มีเงินเดือนสูงกว่า เป็นผู้ที่ขอเงินช่วยเหลือนั้น
4. ในกรณีที่ไม่ได้ทำงาน และมีหลักฐานว่า มีรายรับตามใบแจ้งภาษีต่ำกว่า 42,120 ฟรังค์ต่อปี

จำนวนเงินที่จะได้รับ

1. เงินช่วยเหลือบุตร สามารถขอได้ตั้งแต่แรกเกิด จนถึงอายุครบ 16 ปี โดยจะได้รับเงินช่วยเหลืออย่างน้อยเดือนละ 200 ฟรังค์ ถ้าบุตรคนนั้นพิการไม่สามารถทำงานได้ จะได้รับเงินช่วยเหลือบุตรจนถึงอายุ 20 ปี

2. เงินช่วยเหลือการศึกษา ถ้าอยู่ระหว่างการศึกษาจะได้รับเงินช่วยเหลือ จนกว่าจะจบการศึกษา แต่ต้องมีอายุไม่เกิน 25 ปี โดยจะได้รับเงินช่วยเหลืออย่างน้อยเดือนละ 250 ฟรังค์

สถานที่ติดต่อขอรับเงินช่วยเหลือบุตร

1. การขอเงินช่วยเหลือบุตรนี้ ลูกจ้างจะต้องยื่นคำร้องต่อนายจ้างเพื่อให้นายจ้าง ติดต่อประสานงานกับกองทุนเงินช่วยเหลือบุตร
2. สำหรับผู้ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว ให้ติดต่อกับกองทุนเงินช่วยเหลือบุตร โดยตรง
3. สำหรับผู้ที่ไม่ได้ทำงาน และรายได้ต่ำกว่า 42,120 ฟรังค์ต่อปี สามารถติดต่อขอรับเงินช่วยเหลือโดยตรงที่ กองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ ในอำเภอที่อาศัยอยู่

กรณีที่บุตร อยู่ต่างประเทศ จะมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือนี้ไหม

ผู้ประกอบอาชีพชาวสหภาพยุโรป และชาวสมาคมการค้าเสรียุโรป มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือเมื่อ บุตรอาศัยอยู่ในประเทศกลุ่มสหภาพยุโรป (อียู- EU)และประเทศในสมาคมการค้าเสรียุโรป (เอฟต้า-EFTA)

8.11 การประกันอสังหาริมทรัพย์ และสังหาริมทรัพย์

ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ มีการประกันในรูปแบบต่างๆ อีกหลายประเภท ซึ่งบุคคลที่อาศัยในประเทศต้องเกี่ยวข้องและต้องทำประกัน ได้แก่ ประกันอสิงหาริมทรัพย์ เช่นบ้านพักอาศัย เมื่อเกิดความเสียหายจากอัคคีภัย จากอุทกภัยทุกประเภท การประกันสิงหาริมทรัพย์ จากการลักขโมย การประกันรถทุกชนิด

นอกเหนือจากนี้ ยังมีประกันชีวิต ประกันการเดินทาง หรือแม้ประกันกรณีที่มีเรื่องราวกับคู่กรณีที่ให้มีทนายความเป็นผู้ดำเนินเรื่องแทนทุกอย่าง ชีวิตในประเทศนี้จึงใช้การประกันอย่างฟุ่มเฟือย ด้วยหวังว่าจะเป็นหลักประกัน ให้เกิดความมั่นคงของสถานะทางเศรษฐกิจ แหละนี่คือชีวิตโดยปกติ

รายละเอียดปลีกย่อยของการประกันประเภทนี้ ขึ้นกับความต้องการของบริษัทประกันและผู้ทำประกัน ที่จะตกลงต่อกัน

เอกสารอ้างอิง

- *http://www.ahv-iv.info/ahv*
- *www.dsv.admin.ch/thema/Zulagen*

บทที่ 9

ระบบภาษีอากร

เมื่อเอ่ยถึงภาษี ทุกคนย่อมรู้จัก แต่ไม่ค่อยอยากสัมผัสสักเท่าไร เพราะเป็นเงินที่เราต้องจ่ายอย่างไม่ค่อยจะเต็มใจ เป็นเงินที่เราจะต้องจ่ายให้แก่รัฐ แต่นั่นหมายถึงว่าเราต้องมีรายได้ มีทรัพย์สิน ฝ่ายรัฐบาลจำเป็นต้องหารายได้ โดยการเก็บภาษีอากรทางตรง ทางอ้อม จากผู้มีรายได้หรือจากการใช้จ่ายของประชากร เพื่อนำไปใช้ในการบริหารประเทศ รักษาความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงของประเทศ มีเงินใช้จ่ายด้านการบริหารราชการ รักษาความสงบภายในและนอกประเทศรวมทั้งการทหาร รายจ่ายเหล่านั้นเกิดขึ้นเพื่อความผาสุกและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

นอกจากเงินภาษีจากรายได้ประชากรโดยตรง ยังมีภาษีรายได้จากทางอื่น ในทางอ้อม เช่น ในระบบเศรษฐกิจ จัดเก็บภาษีในการผลิตหรือการขายสินค้า เราเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากการซื้อ-ขายสินค้า ภาษีนี้ถูกรวมอยู่ในราคาสินค้า ที่ผู้ประกอบกิจการต้องนำส่งให้รัฐตามจำนวนที่ผู้ประกอบการเรียกเก็บจากผู้บริโภค

ไม่ว่าจะอยู่ในประเทศไหน เราก็ต้องเสียภาษีเพื่อรัฐบาลอย่างเสมอภาคกัน ผู้ที่มีรายได้สูงต้องจ่ายอัตราภาษีสูงกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ

สำหรับประเทศสวิตฯ ยังมีภาษีอีกหลายประเภท ที่เราคนไทยคงต้องแปลกใจ ว่ารัฐบาลมีวิธีเรียกเก็บภาษี มีวิธีที่จะหารายได้ทุกทาง เช่น ภาษีศาสนา เพื่อใช้บำรุงศาสนากิจ ภาษีจากสัตว์เลี้ยง โดยเฉพาะจากการเลี้ยงสุนัข เป็นต้น ภาษีรายได้สุทธิที่ต้องจ่ายให้ราชการหลายส่วน คือ ส่วนที่ต้องจ่ายแก่รัฐและอำเภอที่อยู่อาศัย ทั้งส่วนที่ต้องจ่ายให้แก่รัฐบาลกลาง อีกด้วย อัตราการเก็บภาษีในแต่ละรัฐไม่เท่ากัน เพราะแต่ละรัฐมีกฎหมายภาษีของตนโดยเฉพาะ (ประเทศสวิตเซอร์แลนด์มี 26 รัฐ และ 2,400 อำเภอ)

ถึงอย่างไรอัตราภาษีเงินรายได้สุทธิของประเทศสวิตฯ ก็ไม่สูงมากเท่ากับในหลายๆประเทศ

หน่วยงานจัดเก็บภาษี

บุคคลและนิติบุคคล จะต้องเสียภาษีเงินได้และภาษีทรัพย์สินให้แก่หน่วยงาน 3 หน่วย แยกเรียกเป็นเงินภาษีตามหน่วยงาน ดังนี้

- **ภาษีเพื่อรัฐและอำเภอ** (Kantons und Gemeindesteuern, Impôts contonal et communal, Imposte cantonali e comunali)
- **ภาษีเพื่อรัฐบาลกลาง** (Direkte Bundessteuern, Impôt fédéral direct, Imposta federale directta)
- **ภาษีศาสนา** (Kirchensteuer, Impôt ecclésiastique, Imposte ecclesiastiche)

จากแบบแสดงรายการภาษีรายได้ กรมสรรพากรจะคำนวณภาษีจากรายได้สุทธิ แล้วเรียกเก็บภาษีให้แก่หน่วยงานทั้งสามตามกฎหมายอัตราภาษี

ประเภทของภาษี

เพื่อความเข้าใจในระบบภาษี ขอแยกระบบภาษีตามการเรียกเก็บเป็น 2 ประเภท คือประเภทภาษีทางตรง และภาษีทางอ้อม

1. ภาษีทางตรง ได้แก่ภาษีเงินได้บุคคล และภาษีรายได้นิติบุคคล ผู้ที่ต้องเสียภาษี คือ

- บุคคลธรรมดา ที่พำนักอาศัยในประเทศ นานกว่า 30 วัน และมีรายได้จากการทำงาน
- บุคคลธรรมดา ที่พำนักอาศัยในประเทศ นานกว่า 90 วัน แม้ไม่มีรายได้ (ด้วยเหตุดังนี้ จึงมีชาวต่างชาติขอย้ายถิ่นไปอยู่เมืองไทย นำทรัพย์สินไปด้วย เพราะไม่ต้องเสียภาษีในประเทศไทย) หรือแม้จะอาศัยอยู่ต่างประเทศ แต่มีทรัพย์สิน มีบ้าน มีกิจการใดๆ ภายในประเทศสวิตฯ
- สำหรับเยาวชน แม้อายุยังไม่บรรลุนิติภาวะ แต่เมื่อมีรายได้ก็ต้องแจ้งเสียภาษีเช่นกัน
- นิติบุคคล ได้แก่ บริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด สมาคม มูลนิธิ

รายได้ใดบ้างที่ต้องเสียภาษี

ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ต้องแจ้งรายได้ ตามหมวดเหล่านี้คือ

- รายรับจากการทำงานเป็นลูกจ้าง รวมไปถึงรายรับที่เป็นเงินของขวัญจากนายจ้าง เงินทิป เป็นต้น
- รายรับจากการทำงานส่วนตัว รวมถึงรายได้ที่เป็นกำไรที่มาจากทรัพย์สินของบริษัท
- รายรับจากสังคมสงเคราะห์ เช่น เงินเดือนผู้สูงอายุ เงินชดเชยการเจ็บป่วยทุพพลภาพ
- รายรับจากทรัพย์สินที่เป็นสังหาริมทรพย์ และ อสังหาริมทรัพย์ เช่น ดอกเบี้ยเงินฝาก จากหุ้น หรือรายได้จากกรมธรรม์ประกันต่างๆ และถ้าแจ้งรายการภาษีเงินได้สมบูรณ์ถูกต้อง รัฐจะพิจารณาคืนภาษีจากดอกเบี้ยเงินฝากแก่ผู้เสียภาษี
- รายรับอื่นๆ เช่น เงินรางวัลลอตเตอรี่ เงินรางวัลอื่นๆ เป็นต้น

ก่อนจะคิดรายได้สุทธิเพื่อเสียภาษี มีการหักลดหย่อนเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้แก่ เงินกรมธรรม์ประกันชีวิตบางประเภท เงินประกันผู้สูงอายุ เงินประกันสะสมจากการทำงาน เงินจ่ายชดใช้หนี้สินส่วนตัว หักเงินรายได้บางส่วนกรณีที่สามีภรรยาทำงานทั้งสองคน เงินลดหย่อนรายจ่ายส่วนตัวของภรรยาหรือสามี และของบุตร รวมถึงเงินที่ใช้เลี้ยงดูมารดา บิดาซึ่งไม่สามารถเลี้ยงดูตนเองได้ (ส่วนนี้น่าสนใจ สำหรับผู้ที่จำเป็นต้องส่งเงินให้แก่พ่อแม่ ทางเมืองไทย ถ้ามีหลักฐานแสดงความจำเป็น สามารถนำเงินบางส่วนที่จ่าย มาลดหย่อนเงินรายได้ก่อนหักภาษี จะเป็นจำนวนเท่าใดต่อปี ให้หาข้อมูลจากรัฐนั้นๆ หรือสอบถามโดยตรงที่กรมสรรพากรสำหรับรัฐเบิร์น ถ้าจ่ายเพื่อพ่อแม่เกิน 4,600 สวิสฟรังค์ต่อปี จะได้รับการลดหย่อนภาษี)

2. ภาษีทางอ้อม เรียกเก็บจากธุรกิจ จากระบบเศรษฐกิจต่างๆ จากสินค้าซึ่งผู้ซื้อต้องจ่าย เพราะรวมอยู่ในราคาสินค้านั้น ได้แก่

- ภาษีมูลค่าเพิ่ม
- ค่าธรรมเนียม ในรูปของภาษีอากร
- ภาษีสรรพสามิต บุหรี่ ยาสูบ
- ภาษีน้ำมัน
- ภาษียานยนต์
- ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ภาษีศุลกากรสินค้าผ่านแดน

ภาษีมูลค่าเพิ่ม

คำซึ่งคนไทยเรียกติดปากว่า แวต VAT (Value-Added Tax) เป็นภาษีที่ผู้บริโภคจ่ายรวมอยู่ในราคาสินค้า ไม่ว่าจะเป็นของกิน อาหาร เครื่องดื่ม ยารักษาโรค และที่เป็นของใช้ เช่นเครื่องนุ่งห่ม หรือค่าบริการทั้งหลาย แม้ค่าโดยสาร ค่าปรึกษาทนาย และอีกสารพัดในการบริการ

ค่าภาษีที่ผู้ให้บริการรับจากลูกค้า จะต้องนำส่งให้แก่รัฐตามจำนวน แต่สำหรับผู้ค้าสามารถจะขอลดหย่อนภาษีมูลค่าได้ โดยการคำนวณภาษีมูลค่าของสินค้าที่ซื้อมารวมถึงมูลค่าส่วนประกอบอื่นๆในการดำเนินการหักลบกับภาษีมูลค่าในการขาย เป็นส่วนต่างที่นำจ่ายให้แก่รัฐ

กรณีที่บริษัทหรือร้านค้านั้นมีมูลค่าการขายต่ำกว่า 100,000 สวิสฟรังค์ ต่อปี มีสิทธิยกเว้นการจ่ายภาษีมูลค่าเพิ่ม และในทางตรงข้ามย่อมไม่มีสิทธิขอหักภาษีมูลค่าเพิ่มจากสินค้าที่ซื้อมานั้น

ภาษีมูลค่าเพิ่มในประเทศสวิตฯ สูงสุด 8% ยกเว้นในบางรายการและบางประเภท เช่นค่าที่พักพร้อมอาหารเช้า (B&B) ค่าเช่าอาคารที่พักท่องเที่ยว ที่มีค่า ระหว่าง 2.5 – 3.8 %

เงินรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มนี้ ในปี ค.ศ. 2011 รวมประมาณ 21,7 พันล้านสวิสฟรังค์ รัฐบาลสวิสใช้เงินจำนวนนี้กว่า 23% เพื่อการจ่ายเงินเดือนผู้สูงอายุ ผู้ทุพพลภาพ จ่ายชดเชยค่าประกันเจ็บป่วยแก่ผู้มีรายได้น้อย และอีกส่วนใหญ่เพื่อใช้จ่ายในโครงการสร้างคมนาคม เช่นทางรถไฟ และนี่เป็นเหตุหนึ่งซึ่งทำให้การรถไฟสวิสสามารถพัฒนาประสิทธิภาพอย่างดียิ่ง

การจ่ายเงินเดือนผู้สูงอายุเป็นภาระใหญ่ของรัฐ เพราะมีผู้สูงอายุจำนวนมากขึ้น และมีแนวโน้มว่าอายุยืนมากขึ้น รัฐจำเป็นต้องหาหนทางที่จะเก็บภาษีทางอ้อม ประเภทต่างๆข้างต้น ซึ่งนอกจากภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วที่เป็นหลักอีกคือ ภาษียาสูบ ภาษีน้ำมัน ภาษีแอลกอฮอล์ ภาษีสินค้าฟุ่มเฟือย ประเภทน้ำหอม รถยนต์ สนามม้า สนามกอล์ฟ เป็นต้น

ภาษีทรัพย์สิน

รายการการเก็บภาษีดังกล่าวข้างต้น เป็นภาษีเพื่อรัฐบาลกลางและเพื่อรัฐกับอำเภอด้วย แต่สำหรับรัฐและอำเภอ ยังเรียกเก็บภาษีจากทางอื่นๆอีก ได้แก่ ทรัพย์สินในส่วนที่เป็นเงินสด เงินในธนาคาร เงินใบหุ้น เงินที่รับคืนจากประกันเมื่อครบสัญญา ภาษียานยนต์ ภาษีจากทรัพย์สิน เช่น ที่ดิน ทรัพย์สินในบริษัท หรือในการทำเกษตรกรรม ยกเว้นทรัพย์สินที่เป็นของใช้ส่วนตัว และเครื่องใช้ในครัวเรือน

ภาษีมรดกและของขวัญ

รัฐบาลกลางไม่เรียกเก็บภาษีประเภทนี้ และในบางรัฐก็ยกเว้นการเก็บภาษีมรดก และภาษีของขวัญ (ให้ด้วยจิตเสน่หา) เช่นรัฐลูเซิร์น (LU) รัฐชวิทซ์ (SZ) การเสียภาษีเป็นการจ่ายครั้งเดียวเมื่อมีการโอนทรัพย์สิน แต่หลังจากที่รับมรดกมาแล้วทรัพย์สินมากขึ้น ย่อมต้องนำมูลค่าทรัพย์สินนั้นมาแจ้งเสียภาษีประจำปีต่อไป

การเสียภาษีประเภทอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการยื่นแบบแจ้งรายได้ ได้แก่

ภาษีที่ดิน

หลายรัฐและอำเภอ เรียกเก็บภาษีประจำปี จากผู้มีที่ดิน โดยคิดจากราคาประเมินที่รัฐกำหนด หลายคนจึงเลือกที่พักอาศัย หรือซื้อที่ดินในเขตที่ยกเว้นภาษีที่ดิน แต่ก็ทำให้ราคาที่ดินและแม้ค่าเช่าบ้านในบริเวณนั้นสูงกว่าที่อื่น เป็นสัดส่วนตามความต้องการ

ภาษีสุนัข

เท่าที่ทราบ ในยุโรปมีเพียงประเทศสวิตฯ เยอรมันและออสเตรียที่ยังเก็บภาษีการเลี้ยงสุนัข ประเทศอื่นๆก็เคยเก็บ แต่ได้ยกเลิกแล้ว

ภาษีสุนัขนั้น อาจไม่มาก อยู่ระหว่าง 50-200 สวิสฟรังค์ ต่อปี ขึ้นกับรัฐและอำเภอ ซึ่งแม้จะอยู่รัฐเดียวกัน แต่แต่ละอำเภอก็เรียกเก็บไม่เท่ากัน และยังขึ้นกับขนาดและน้ำหนักของสัตว์เลี้ยงนั้นด้วย

เงินภาษีนี้นำมาดูแลการบริการถังใส่มูล และถุงพลาสติคซึ่งมีวางอยู่ทั่วไป ค่าทำความสะอาดถัง หรือแม้ถนนหนทาง ซึ่งตามความจริงแล้วค่าใช้จ่ายเหล่านี้สูงกว่ารายรับ นั่นหมายความว่าเราผู้เสียภาษีทุกคนก็มีส่วนช่วยจากการเลี้ยงดูสุนัขเหล่านี้เช่นกัน

มีข้อยกเว้นภาษีสำหรับสุนัขของคนตาบอดและสุนัขของหน่วยกู้ภัย

ภาษีนักท่องเที่ยว

สวิตเซอร์แลนด์ ดินแดนแห่งการท่องเที่ยว ภูมิประเทศสวยงาม นักท่องเที่ยวปีละหลายล้านคน นอกจากจับจ่ายใช้สอย ซื้อสินค้ายี่ห้อสวิส ซื้อของฝาก และทั้งกินอยู่ ได้ภาษีทางอ้อม แล้วรัฐก็ยังขอมีรายได้จากที่พักเป็นภาษีโดยตรงอีกส่วนหนึ่ง คล้ายค่าหัว นั่นคือภาษีที่พักค้างคืน (Kurtaxe, Taxe de séjur, Tasse di soggiorno) ซึ่งคิดเป็นอัตราต่อวันต่อคน ระหว่าง 2-4 สวิสฟรังค์ ขึ้นกับกฎหมายของอำเภอนั้นๆ เพื่อนำเงินรายได้ไปใช้จ่ายในการกิจการที่เกี่ยวข้อง หรือการจัดงานส่งเสริมการท่องเที่ยวและงานอื่นๆที่จะดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ไม่ใช่เฉพาะโรงแรมหรือโมเต็ล แต่ในเมืองท่องเที่ยวหลายแห่ง ถ้าเราให้ที่พักค้างคืน แก่เพื่อนหรือผู้ใดที่มาจากอำเภออื่น เราก็ต้องแจ้งอำเภอและเสียค่าภาษีประเภทนี้เช่นกัน

ภาษีรายได้หัก ณ ที่จ่าย

(Quellensteuer, Impôt à la source, Imposta alla fonto)

ผู้ที่จะถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย ได้แก่ ชาวต่างชาติ บุคคลรวมถึงนิติบุคคล ที่ยังไม่ได้รับสิทธิพำนักถาวร (ประเภท ซี) มีบุคคลหลายอาชีพซึ่งมาทำงานชั่วคราว สำหรับคนไทย ที่มาเป็นลูกจ้างชั่วคราว เช่น พ่อครัว แม่ครัว หมอนวดแผนโบราณ ศิลปิน นักเต้น รวมไปถึงลูกจ้างที่ข้ามชายแดนเข้ามาทำงานประจำ หรือเข้ามาเฉพาะวันสุดสัปดาห์ บุคคลเหล่านี้ จะถูกหักภาษีจากเงินเดือนโดยตรง นายจ้างมีหน้าที่นำเงินภาษีส่งรัฐซึ่งรวมภาษีทั้งสามหน่วยงานคือภาษีรัฐบาลกลาง ภาษีรัฐและอำเภอ และอาจจะรวมถึงภาษีศาสนาด้วย

สำหรับคนไทยที่สมรสกับชาวสวิส หรือชาติอื่นที่มีสิทธิพำนักในสวิตฯ แม้ว่าตนเองยังไม่ได้รับสิทธิพำนักถาวร (ใบพำนัก ซี) จะไม่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย รายได้นั้นจะนำไปรวมกับสามีหรือภรรยา ในการแจ้งรายการเสียภาษีตามปกติ

ภาษีศาสนา

ในเมืองไทย มีพุทธศาสนิกชนประมาณ 95% ซึ่งช่วยกันทำนุบำรุงศาสนา โดยถวายปัจจัยตามจิตศรัทธา ตามสมัครใจ แต่จริงๆแล้ว เงินบำรุงวัด บางส่วนมาจากเงินภาษีทั่วไป ผ่านกรมศาสนา ซึ่งดูแลศาสนกิจในประเทศ ในขณะที่หลายๆประเทศต้องจัดเก็บเงินภาษีศาสนา โดยตรงจากรายได้สุทธิ เพื่อใช้ทำนุบำรุงศาสนกิจ เช่นเงินเดือนบาทหลวง ค่าดูแลอาคารสถานที่ โบสถ์ สุสาน เป็นต้น

ศาสนาที่จะได้รับการดูแลจากรัฐ ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ คือ คริสต์ศาสนา นิกายต่างๆ บางรัฐยังยอมรับศาสนายูดาห์ ของชาวยิวด้วย (ได้แก่รัฐบาเซิล ฟรีบูร์ก และซังกัล) นับตามสถิติ ปี ค.ศ. 2012 มีผู้นับถือศาสนาคริสต์นิกายต่างๆ ประมาณ 65% ที่ไม่นับถือศาสนาใด อีกประมาณ 21.4% และที่นับถือศาสนาอื่นๆรวมประมาณ 12.2%

นอกจากนี้ ยังมีบางรัฐซึ่งไม่บังคับการจ่ายภาษีศาสนา นอกจากจะสมัครใจ ได้แก่รัฐ นอยซาเทล เจนีวา และทิชิโน

การนับถือศาสนาเป็นเสรีภาพของประชากร ที่สามารถเลือกได้ตามประสงค์ เราชาวไทยซึ่งนับถือศาสนาพุทธ สามารถแจ้งในแบบฟอร์มการเสียภาษี ว่าตนนับถือศาสนาพุทธ จะได้รับการยกเว้นภาษีศาสนา และคิดว่าอีกกว่า 30% ที่ไม่มีศาสนาหรือนับถือศาสนาต่างๆ คงไม่ได้เสียภาษีศาสนาเช่นกัน

การจ่ายภาษีล่วงหน้า

หลักการเรียกเก็บภาษีของรัฐ จะเป็นการเรียกเก็บภาษีในปีปัจจุบัน โดยคิดอัตราภาษีค่าประเมิน ตามฐานรายได้ของปีก่อนหน้านั้น แล้วทยอยส่งบิลเป็นรายสามเดือน สี่เดือน หรือหกเดือน ขึ้นกับนโยบายของแต่ละรัฐ หลังจากปีนั้นผ่านไปประมาณ 3 เดือน ผู้เสียภาษีต้องส่งแบบรายการแจ้งภาษี รัฐจึงนำมาคิดค่าภาษีตามจริง แล้วเรียกเก็บอีกครั้งในกรณีที่ยังไม่ครบ หรือจ่ายคืนให้กรณีที่ได้รับเกินจริง พร้อมดอกเบี้ย

สำหรับบางคนที่มีเงินเพียงพอ ถ้าสามารถจ่ายค่าภาษีล่วงหน้าได้มากกว่าที่รัฐเรียกเก็บ เป็นวิธีหนึ่งของการหารายได้ เพราะจะได้รับเงินคืนพร้อมดอกเบี้ย ซึ่งสูงกว่าที่ได้รับจากธนาคารหลายเปอร์เซ็นต์

หน้าที่ของประชาชน คือการเสียภาษีให้แก่รัฐบาล เพื่อนำกลับมาใช้จ่ายเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีภายในประเทศต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- *http://www.estv.admin.ch/dokumentation/*
- *http://www.bfs.admin.ch/bfs/portal/de/index/themen/05/01/blank/key/religione*

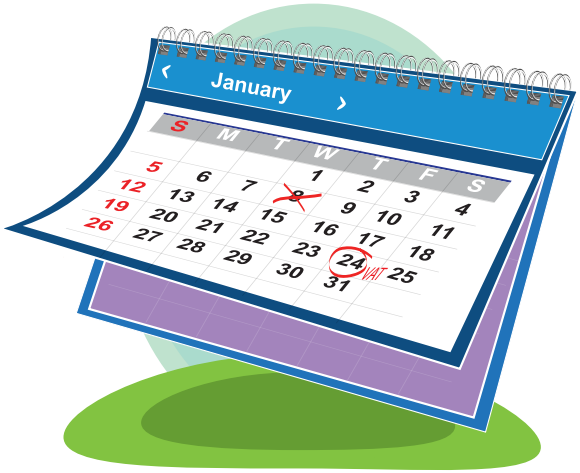

บทที่ 10

เตรียมย้ายกลับเมืองไทย

เมื่อจากบ้านเกิดเมืองนอนมาใช้ชีวิตอยู่ต่างประเทศเป็นเวลานาน ได้ทำมาหากินสร้างครอบครัว จนถึงวัยใกล้เกษียณ หรืออยู่ในวัยเกษียณแล้ว จึงมีหลายคน หลายคู่ ที่นึกถึงการกลับไปใช้ชีวิตในบั้นปลายอย่างมีความสุข ที่ประเทศไทยอีกครั้ง เราคงไม่สามารถเก็บเสื้อผ้ายัดใส่กระเป๋าแล้วเดินทางได้เลย และหากมีสามีชาวสวิสติดตามไปอยู่ด้วย จึงจำเป็นต้องตระเตรียมหลายๆอย่างมากขึ้นกว่าการกลับไปคนเดียว ก่อนจะกลับควรวางแผนล่วงหน้าอย่างน้อย 1 - 2 ปี

วางแผนอย่างไร

จากการสอบถามผู้ที่กลับไปแล้ว และอีกกลุ่มซึ่งอยากไปแต่ยังรอให้ทุกอย่างพร้อมเสียก่อน มีข้อมูลพอจะสรุปได้ดังจะเล่าให้ฟังกัน และคงจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่จะพาคู่สมรสชาวสวิสติดตามไปอยู่ประเทศไทยด้วย หาคำตอบเหล่านี้ ให้ตัวเอง

ทำไมจึงจะกลับไปอยู่เมืองไทย....

- เพื่อกลับไปดูแลแม่ พ่อและอยู่ใกล้ชิดญาติ
- เพื่อจะได้ไม่ต้องเสียภาษีและค่าประกันสารพัด
- เพื่อติดตามสามีเพราะเขาอยากไปมาก
- เพื่อหนีอากาศหนาว

เรามีความคาดหวัง ว่า....

- ทำให้ครอบครัวที่เมืองไทยมีความสุข
- มีเงินใช้ เพราะค่าครองชีพต่ำ
- สามีพอใจ
- มีสายลม แสงแดดตลอดปี
- อาหารอร่อยมีทุกอย่างให้เลือก

เมื่อได้คำตอบ ว่าเราจะกลับไปแน่แล้ว ขั้นต่อไปคือเราจะ**เตรียมการก่อนย้ายกลับ**

สิ่งที่เราต้องเตรียมนั้น แบ่งเป็นการเตรียมในประเทศที่กำลังจะจากไป และในประเทศที่จะไปอยู่ นั่นคือการเตรียมตัวในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และในประเทศไทย

การเตรียมตัวที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

1. เตรียมใจ

เราคงต้องเตรียมกันไว้ก่อนเนิ่นๆ เลยทีเดียว ทุกคนคงไม่ลืม เมื่อพวกเราย้ายมาอยู่สวิตฯ ใหม่ๆ ต้องปรับตัวและปรับใจ ต้องพึ่งสามีมากมายขนาดไหน คุยกับใครก็ไม่รู้เรื่อง อาหาร อากาศ แทบทุกอย่างไม่เหมือนบ้านเราเลย เมื่อคนสวิส จะย้ายไปอยู่เมืองไทย ก็ทำนองเดียวกัน เขาก็ต้องปรับตัว ควรจะแนะนำให้เขาเรียนภาษาไทยด้วย การไปอยู่และใช้ชีวิตประจำที่นั่น ไม่เหมือนกับการไปเที่ยวในระยะเวลาสั้นๆ สังคมไทย มีญาติพี่น้องเข้ามาเยี่ยมเยียนบ่อยๆ อยากมาก็พากันมา ไม่มีการขออนุญาตหรือนัดหมาย เรื่องเล็กๆน้อยๆ ก็อาจจะเป็นปัญหาได้ ถ้าเราไม่อธิบายให้เขาเข้าใจ ภรรยาไทย ทำหน้าที่เป็นสื่อกลาง ดั่งสะพานทอดข้ามให้คนสองวัฒนธรรม เกิดความเข้าใจในกันและกัน คนไทยเราโชคดีที่เป็นชาว **"ไม่เป็นไร"** เป็นคนสุขง่าย ไม่ช่างกังวลมากนัก มีงานวิจัยหลายชิ้นระบุว่า คนรุ่นใหม่ เมื่อเกษียณจากงาน พวกเขาต้องการจะย้ายบ้านย้ายเมือง ก็ต้องเตรียมใจที่จะปรับตัวครั้งใหญ่ ในวิถีการดำเนินชีวิตในอนาคตอันใกล้นี้

สำหรับคู่ชีวิตชาวสวิส ให้เขาหาข้อมูลการเตรียมตัว เตรียมใจ ย้ายไปอยู่นอกประเทศ ได้ที่

Eidgenössisches Departement für auswärtige Angelegenheiten

Politische Abteilung VI, Schweizer in Ausland

Reisehinweise und Krisenmanagement

Bundesgasse 32

CH - 3003 Bern

Tel. +41 (0) 31 322 24 39

E-Mail: pa-6reisehinweise@eda.admin.ch

www.eda.admin.ch/eda/de/home/doc/publi/ptrali.html

2. เตรียมด้านการเงิน

วางแผนเป็นรูปธรรม รู้จำนวนเงินเกษียณบำเน็ญ บำนาญ เงินสะสมที่จะได้รับ หรือแม้เงินที่ออมไว้ เพื่อชีวิตที่สุขสบายในวัยเกษียณอายุ ที่จะหยุดทำงานก็สำคัญ เพราะเกี่ยวข้องโดยตรงกับจำนวนเงินที่จะได้รับ ทั้งนี้ควรที่จะไปติดต่อสำนักงานสวัสดิการผู้สูงอายุ และสวัสดิการเงินสะสม จากการทำงานล่วงหน้าอย่างน้อย 3 เดือน มีหนังสือคำร้องให้เจ้าหน้าที่ คำนวณจำนวนเงินเกษียณ หรือเงินสะสมที่จะได้รับ เมื่อไม่ทำงานแล้ว หรือเมื่อจะเกษียณ

เมื่ออายุยังไม่ครบตามสิทธิ์ที่จะได้รับเงินเกษียณ เราควรจะจ่ายเงินประกันผู้สูงอายุต่อไปได้ เพียงปีละ 480 ฟรังค์ต่อคน คุ้มมาก เพราะตอนอายุครบเกษียณ 64 ปี (ผู้ชาย 65 ปี) เราได้รับมากกว่าที่จ่ายไปหลายเท่า ทำให้เรามีหลักประกันในชีวิต (เกี่ยวกับเงินเกษียณ และเงินสะสม ดูในบทที่ 8 กฎหมายการประกันสังคม)

ค่าครองชีพในประเทศไทยต่ำกว่าที่สวิตฯ แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่ที่ "วิถีความเป็นอยู่" ของแต่ละคน

เรื่องเงินทั้งคู่ต้องปรึกษากันให้เข้าใจแจ่มแจ้งโปร่งใส จะรับเป็นเงินบำนาญทุกเดือนตลอดชีวิต หรือ เอาเงินไปหมดครั้งเดียว ไม่มีใครรู้ดีกว่าตัวคุณ

หลายคนเคยเป็นสมาชิกสมาคมหญิงไทยฯ แต่ย้ายกลับไปอยู่บ้านเรา ฝากบอกมาว่า การรับเงินไปหมดนั้นเสี่ยงมาก ไม่กี่ปีทำให้หมดตัวได้

3. สุขภาพ

มีโรคที่ต้องรักษาต่อเนื่องอะไรบ้าง เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ และยาที่ต้องกิจเป็นประจำ ปรึกษาแพทย์ที่สวิตฯ ศึกษาหาข้อมูลแนวทางการรักษาต่อในประเทศไทย

4. วีซ่า

สำหรับผู้ที่มีสามีสัญชาติสวิส ติดตามไปอยู่ด้วย สิ่งที่สำคัญอีกอย่างคือเรื่อง วีซ่า

ก่อนเดินทางไปพำนักในประเทศไทย จะต้องทำคำร้องขอวีซ่า Non-Immigrant Visa "O" (90 วัน) เมื่อเข้าประเทศไทยแล้วจึงไปขอวีซ่าพำนักประเภท Non-Immigrant Visa "O-A" ซึ่งอนุญาตให้พำนักได้นาน 365 วัน

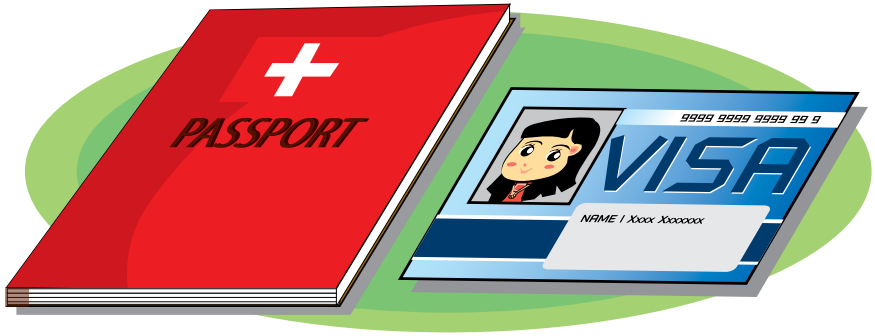

วีซ่าพำนักสำหรับชาวสวิส มี 2 ประเภท คือ

1. วีซ่าคู่สมรสของชาวไทย วีซ่านี้อนุญาตให้อยู่ในประเทศได้ 365 วัน โดยสามารถขอต่ออายุได้ปีต่อปี คุณสมบัติของผู้ที่สามารถขอวีซ่านี้ ได้แก่

- มีหลักฐานแสดงความสัมพันธ์ นั่นคือ ทะเบียนสมรส ทั้งนี้ต้องมีความสัมพันธ์กันทางนิตินัย และพฤตินัย คือ ต้องอยู่กินฉันท์สามีภรรยา
- ฝ่ายสามีซึ่งเป็นคนต่างด้าวนั้น ต้องมีรายได้เฉลี่ยไม่น้อยกว่าเดือนละ 65,000 บาท หรือมีบัญชีเงินในประเทศไทยคงอยู่ในบัญชีย้อนหลัง 6 เดือน ไม่น้อยกว่า 800,000 บาท

ผู้ที่จดทะเบียนสมรสในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ก่อนขอวีซ่าให้คู่สมรสติดตามไปอยู่ประเทศไทย กรุณาแจ้งเจ้าพนักงาน ที่ประเทศไทยด้วยว่าแต่งงานแล้ว อย่าจดทะเบียนที่ประเทศไทยอีก เพราะจะเป็นการจดทะเบียนซ้อน จะมีการตรวจสอบข้อเท็จจริง บางวัน อาจจะมีข้าราชการของ ตม. มาเยี่ยมที่บ้านโดยไม่ได้บอกล่วงหน้า เหมือนที่สวิตฯ อยากรู้ว่าอยู่ด้วยกันไหม

2. วีซ่าเพื่อขอเข้ามาใช้ชีวิตในบั้นปลาย หรือที่เรียกว่า Retirement Visa วีซ่านี้ สำหรับคนต่างชาติที่อายุ 50 ปีขึ้นไป ซึ่งประสงค์จะเดินทางเข้าประเทศไทยเพื่อพักผ่อน จะได้รับอนุญาตให้พำนักในราชอาณาจักรได้ไม่เกิน 1 ปี (Non-Immigrant Visa "O-A" Long Stay) และไม่ได้รับอนุญาตให้ทำงาน ในระหว่างที่พำนักในประเทศไทย

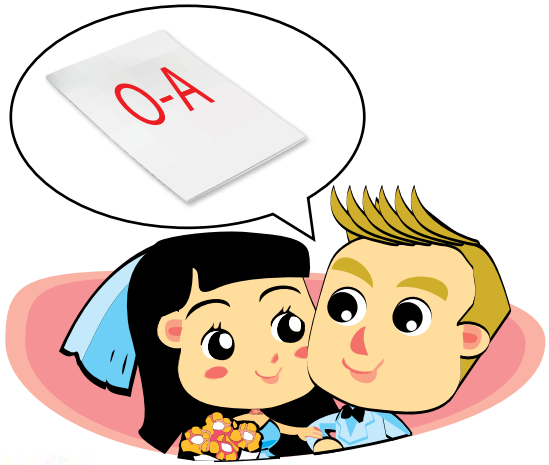

คุณสมบัติของผู้ที่สามารถขอรับการตรวจลงตรา

- คนต่างด้าวทุกสัญชาติ อายุ 50 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป (นับถึงวันยื่นคำร้อง)
- ไม่เป็นบุคคลต้องห้ามเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร
- ไม่มีประวัติที่เป็นภัยต่อความมั่นคง ทั้งต่อประเทศไทย และประเทศที่ตนมีสัญชาติหรือประเทศที่ตนมีถิ่นพำนัก
- มีสัญชาติหรือมีถิ่นพำนักถาวรในประเทศที่ตนยื่นคำร้อง
- ไม่เป็นโรคต้องห้ามตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2535) ได้แก่ โรคเรื้อน วัณโรคในระยะอันตราย โรคเท้าช้าง โรคยาเสพติดให้โทษ โรคซิฟิลิส ระยะที่ 3

สถานที่ยื่นคำร้อง

ยื่นคำร้องได้ที่สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ของไทยในประเทศที่มีถิ่นพำนักเท่านั้น

เอกสารประกอบการยื่นคำร้อง

- หนังสือเดินทางที่มีอายุใช้ได้ไม่น้อยกว่า 18 เดือน
- แบบฟอร์มการขอรับการตรวจลงตรา พร้อมรูปถ่าย และแบบฟอร์มประวัติส่วนตัว จำนวน 3 ชุด (ขอรับแบบฟอร์มได้จากสถานทูตหรือสถานกงสุล)
- หลักฐานด้านการเงิน ได้แก่ สำเนาบัญชีเงินฝากจำนวนเทียบเป็นเงินไทยไม่น้อยกว่า 800,000 บาท หรือหนังสือรับรองรายได้เงินบำนาญ (ฉบับจริง) เดือนละไม่น้อยกว่า 65,000 บาท

กรณีแสดงสำเนาบัญชีเงินฝาก ให้แสดงหนังสือรับรองจากธนาคารฉบับจริงด้วย (หมายเหตุ ในการแสดงหลักฐานด้านการเงินนั้น ผู้ร้องอาจแสดงหลักฐานบัญชีเงินฝากหรือการมีรายได้ในประเทศที่ตนมีสัญชาติหรือประเทศที่มีถิ่นพำนักก็ได้ไม่จำเป็นต้องเป็นบัญชีเงินฝากในประเทศไทย)

- ใบรับรองการสอบประวัติอาชญากรรม (Criminal Record) จากประเทศที่ตนมีสัญชาติหรือจากประเทศที่ตนมีถิ่นพำนัก (ใบรับรองอายุไม่เกิน 3 เดือน)
- ใบรับรองแพทย์จากประเทศที่ยื่นคำร้องที่แสดงว่าไม่เป็นโรคต้องห้ามตามกฎกระทรวงฉบับที่ 14 พ.ศ. 2535 (ใบรับรองมีอายุไม่เกิน 3 เดือน)
- ในกรณีมีความประสงค์จะนำคู่สมรสเข้ามาพำนักในราชอาณาจักร ให้แสดงหลักฐานทะเบียนสมรส ทั้งนี้ คู่สมรสจะได้รับการพิจารณาให้ได้รับการตรวจลงตราประเภทคนอยู่ชั่วคราว รหัส “O” พำนักได้ 3 เดือน แล้วไปขอต่อวีซ่าประเภท “O-A” ปีต่อปีในประเทศไทย ต่อไป

ค่าธรรมเนียมการตรวจลงตรา

Non-Immigrant Visa รหัส “O-A” (Long Stay) อายุวีซ่า 1 ปี ชนิดใช้ได้หลายครั้ง (multiple entries) ค่าธรรมเนียม 5,000 บาท

เมื่อได้วีซ่าแล้ว ถึงขั้นตอนต่อไป

การติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อแจ้งการย้ายออกนอกประเทศที่สำคัญมีดังต่อไปนี้

- สำนักทะเบียนราษฎร์ ของอำเภอที่อาศัยอยู่ (Gemeinde) เราต้องไปแจ้งเจ้าหน้าที่ว่า เราจะย้ายถิ่นฐานออกจากประเทศสวิตฯ ไปอยู่ที่ประเทศไทย โดยไม่กลับมาอีก (ไม่มีผลอย่างไรถ้าเราจะกลับมาเที่ยวพักผ่อน) ทางอำเภอจะคัดชื่อเราออกจากทะเบียนบ้าน ทางอำเภอจะมีหนังสือยืนยันการย้ายออก ซึ่งต้องเก็บไว้ เพราะเป็นหลักฐานในการดำเนินการเรื่องอื่นๆ ต่อไป
- แจ้งบริษัทประกันสุขภาพ ยกเลิกหรือยังคงไว้ ขึ้นกับความต้องการของผู้เอาประกัน
- สำนักงานสวัสดิการผู้สูงอายุ ควรไปติดต่อล่วงหน้าอย่างน้อย 3 เดือน ก่อนการเดินทาง เพื่อแจ้งว่า จะย้ายออกนอกประเทศ และขอให้ทางสำนักงานฯ ส่งเงินนี้ไปให้ที่ประเทศไทย ต้องเปิดบัญชีธนาคารชื่อของเราที่ประเทศไทย แจ้งเลขบัญชี นอกจากนี้อาจต้องทำเรื่องมอบอำนาจให้ญาติหรือเพื่อน ซึ่งมีถิ่นฐานอยู่ในสวิตฯ เป็นผู้ที่ทางสำนักงานฯจะติดต่อได้ ในกรณีที่ไม่สามารถติดต่อเราได้
- แจ้งธนาคาร ที่มีบัญชี หรือมีตู้เก็บทรัพย์สิน และอื่นๆ เรื่องย้ายที่อยู่
- ติดต่อที่ทำการไปรษณีย์ จะให้จัดการอย่างไร ในกรณีที่มีจดหมายส่งมาถึงเรา อาจมอบอำนาจให้ผู้อื่นดำเนินการ หรือจะให้ส่งจดหมายหรือเอกสารต่างๆ ไปถึงบุคคลที่เรามอบอำนาจให้
- สมาคม ชมรม นิตยสารต่างๆ ที่เป็นสมาชิกอยู่ ก็ต้องแจ้งยกเลิก

6. ติดต่อบริษัทส่งของ

เลือกบริษัทที่เขานำของออกจากท่าเรือในประเทศไทยให้ด้วย ดูสัญญาให้รอบคอบ บางคนเมื่อไปถึงประเทศไทยแล้ว เหตุการณ์ไม่เป็นไปตามสัญญาที่ตกลงกัน

การเตรียมตัวในประเทศไทย

1. การต่อวีซ่า

คำแนะนำขณะพำนักในประเทศไทย สำหรับผู้ที่ได้รับการตรวจลงตรา Non-Immigrant Visa รหัส “O-A” (Long Stay)

- คนต่างด้าวที่ได้รับการตรวจลงตราประเภท “O-A” (Long Stay) เดินทางเข้ามาในประเทศไทย เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง จะประทับตราอนุญาตให้อยู่ได้ไม่เกิน 1 ปี นับตั้งแต่วันที่เดินทางเข้า

- เมื่อเดินทางเข้ามาพำนักในประเทศไทยครบ 90 วัน จะต้องรายงานตนต่อเจ้าหน้าที่ และครั้งต่อไปต้องรายงานตนทุกๆ 90 วัน ต่อเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ณ ท้องที่ที่พักอาศัย หรือกรณีที่ไม่มีด่านตรวจคนเข้าเมือง ให้รายงานที่สถานีตำรวจในท้องที่ที่พักอาศัย

2. การรายงานตัว

การรายงานตนสามารถรายงานโดยส่งทางไปรษณีย์ มีข้อปฏิบัติดังนี้

1) ส่งแบบฟอร์มการรายงานตัว (แบบ ตม. 47) พร้อมด้วยสำเนาหนังสือเดินทางหน้าที่มีรูปถ่ายและรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลต่างด้าว และหน้าที่มีตราประทับขาเข้าครั้งล่าสุด

2) หากเป็นการรายงานตัวครั้งที่ 2 ขึ้นไป ให้แนบใบตอบรับการรายงานตัวครั้งก่อนมาแสดงด้วย

3) สอดซองเปล่าติดแสตมป์จ่าหน้าซองถึงตนเอง

4) ส่งเอกสารทั้งหมดมาทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ภายใน 7 วัน ล่วงหน้าก่อนครบกำหนดทุก 90 วัน มายัง งาน กก. 1 งานตรวจคนเข้าเมือง (120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ ซอย 7 หลักสี่ กรุงเทพฯ 10210) ทั้งนี้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจะส่งใบตอบรับไว้เป็นเอกสารอ้างอิงในครั้งต่อไป เมื่อพำนักในราชอาณาจักรครบ 1 ปี หากประสงค์จะพำนักอยู่ต่อไปให้ยื่นคำขออยู่ต่อที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง โดยแสดงหลักฐานการโอนเงินหรือการมีเงินฝากในประเทศไทย จำนวนไม่น้อยกว่า 800,000 บาท หรือหนังสือรับรองรายได้หรือบำนาญเดือนละไม่น้อยกว่า 65,000 บาท อย่างใดอย่างหนึ่ง หากมีคุณสมบัติครบถ้วนถูกต้อง จะได้รับอนุญาตให้อยู่ต่ออีกคราวละ 1 ปี

รายละเอียดขอเชิญดูในเว็ปไซต์ของสถานทูต (www.thaiembassybern.org)

สำหรบผู้ถือสัญชาติสวิส เมื่อเดินทางไปพำนักในประเทศไทยแล้ว ต้องไปรายงานตัวที่สถานทูตสวิสในกรุงเทพ และลงทะเบียนแจ้งที่อยู่ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของตน ที่จะได้รับข่าวสาร รักษาสิทธิในการลงคะแนนเสียง หรือการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร การไปต่ออายุหนังสือเดินทาง หรือกรณีที่มีเหตุฉุกเฉิน จะได้รับความช่วยเหลือสะดวกขึ้น ในทำนองเดียวกัน ชาวไทยในประเทศสวิตฯก็ต้องรายงาน ลงทะเบียนแจ้งชื่อที่อยู่ของตน ต่อสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น

3. ที่อยู่อาศัย

สิ่งสำคัญอื่นๆที่เราต้องเตรียมในการย้ายไปอยู่ประเทศไทย ได้แก่ ที่อยู่อาศัย สามี ภรรยา คงต้องคุยกัน ว่าจะไปอยู่ที่ไหนกันดี เรื่องที่ควรคิดให้รอบคอบก่อนการตัดสินใจซื้อบ้าน ได้แก่

- จะอยู่ที่บ้านเกิด หรือจะไปอยู่ที่จังหวัดอื่นที่มีสาธารณูปโภค ที่จำเป็นครบครัน
- สังคมสำหรับสามีชาวสวิส ความปลอดภัยในชุมชน สิ่งแวดล้อมอันสงบ ถ้าไปอยู่ในชุมชนบ้านเกิด จะมีอะไรให้เขาทำ เพื่อเป็นงานอดิเรก หรือสิ่งที่เขาชอบ เช่น สโมสรกีฬา มีที่ดินให้ทำสวน ให้ออกกำลังกาย มีชาวต่างชาติด้วยกันอยู่ใกล้ๆไหม เป็นต้น
- ไม่ควรไกลจากสถานรักษาพยาบาล สะดวกที่จะไปพบแพทย์

4. การประกันสุขภาพ

การประกันสุขภาพในประเทศไทย ขอแนะนำให้ไปหาบริษัทเพื่อขอทำประกันสุขภาพ ก่อนอายุ 60 ปี เมื่ออายุเกินกว่านั้น เขาจะไม่รับ อ่านข้อมูลให้ละเอียด ทำความเข้าใจ บางบริษัทจะไม่รักษาโรคที่เป็นอยู่ก่อน สำหรับภรรยาหรือสามี ในฐานะคนไทย เรามีสิทธิได้รับการรักษาขั้นพื้นฐานจากโรงพยาบาลของรัฐ ที่เรียกว่า บัตรทอง 30 บาทรักษาทุกโรค

สำหรับคนไทยที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ก็มีสิทธิรับเงินเบี้ยเลี้ยงชีพหรือเบี้ยยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ ติดต่อได้ที่ ที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขตในภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้าน (เบี้ยยังชีพ อายุ 60-69 ปี ได้รับเดือนละ 600 บาท อายุ 70-79 ปี ได้รับเดือนละ 700 บาท อายุ 80-89 ปี ได้รับเดือนละ 800 บาท และอายุ 90 ปีขึ้นไป ได้รับเดือนละ 1,000 บาท)

5. การเตรียมตัวเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้คู่ชีวิต

เราคงต้องมีหน้าที่ ดังที่สามีเคยทำเมื่อเราย้ายมาอยู่ที่สวิตฯ ด้วยเหตุในเรื่องของภาษา การติดต่อราชการและเอกสารต่างๆ เพราะเขาคงทำเองไม่ได้ เป็นหน้าที่สำคัญของเราที่จะต้องช่วยดำเนินการ ดังนั้นต้องเตรียมตัวให้พร้อม หาข้อมูลที่จำเป็นต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการต่ออายุวีซ่า การขอมีชื่อในทะเบียนบ้านสำหรับชาวต่างชาติ เป็นต้น นอกจากนี้การหาข้อมูลเกี่ยวกับองค์กร หน่วยงานต่างๆ ที่ให้ความช่วยเหลือคู่สมรสสองวัฒนธรรม รวมทั้งการติดต่อกับสถานเอกอัครราชทูตสวิส ในประเทศไทย

การเตรียมตัว เตรียมใจ ที่กล่าวมานี้ น่าจะพอให้คู่ชีวิต ไปเริ่มต้นใช้ชีวิตใหม่ ในสถานที่ใหม่ได้ง่ายขึ้น และประเทศไทยเมื่อตอนที่เราย้ายมากับวันนี้อาจไม่เหมือนกันนัก และการไปเที่ยวพักผ่อน เยี่ยมญาติๆ ที่เมืองไทยเป็นครั้งคราว ปีละครั้ง สองครั้ง ย่อมไม่เหมือนกับการไปอยู่แบบถาวรดังเช่นครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- *www.eda.admin.ch-Vertretungen*
- *http://www.eda.admin.ch/eda/de/home/reps/asia/vtha/embban/ausla.html*
- *http://www.consular.go.th*
- *หนังสือ “Ratgeber für Auslandschweizer” Eidgenössisches Departement für auswärtige Angelegenheiten , November 2009*

บทที่ 11

คำถามที่พบบ่อย

1. การเกณฑ์ทหารของเด็กสองสัญชาติ

ถาม: ดิฉันแต่งงานจดทะเบียนสมรสกับสามีชาวต่างชาติ และมีลูกชายด้วยกัน ลูกเกิดในต่างประเทศและได้แจ้งเกิดที่ประเทศไทยด้วย ลูกของดิฉันมีสองสัญชาติ ลูกเรียนและทำงานในต่างประเทศกลับมาเยี่ยมเมืองไทยปีละครั้ง ลูกชายต้องไปเกณฑ์ทหารหรือไม่ อย่างไร

ตอบ: สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคุ้มครองสิทธิประชาชนระหว่างประเทศ (สฝคป.)ขอเรียนแนะนำดังนี้

กรณีที่ลูกชายของคุณถือสองสัญชาติ คือ สัญชาติไทยและสัญชาติตามบิดาชาวต่างชาติ ตามกฎหมายไทยถือว่า บุตรของคุณยังถือสัญชาติไทย จึงมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายไทย กล่าวคือ ชายที่ถือสัญชาติไทยทุกคน ต้องเข้ารับการเกณฑ์ทหารตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 ซึ่งได้กำหนดให้ ชายที่มีสัญชาติไทยมีหน้าที่รับราชการทหารด้วยตนเองทุกคน โดยเมื่ออายุย่างเข้า 18 ปีในปีใดให้ไปแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกินปีนั้น ที่สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอที่บิดาหรือมารดามีภูมิลำเนา (กรณีของคุณ สามีเป็นต่างด้าวไม่มีที่อยู่ในราชอาณาจักรไทยให้ลงทะเบียนตามภูมิลำเนามารดา) หากผู้ใด

ไม่สามารถไปลงบัญชีทหารกองเกินด้วยตนเองได้ ก็สามารถให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและเชื่อถือได้ไปแจ้งแทนได้ ปกติจะเป็นพ่อแม่หรือญาติพี่น้อง โดยบอกตำหนิแผลเป็น ที่เห็นได้ง่ายชัดเจนเหนือเอวขึ้นไปของบุตรคุณให้ผู้แจ้งแทนทราบ เพื่อจะได้ไปแจ้งการลงบัญชีทหารกองเกินแทนได้ถูกต้อง เมื่อได้รับลงบัญชีฯแล้ว ทางอำเภอจะออกใบสำคัญ (แบบ สด. 9) มอบให้ผู้แจ้งแทน นำไปมอบให้แก่ลูกชายของคุณเก็บไว้เป็นหลักฐานต่อไป

บุคคลที่ลงบัญชีทหารกองเกินแล้ว เมื่อมีอายุย่างเข้า 21 ปีในปีพุทธศักราชใด ต้องไปแสดงตนเพื่อรับหมายเรียกที่สำนักงานเขต หรือที่ว่าการอำเภอท้องที่ซึ่งเป็นภูมิลำเนาทหาร (ปกติคือ ภูมิลำเนาของบิดาภายในพุทธศักราชนั้น แต่กรณีของคุณบิดาเป็นชาวต่างชาติ จึงใช้ภูมิลำเนาของมารดาได้) ซึ่งเมื่อรับหมายเรียกแล้ว จะต้องไปแสดงตน เข้ารับการตรวจเลือกตามวันเวลาและสถานที่ ที่กำหนดไว้ในหมายเรียกนั้น ยกเว้นบุตรของคุณขอผ่อนผันเนื่องจากกำลังศึกษาอยู่ในต่างประเทศ

ชายที่ถือสัญชาติไทยทุกคน ต้องเข้ารับการเกณฑ์ทหาร โดยมีสองวิธี คือ เข้ารับการ**เกณฑ์ทหารแบบปกติ หรือสมัครเข้ารับราชการ** แต่ถ้าเป็นผู้มีคุณวุฒิพิเศษ กฎหมายเปิดโอกาสให้สิทธิในการลดวันรับราชการได้ ทั้งนี้การขอสิทธิลดวันรับราชการทหาร ต้องนำหลักฐานแสดงคุณวุฒิพิเศษไปยื่นต่อคณะกรรมการตรวจเลือก ในวันตรวจเลือก โดยทำคำร้องไว้ กรณีที่บุตรของคุณถือสองสัญชาติเป็นผู้สำเร็จชั้นอุดมศึกษา หรือเป็นผู้สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ จะได้รับการลดหย่อนเหลือ 1 ปี จากกำหนด 2 ปี

สำหรับหลักฐานผ่านการเกณฑ์ทหาร (สด.43) นั้นถือว่ามีความจำเป็น การหลีกเลี่ยงการเกณฑ์ทหารจึงไม่แนะนำ

2. การทำใบรับรองของสามีต่างชาติ กรณีภรรยาชาวไทยซื้อที่ดิน

ถาม: เพื่อนของดิฉันจดทะเบียนสมรสกับสามีชาวต่างชาติตามกฎหมายต่างประเทศเมื่อ 15 ปีที่แล้ว และไม่ได้มาจดแจ้งการสมรสที่ประเทศไทย โดยยังคงใช้คำนำหน้าว่านางสาวและชื่อ-นามสกุลเดิม ต่อมาเมื่อ 10 ปีที่แล้ว เธอได้ซื้อที่ดินโดยใช้ชื่อของเธอเพียงคนเดียว จึงอยากปรึกษาว่า

1. เพื่อนของดิฉันยังสามารถทำใบรับรองจากสามี เพื่อนำไปใช้ยืนยันกับกรมที่ดินว่า เงินที่นำมาซื้อที่ดินเป็นสินส่วนตัวของเธอฝ่ายเดียวได้หรือไม่ และในกรณีที่สามีอยู่ต่างประเทศต้องนำเอกสารใดบ้างในการไปติดต่อกับสถานทูตเพื่อดำเนินการเรื่องดังกล่าว
2. เพื่อนของดิฉันจะต้องไปดำเนินการเปลี่ยนสถานะหรือจดทะเบียนสมรสที่ประเทศไทยหรือไม่ และหากเธอไม่ต้องการเปลี่ยนชื่อ-นามสกุล จะยังคงใช้ชื่อเดิมได้หรือไม่

ตอบ: สฝคป. ขอเรียนว่า

1. กรณีคนไทยที่มีคู่สมรสเป็นชาวต่างชาติ ไม่ว่าจะเป็นสามีภริยากันโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ตาม ในการซื้อที่ดินจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของกรมที่ดิน (หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0710/ว 792 ลงวันที่ 23 มีนาคม 2542) คือ คนไทยและคู่สมรสต่างชาติจะต้องยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรร่วมกันในหนังสือรับรองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ในวันจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ณ สำนักงานที่ดิน ว่าเงินทั้งหมดที่นำมาซื้อที่ดินเป็นสินส่วนตัวของคนไทยแต่เพียงฝ่ายเดียว มิใช่สินสมรส (กรณีเป็นสามีภริยาโดยชอบด้วยกฎหมาย) หรือยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรร่วมกันว่าเงินทั้งหมดที่นำมาซื้อที่ดิน เป็นทรัพย์ส่วนตัวของคนไทย แต่เพียงฝ่ายเดียว มิใช่ทรัพย์ที่ทำมาหาได้ร่วมกัน (กรณีไม่ได้เป็นสามีภริยากันโดยชอบด้วยกฎหมาย) กรณีที่คู่สมรสต่างชาติอยู่ต่างประเทศ และไม่สามารถไปบันทึกถ้อยคำในหนังสือรับรองได้ ให้คนต่างชาติไปติดต่อ เพื่อให้สถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลหรือโนตารีพับลิค บันทึกถ้อยคำคู่สมรสต่างชาติไว้ในหนังสือรับรอง แล้วให้คู่สมรสที่เป็นคนไทย ผู้จะซื้อที่ดินนำต้นฉบับหนังสือรับรองนั้น มามอบให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อทำการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมต่อไป

ระเบียบข้างต้นได้มีการบังคับใช้มาตั้งแต่ปี 2542 กรณีเพื่อนของคุณซื้อที่ดินมาเมื่อ 10 ปีที่แล้วภายหลังจดทะเบียนสมรสกับชาวต่างชาติ ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวก็ประมาณปี 2547 ที่ระเบียบมีการใช้บังคับแล้ว แต่เพื่อนของคุณไม่มีการปฏิบัติตามระเบียบนี้ จึงคาดได้ว่าเนื่องจากเพื่อนของคุณใช้นางสาวและชื่อ-นามสกุลเดิม และใช้สถานะโสด เพราะยังไม่มีการแจ้งเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนในประเทศไทย และขณะจดทะเบียนซื้อขายที่ดิน ไม่ได้แจ้งแก่เจ้าหน้าที่ว่าตนได้สมรสแล้ว เจ้าหน้าที่จึงไม่ได้ดำเนินการให้มีการรับรองว่าทรัพย์สินที่นำมาซื้อที่ดินเป็นสินส่วนตัวตามที่ระเบียบกำหนดไว้ ซึ่งในกรณีเช่นนี้จากแนวทางการพิจารณาของกรมที่ดิน การที่คนไทยซื้อที่ดินโดยแจ้งว่าเป็นโสด (มิได้แจ้งว่ามีคู่สมรสเป็นคนต่างชาติ) และไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าเงินที่นำมาซื้อที่ดินระหว่างสมรสกับคนต่างชาติเป็นสินส่วนตัวของตน จึงเข้าข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่าเป็นสินสมรส ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1474 เพื่อนของคุณจึงไม่สามารถไปดำเนินการเพื่อทำใบรับรองย้อนหลังว่า เงินที่นำมาซื้อที่ดินเป็นสินส่วนตัวได้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าเงินที่นำมาซื้อที่ดินนั้นเป็นสินส่วนตัวของตนเอง

2. ในกรณีที่เพื่อนของคุณจดทะเบียนสมรสกับสามีต่างชาติโดยถูกต้องตามกฎหมายของประเทศนั้นๆ แล้ว การสมรสย่อมมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายไทยด้วย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1459 โดยไม่ต้องจดทะเบียนสมรสกันตามกฎหมายไทยอีก แต่เพื่อให้ทางการไทยได้รับทราบถึงการสมรส เพื่อนของคุณจะต้องนำทะเบียนสมรสไปแสดงต่อนายทะเบียนที่สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอเพื่อขอเปลี่ยนแปลงสถานะครอบครัวหรือที่เรียกว่า “การบันทึกฐานะแห่งครอบครัว” ส่วนการที่เพื่อนของคุณต้องการใช้ชื่อ-นามสกุลเดิมต่อไปก็สามารถทำได้ ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนไปใช้นามสกุลของสามีแต่อย่างใด เพราะตามพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2548 คู่สมรสมีสิทธิใช้นามสกุลของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตามที่ตกลงกันหรือต่างฝ่ายต่างใช้นามสกุลเดิมของตนก็ได้

3. การจดทะเบียนสมรส และเอกสารที่ต้องใช้

ถาม: ดิฉันเคยแต่งงานกับคนไทยและได้จดทะเบียนหย่ากันแล้ว ขณะนี้ต้องการจะจดทะเบียนสมรสกับคนสวิส ในการจดทะเบียนสมรสจะต้องใช้ใบรับรองโสดหรือไม่ สามารถใช้เพียงใบหย่าได้หรือไม่

ตอบ: สฝคป. ขอเรียนว่า

ในการจดทะเบียนสมรสกับชาวต่างชาติ หากจดทะเบียนสมรสตามกฎหมายไทย ณ สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอ หรือสถานทูตไทยหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศ คู่สมรสฝ่ายที่เป็นคนไทยไม่จำต้องยื่นเอกสารใบรับรองโสด ส่วนกรณีที่เคยสมรสมาก่อนและได้หย่าขาดจากกันแล้วให้นำใบหย่าไปแสดงต่อนายทะเบียนด้วย กรณีนี้คุณจึงยื่นเฉพาะใบหย่าได้ แต่หากคุณจดทะเบียนสมรสตามกฎหมายสวิส ไม่ว่าจะยื่นคำขอจดทะเบียนที่สถานเอกอัครราชทูตสวิสประจำประเทศไทย หรือจดทะเบียนในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ คุณต้องยื่นเอกสารในส่วนที่เป็นใบรับรองโสดและใบหย่าด้วย โดยเอกสารทั้ง 2 ฉบับต้องแปลเป็นภาษาราชการของสวิตเซอร์แลนด์ ภาษาใดภาษาหนึ่ง ได้แก่ ภาษาเยอรมัน ภาษาฝรั่งเศส หรือภาษาอิตาเลียน และเอกสารนั้นต้องได้รับการประทับตราของอำเภอหรือได้รับการรับรองจากกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศด้วยจึงจะสามารถใช้ได้

ทั้งนี้ เมื่อคุณได้จดทะเบียนสมรสตามกฎหมายสวิสแล้ว ให้คุณนำหลักฐานการสมรสหรือใบทะเบียนสมรส มายื่นต่อนายทะเบียนอำเภอเพื่อบันทึกสถานะแห่งครอบครัวเป็นหลักฐานว่าได้สมรสแล้ว (เอกสารที่นำมายื่นต่อทางการไทยต้องแปลเป็นภาษาไทยและได้รับรองจากกรมการกงสุล)

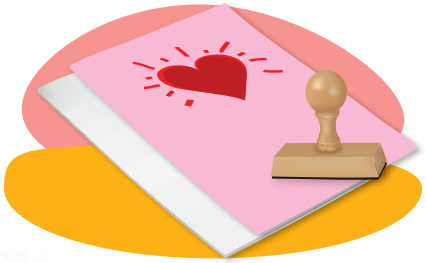

4. สิทธิที่จะได้รับจากการแต่งงานกับสามีชาวสวิส

ถาม: แฟนดิฉันเป็นชาวสวิส และเราวางแผนจะแต่งงานในปีหน้า ซึ่งเขาบอกว่าถ้าเราแต่งงานจดทะเบียนสมรสกัน วันใดที่เขาเสียชีวิต ดิฉันจะได้รับเงินเดือนจากรัฐบาลสวิส ดิฉันอยากทราบว่าเราจะต้องจดทะเบียนกันกี่ปี จึงจะได้รับสิทธิ์นี้ค่ะ ถามเพื่อรู้ค่ะ

ตอบ: ตามที่คุณได้เรียนปรึกษาเรื่องสิทธิของคุณที่จะได้รับจากการแต่งงานกับสามีชาวสวิส โดยเฉพาะในกรณีที่สามีเสียชีวิตนั้น สฝคป. ขอเรียนดังนี้

1. ในกรณีทั่วไป

ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ มีระบบประกันสังคมภาคบังคับ สำหรับบุคคลที่อยู่ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ โดยมีเงื่อนไขจะต้องส่งเงินเข้ากองทุนเป็นเวลา 12 เดือน จึงจะมีสิทธิร้องขอรับเงินบำนาญได้ ดังนั้นประชาชนในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จะมีสิทธิได้รับเงินบำนาญของผู้สูงอายุ และของคู่สมรสที่มีชีวิต โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

- ผู้ชายที่มีอายุ 65 ปี และผู้หญิงที่มีอายุ 64 ปี จะมีสิทธิได้รับเงินบำนาญผู้สูงอายุ
- เมื่อผู้ชายอายุครบที่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญ จะมีสิทธิได้รับเงินบำนาญช่วยเหลือสำหรับภรรยา ในกรณีที่ภรรยาเกิดในปี ค.ศ. 1941 หรือก่อนหน้านั้น และภรรยาเป็นผู้ไม่มีสิทธิ ได้รับเงินบำนาญอื่น โดยเงินบำนาญช่วยเหลือสำหรับภรรยา จะจ่ายให้เฉพาะในกรณีที่ภรรยาพำนักอาศัยอยู่ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ถ้าภรรยาไปอยู่ต่างประเทศ ภรรยาจะได้รับเงินนี้ ก็ต่อเมื่อภรรยาเป็นชาวสวิส หรือเป็นพลเมืองของสหภาพยุโรปหรือของประเทศที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทำความตกลงเรื่องหลักประกันสังคมไว้ ซึ่งประเทศไทยไม่ได้ทำความตกลงเรื่องหลักประกันสังคมกับประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ดังนั้น ถ้าคุณอาศัยอยู่ในประเทศไทยกับสามีก็จะไม่มีสิทธิได้รับบำนาญช่วยเหลือสำหรับภริยาในส่วนนี้

2. ในกรณีที่คู่สมรสเสียชีวิต

ในกรณีที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดถึงแก่กรรม คู่สมรสที่มีชีวิตอยู่ จะมีสิทธิได้รับเงินบำนาญที่จ่ายให้กับสามีหรือภรรยาหม้าย และบุตรของผู้ตาย ถ้าคุณไม่มีบุตรกับสามี และสามีคุณเสียชีวิตไป คุณจะมีเพียงสิทธิรับบำนาญสำหรับภริยาหม้ายเท่านั้น ถ้าคุณอายุเกิน 45 ปี หรือ แต่งงานจดทะเบียนสมรสมาอย่างน้อย 5 ปี อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่เงินบำนาญและเงินรายได้อื่นไม่เพียงพอกับการดำรงชีพ บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่และอาศัยในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จะมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือพิเศษเพิ่มเติม

กล่าวโดยสรุป ถ้าคุณและสามีชาวสวิสได้อาศัยอยู่ด้วยกัน นอกประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ในการขอรับเงินบำนาญในฐานะภรรยาของชาวสวิสจะมีข้อจำกัดที่คุณจะต้องพิจารณา คือ ในกรณีที่ยังไม่มีฝ่ายใดเสียชีวิต คุณเป็นภรรยาซึ่งเป็นพลเมืองของประเทศไทย ซึ่งประเทศสวิตเซอร์แลนด์ไม่ได้ทำความตกลงเกี่ยวกับหลักประกันสังคม จะไม่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญผู้สูงอายุ หรือเงินบำนาญช่วยเหลือสำหรับภรรยา แต่ในกรณีที่สามีของคุณเสียชีวิต คุณจะมีสิทธิได้รับเงินบำนาญในฐานะภรรยาหม้าย แม้ว่าคุณจะอาศัยอยู่ในประเทศไทย และยังคงสถานะเป็นพลเมืองของประเทศไทย ซึ่งไม่ได้ทำความตกลงเรื่องหลักประกันสังคมกับประเทศสวิตเซอร์แลนด์ก็ตาม นอกจากนั้นในกรณีที่สามีเสียชีวิต คุณยังมีสิทธิได้รับทรัพย์มรดกจากสามีและส่วนแบ่งสินสมรสตามที่กฎหมายไทยและกฎหมายสวิสกำหนด ขึ้นอยู่กับว่าทรัพย์สินอันเป็นมรดกนั้นตั้งอยู่ที่ประเทศใด อนึ่ง เงินที่สามีของคุณได้ส่งเข้ากองทุนประกันสังคมมาโดยตลอดนั้น คุณก็สามารถเรียกคืนได้ในฐานะที่เป็นมรดกของสามีที่เสียชีวิต จึงขอแนะนำให้คุณรวบรวมรายละเอียดและเอกสารที่เกี่ยวข้องตลอดจนหน่วยงานผู้รับผิดชอบเรื่องเงินเหล่านี้ เพื่อความสะดวกรวดเร็วหากมีความจำเป็นต้องดำเนินการต่อไป

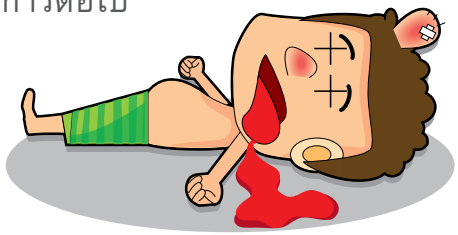

ข้อมูลที่ สฝคป. แจ้งให้คุณทราบนี้เป็นข้อมูลเบื้องต้นที่สามารถสืบค้นได้เพิ่มเติมจาก http://www.zas.admin.ch และ http://www.schweizer.com.au คุณควรตรวจสอบความถูกต้องและสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมจากนักกฎหมายของประเทศสวิตเซอร์แลนด์ หรือจากสำนักงานค่าสินไหมทดแทนของประเทศสวิตเซอร์แลนด์ (The Swiss Compensation in Geneva) อีกครั้งหนึ่ง

5. การได้สัญชาติสวิส เนื่องจากการสมรสกับสามีชาวสวิส

ถาม: ถ้าดิฉันแต่งงานและจดทะเบียนสมรสกับชาวสวิสแล้ว แต่ยังคงทำงาน(เพราะรับราชการ) อยู่ที่เมืองไทย ไม่สามารถยื่นคำร้องขอถือสัญชาติสวิสใช่หรือไม่

ตอบ: ตามที่คุณได้เรียนถามเรื่องการได้สัญชาติสวิส เนื่องจากการสมรสกับสามีชาวสวิสนั้น สฝคป. ขอเรียนดังนี้

โดยหลักนั้นชาวต่างชาติที่สมรสกับชาวสวิส จะไม่ได้สัญชาติสวิสโดยผลของการสมรสโดยอัตโนมัติ แต่คู่สมรสชาวต่างชาติ สามารถยื่นคำร้องขอสัญชาติสวิสได้ ในกรณีที่เข้าเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1 คู่สมรสได้ใช้ชีวิตอยู่ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์มาเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 5 ปี และได้อยู่ร่วมกันฉันท์สามีภริยามาแล้วอย่างน้อย 3 ปี

2. คู่สมรสชาวต่างชาติที่ได้แต่งงานกับชาวสวิส แต่ไม่ได้ใช้ชีวิตอยู่ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ สามารถยื่นคำร้องขอสัญชาติสวิส ได้ เฉพาะในกรณีที่ได้อยู่ร่วมกันฉันท์สามีภริยามาแล้วอย่างน้อย 6 ปี และคู่สมรสที่เป็นชาวต่างชาตินั้น จะต้องมีความสัมพันธ์ที่แนบแน่น กับประเทศสวิตเซอร์แลนด์

ดังนั้น ในกรณีของคุณ แม้ว่าหลังจากแต่งงานกับสามีชาวสวิสแล้ว คุณไม่ได้ใช้ชีวิตอยู่ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ก็ไม่ได้หมายความว่าคุณจะหมดสิทธิ ยื่นคำร้องขอสัญชาติสวิส แต่การจะขอสัญชาติสวิสนั้นคุณจำเป็นจะต้องพิสูจน์ให้เห็นว่าคุณมีความสัมพันธ์ที่แนบแน่นกับ

ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เช่น คุณอาจจะต้องพิสูจน์ว่า คุณมีความรู้เกี่ยวกับประเทศสวิตเซอร์แลนด์เป็นอย่างดี สามารถฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาประจำชาติของประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ภาษาใดภาษาหนึ่งได้อย่างคล่องแคล่ว (เยอรมัน ฝรั่งเศส อิตาเลียน) หรือเคยปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานของประเทศสวิตเซอร์แลนด์มาเป็นระยะเวลานาน ฯลฯ

6. การรับรองการถือสองสัญชาติ

ถาม: ดิฉันอยากทราบว่า กรณีที่ดิฉันถือสองสัญชาติ อยากทราบว่ากฎหมายไทยมีหน่วยงานใด หรือมีการรองรับการถือสองสัญชาติหรือไม่

ตอบ: ตามที่คุณได้เรียนถามเรื่องการรับรองการถือสองสัญชาตินั้น สฝคป. ขอเรียนตอบ ดังนี้

ในกฎหมายสัญชาติของไทย คุณสามารถขอสัญชาติอื่นตามสามีได้ เนื่องจากการสมรสตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 มาตรา 13 บัญญัติว่า “ชายหรือหญิงซึ่งมีสัญชาติไทยและได้สมรสกับคนต่างด้าวและอาจถือสัญชาติของภริยาหรือสามีได้ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของภริยาหรือสามี ถ้าประสงค์จะสละสัญชาติไทย ให้แสดงความจำนงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง” ดังนั้น ถ้าคุณไปสมรสกับคนต่างด้าวแล้ว คุณสามารถขอสัญชาติตามสามีคุณได้ กฎหมายไทยไม่ได้บังคับว่าคุณจะต้องสละสัญชาติไทย คุณจึงสามารถถือสองสัญชาติได้ แต่ในกรณีที่คุณได้สัญชาติอื่นมาโดยการแปลงสัญชาติ พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 มาตรา 22 บัญญัติว่า “ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยและได้แปลงสัญชาติเป็นคนต่างด้าวหรือสละสัญชาติไทย หรือถูกถอนสัญชาติไทย ย่อมเสียสัญชาติไทย” กล่าวคือ การเปลี่ยนสัญชาติไปเป็นสัญชาติอื่นโดยไม่ได้มาเนื่องจากการแต่งงาน แต่เนื่องจากเหตุผลอื่นโดยส่วนตัวของคุณเอง กรณีนี้ตามกฎหมายดังกล่าวแล้ว เมื่อผู้มีสัญชาติไทยแปลงเป็นสัญชาติอื่นย่อมเสียสัญชาติไทย จะมีผลต่อเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลเฉพาะตัว ในทางปฏิบัติ สฝคป. พบว่ามีคนสัญชาติ

ไทยจำนวนมากที่ไปอาศัยในต่างประเทศ และไปแปลงสัญชาติเป็นคนสัญชาติของรัฐดังกล่าว แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ก็มิได้ประกาศให้บุคคลเหล่านั้นเสียสัญชาติไทยในราชกิจจานุเบกษาแต่อย่างใด ตราบใดที่ยังไม่มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา คนไทยที่แปลงสัญชาติเป็นคนต่างด้าวก็ยังมีฐานะเป็นคนไทยอยู่ ยังไม่เสียสัญชาติไทยแต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากฎหมายไทย มิได้ห้ามการถือสองสัญชาติ ไม่ว่าคุณจะได้สัญชาติอื่นมาโดยสิทธิจากการสมรส หรือโดยการแปลงสัญชาติ แต่ก็มิได้มีบทบัญญัติใดในกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานใดของไทย ต้องมีหน้าที่รับรองการถือสองสัญชาติของคุณ ในทางปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานหลายฝ่ายที่ต้องปฏิบัติต่อคนไทยสองสัญชาติ ก็ให้การยอมรับโดยพฤตินัยอยู่แล้ว เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ที่ตรวจหนังสือเดินทางของคนไทยสองสัญชาติ ที่ถือหนังสือเดินทาง ๒ เล่ม เวลาเดินทางเข้าออกประเทศไทยที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ หรือแม้แต่เจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่และกระทรวงการต่างประเทศส่วนใหญ่ก็มิได้โต้แย้งการถือสองสัญชาติของคนไทยแต่ประการใด

7. การใช้หนังสือเดินทางเข้า-ออกประเทศไทย

สำหรับบุคคลสัญชาติไทย ที่ถือหนังสือเดินทาง 2 เล่ม คำแนะนำจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (สตม.)

1. กรณีเดินทางเข้าประเทศไทย โดยหนังสือเดินทางไทย ให้ใช้หนังสือเดินทางไทย สำหรับเดินทางออก ไม่ให้ใช้หนังสือเดินทางต่างประเทศเดินทาง เพราะในเล่มจะไม่ปรากฏตราประทับขาเข้า และเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง จะปฏิเสธไม่ให้ผู้ถือหนังสือเดินทางนั้นเดินทางออก

2. กรณีเดินทางเข้าประเทศไทย โดยหนังสือเดินทางต่างประเทศ ให้ใช้หนังสือเดินทางต่างประเทศสำหรับเดินทางออก ไม่ให้ใช้หนังสือเดินทางไทยเดินทางออก เพราะจะทำให้ฐานข้อมูลการเดินทางเข้าเมืองไทยโดย หนังสือเดินทางต่างประเทศ ไม่มีการบันทึกการเดินทางออก และเจ้าหน้าที่อาจบันทึกชื่อผู้ถือหนังสือเดินทาง ไว้ในฐานะพำนักเกินกำหนดอนุญาต ซึ่งจะเป็นปัญหาได้

3. กรณีเดินทางเข้าประเทศไทย โดย ผ.30 หรือได้รับการตรวจลงตราประเภทนักท่องเที่ยวและกำหนดอนุญาตการพำนักสิ้นสุดลง คนไทยที่ถือหนังสือเดินทางต่างประเทศ สามารถขอขยายเวลาการพำนักต่อในประเทศไทยได้ โดยให้นำหลักฐานแสดงความเป็นคนไทยชนิดใดก็ได้ไปแสดงประกอบการยื่นคำร้อง ซึ่ง สตม. จะพิจารณาตรวจลงตราประเภทคนอยู่ชั่วคราว รหัส “O” และอนุญาตให้อยู่ได้คราวละไม่เกิน 1 ปี ซึ่งเรื่องข้างต้นนี้ อยู่ในดุลยพินิจของสตม. เป็นสำคัญ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ (ในกรณีที่ชื่อและนามสกุลในหนังสือเดินทาง 2 เล่มไม่ตรงกัน จะต้องนำหลักฐานแสดงตนว่าเป็นบุคคลเดียวกัน ทั้งนี้การพิจารณาจะอยู่ในดุลยพินิจของ สตม. เป็นสำคัญ)

หากมีข้อสงสัยหรือต้องการคำยืนยันเกี่ยวกับการขออยู่ต่อ สามารถศึกษาข้อมูลได้ที่ www.immigration.go.th

8. มรณบัตร

ถาม: คนสัญชาติไทยซึ่งอาศัยอยู่ในต่างประเทศ หากผู้นั้นเสียชีวิต ญาติของผู้นั้นจะให้สถานเอกอัครราชทูต หรือสถานกงสุลใหญ่ออกมรณบัตรได้หรือไม่

ตอบ: พ.ร.บ. การทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 มาตรา 38 กำหนดให้สถานเอกอัครราชทูต หรือสถานกงสุลใหญ่ มีหน้าที่รับจดทะเบียนคนเกิดและคนตาย ที่มีขึ้นนอกราชอาณาจักร สำหรับคนสัญชาติไทยและคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

9. การถือครองที่ดินของคนต่างด้าว

คนต่างด้าวไม่สามารถถือกรรมสิทธิ์ที่ดินในประเทศไทย ยกเว้นได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินในฐานะทายาทโดยชอบธรรม และต้องไม่เกินที่กฎหมายกำหนดไว้

- เพื่ออยู่อาศัยต้องไม่เกิน 1 ไร่ต่อครอบครัว
- เพื่อการพาณิชยกรรมต้องไม่เกิน 1 ไร่
- เพื่อการอุตสาหกรรมต้องไม่เกิน 10 ไร่
- เพื่อการเกษตรกรรมต้องไม่เกิน 10 ไร่ต่อครอบครัว
- คนต่างด้าวที่นำเงินมาลงทุนในไทยไม่น้อยกว่า 40 ล้านบาท สามารถมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยได้ไม่เกิน 1 ไร่

10. การใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรมีประโยชน์อย่างไร

การใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นการสนับสนุนให้คนไทยในต่างประเทศที่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้มีโอกาสอย่างเท่าเทียมกันกับคนไทยในประเทศ ในการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางการเมืองภายใต้ระบอบประชาธิปไตย

เงื่อนไขของการใช้สิทธิเลือกตั้งในต่างประเทศ คืออะไร

1.ท่านต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 คือ

- มีสัญชาติไทย หากได้สัญชาติโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้รับสัญชาติมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี
- เป็นผู้มีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ ในวันที่ 1 มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง และ
- เป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วไม่น้อยกว่า 90 วัน นับถึงวันเลือกตั้ง

2. ต้องแจ้งความประสงค์ขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรต่อเอกอัครราชทูต หรือ กงสุลใหญ่ หรือนายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่น หรือผู้อำนวยการสำนักบริหารแรงงานไทย กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ภายในวันถัดจากวันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งทั่วไปมีผลบังคับใช้

ขั้นตอนการขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรและเอกสารที่ต้องใช้

ต้องแจ้งความประสงค์ขอใช้สิทธิฯ โดยกรอกแบบคำร้องขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร พร้อมแนบเอกสารหรือสำเนาเอกสารหลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่ง ต่อไปนี้

(1) บัตรประจำตัวประชาชน

(2) หนังสือเดินทาง

(3) บัตรประจำตัวที่มีภาพถ่ายและเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ที่ออกให้โดยทางราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรอิสระเพื่อยื่นต่อเอกอัครราชทูต หรือ กงสุลใหญ่ หรือนายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่น หรือผู้อำนวยการสำนักบริหารแรงงานไทย กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ด้วยตนเอง หรือทางโทรสาร หรือทางไปรษณีย์ หรือทำหนังสือมอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการแทน

ที่สำคัญควรระบุที่อยู่ของท่านในต่างประเทศให้ถูกต้องและชัดเจน เพื่อให้แน่ใจว่าท่านจะได้รับเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่สถานเอกอัครราชทูต หรือสถานกงสุลใหญ่จะส่งถึงทางไปรษณีย์ ซึ่งรวมถึงบัตรเลือกตั้งด้วย (ในกรณีที่สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่กำหนดให้เลือกตั้งทางไปรษณีย์)

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคุ้มครองสิทธิประชาชนระหว่างประเทศ (สฝคป.)
www.humanright.ago.go.th
- กองคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศ กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ
www.consular.go.th

บทที่ 12

หน่วยงานและองค์กรที่ควรทราบ

หน่วยงานและองค์กรที่ควรทราบในประเทศสวิตเซอร์แลนด์

Royal Thai Embassy
Kirchstrasse 56
CH-3097 Liebefeld bei Bern
Tel: +41 (0) 31 970-3030-34
Email: info@thaiembassybern.com
http://thaiembassybern.org

Permanent Mission of Thailand to the United Nations Office and other international organizations in Geneva
Rue Gustave Moynier 5
CH-1202 Geneva
Tel: +41 (0) 22 715 10 10
Email: mission.thailand@ties.itu.int
http://www.thaimission.ch

Verein Thai Frauen für Thai Frauen, Schweiz
Thai Women for Thai Women Association, Switzerland
Postfach 11
CH-3038 Kirchlindach
Hotline: +41 (0) 79 649 34 32
Email: vorstand@thaifrauenverein.ch
http://www.thaifrauenverein.ch
FB: Thaifrauen Swiss

Royal Thai Consulate – General Basel
Aeschenvorstadt 71
CH-4051 Basel
Tel: +41 (0) 61 206 45 65
Email: info@thaikonsulat.ch
http://www.thaikonsulat.ch

Thailändisches Honorargeneralkonsulat in Zürich
Löwenstrasse 42
CH-8001 Zürich
Tel: +41 (0) 43 344 70 00 (nur von 09:30 bis 11:30 Uhr)
E-Mail: info@thai-consultae.ch
http://www.thai-consulate.ch

Consulat Royal de Thailande
Rue de la Servette 91
CH-1202 Geneva
Tel: +41 (0) 22 311 07 23
http://www.thaiconsulate.ch

Informationsstelle fur Ausländerinnen- und Ausländerfragen
(Information office for foreigners' affairs)
Bollwerk 39
CH-3011 Bern
Tel: +41 (0) 31 310 12 70
Email: isa@isabern.ch
http://www.isabern.ch/front__content.php

หน่วยงานและองค์กรที่ควรทราบในประเทศไทย

กองคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศ
กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ
Email: consular02@mfa.go.th
www.consular.go.th

สำนักงานอัยการสูงสุด (Office of The Attorney General)
สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคุ้มครองสิทธิประชาชนระหว่างประเทศ (สฝคป.) และสำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน (สคช.) 120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210 โทรศัพท์ +66 2 142 1532
Email: humanrights@ago.go.th
http://www.humanrights.ago.go.th

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.)
(Office of Women's Affairs and Family Development, OWF)
กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เลขที่ 255 บ้านราชวิถี ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชวิถี กรุงเทพมหานคร 10400, โทรศัพท์ +66 2 306 87 46
Email: contact@owf.go.th
www.owf.go.th

Embassy of Switzerland
35 North Wireless Road
Bangkok 10330
Thailand
Tel: +66 2 674 69 00
Email: helpline@eda.admin.ch
http://www.eda.admin.ch/bangkok

บทที่ 13

ท้ายบท

สวิตเซอร์แลนด์ เป็นดินแดนขนาดเล็กที่มีหลากเชื้อชาติและหลายภาษา ล้อมรอบด้วยประเทศใหญ่ คือ เยอรมัน ฝรั่งเศส ออสเตรีย และอิตาลี เนื่องจากสวิตเซอร์แลนด์ไม่มีภาษาเขียนเป็นของตนเอง ดังนั้นเมืองไหนอยู่ใกล้ประเทศไหน ก็นำภาษานั้นมาใช้สื่อสารเป็นภาษาราชการ คนสวิสใช้ภาษาเยอรมันมากที่สุดราว 64 % รองลงมาคือภาษาฝรั่งเศส 20 % อีก 7 % ใช้ภาษาอิตาเลียน ที่เหลืออีกเล็กน้อยใช้ภาษาโรมานซ์ (Romansch) และอื่นๆ

ภาษาที่ใช้ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์

ภาษาเยอรมัน / German	63.7 %
ภาษาฝรั่งเศส / French	20.4 %
ภาษาอิตาเลียน / Italian	6.5 %
ภาษาโรมานซ์ / Romansch	0.5 %
ภาษาอื่นๆ / others	9 %

จึงเห็นว่า ในคู่มือเล่มนี้ มีบางคำที่กำกับไว้ 3 ภาษา คือเยอรมัน ฝรั่งเศส และอิตาเลียน ตามลำดับ เพื่อความเข้าใจของกลุ่มผู้อ่านตามถิ่นที่อยู่ และบางคำกำกับไว้เป็นภาษาอังกฤษ

ขอขอบคุณ

กระทรวงการต่างประเทศ

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น

ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นายดอน ปรมัตถ์วินัย

ท่านเอกอัครราชทูต นายเฉลิมพล ทันจิตต์

ท่านเอกอัครราชทูต ดร.ชัยยงค์ สัจจิพานนท์

อาจารย์สาลี่ ศิลปสธรรม

นายศักดา บัวลอย

นายบัญชา เนตรนิรมล (การ์ตูนนิสต์)

โรงพิมพ์เพชรบุรีออฟเซท

รายชื่อคณะจัดทำ

นางจารีย์ เคลเลอร์ คีรีโต

นางกุวัลยา รีเดอร์ ไตรคำ

นางอรัญญา อูรดี

นางกุหลาบ ไทรโพธิ์ภู่

นางพรพรรณ เวงเงอร์

นางกัลยา ฟิงค์

นางญาณพัช สุขนิตย์

พิมพ์ที่: เพชรบุรีออฟเซท พ.ศ. 2558

โทร: 032-413192

www.phetchaburioffset.com